

**“Azər-Türk Bank” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin
Səhmdarlarının növbəti Ümumi Yığıncağının
24 iyun 2021-ci il tarixli 3 nömrəli
qərarı ilə (Protokol № 01)
TƏSDİQ EDİLMİŞDİR**

Azər Türk Bank

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ İllik İdarəetmə hesabatı

1. Emitentin adı:

Tam adı: “Azər-Türk Bank” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Təşkilati-hüquqi forması: Açıq Səhmdar Cəmiyyəti.

Qısaldılmış adı: “Azər-Türk Bank” ASC

2. Emitentin dövlət qeydiyyatı haqqında məlumat:

Dövlət qeydiyyatına alındığı tarix: 02.09.1998

Dövlət qeydiyyatı haqqında şəhadətnamənin nömrəsi: 9

Hüquqi şəxsin eyniləşdirmə kodu: 1382776

Dövlət qeydiyyatını həyata keçirmiş orqanın adı: Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyi.

Vergi ödəyicisinin eyniləşdirmə nömrəsi: 9900006111

3. Emitentin hüquqi ünvanı, poçt ünvanı və əlaqə telefonları:

Hüquqi ünvanı: Bakı şəhəri, AZ1078, C.Məmmədquluzadə küç.85; 192/193

Poçt ünvanı: Bakı şəhəri, AZ1078, C.Məmmədquluzadə küç.85; 192/193

Əlaqə telefonları: (12) 404 1454, faks: (12) 599 1011;

Elektron poçtun ünvanı: atb@azerturkbank.az;

İnternet şəbəkəsində rəsmi sahifəsi: www.azerturkbank.az

4. Emitentin adında və təşkilati-hüquqi formasında dəyişikliklər:

Emitentin adında və təşkilati-hüquqi formasında dəyişiklik olmamışdır.

5. Emitentin hesabat dövrü ərzində yaranmış və ləğv edilmiş filialları haqqında məlumat:

2020-ci il ərzində Bankın yeni "Rəqəmsal" filialı yaradılmışdır. Ləğv olunmuş filial və nümayəndəlik olmamışdır.

6. Emitentin bütün törəmə və digər müəssisələrin nizamnamə kapitallarında olan iştirak payı:

№	İnvestisiya qoyulan müəssisələr	Nizamnamə kapitalında payı	
		məbləğlə	%
1	Başak İnam BSŞ	350 000	5%
2	"Bakı Fond Birjası" QSC	60 000	4.76%
3	"Milli Kart" MMC	120 000	2.40 %
	Cəmi	530 000	xxx

7. Emitent şirkətlər qrupunun bir hissəsi olduğu təqdirdə qrupun adı: Emitent heç bir şirkətlər qrupun hissəsi deyil.

8. Emitentin məşğul olduğu fəaliyyət istiqamətləri: Qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada bank fəaliyyəti həyata keçirir.

9. Emitent lisenziya və ya icazəyə malik olduqda, onlar üzrə fəaliyyət növləri və qüvvədə olma müddətləri: Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tərəfindən verilmiş 29 iyun 1995-ci il tarixli 234 №-li Bank lisenziyası, müddətsiz

10. Emitentin təklif etdiyi məhsullar və xidmətlər: kreditlər, depozitlər, kartlar, pul köçürmələri, valyuta mübadiləsi, depozit seyləri.

11. Emitentin işçilərinin sayı və onun rüblük dinamikası

01.01.2020-ci il – 421

01.04.2020-ci il – 420

01.07.2020-ci il – 422

01.10.2020-ci il – 416

01.01.2021-ci il – 416

12. Emitentin idarəetmə, icra və nəzarət orqanları haqqında məlumat:

Səhmdarların Ümumi Yığıncağı, Müşahidə Şurası, İdarə Heyəti və Audit Komitəsi

12.1. Emitentin Müşahidə Şurasının üzvləri haqqında məlumat:

Müşahidə şurası üzvünün adı, soyadı, atasının adı	Emitentdə tutduğu vəzifə
Famil Nəcəf oğlu İsmayılov	Müşahidə Şurasının Sədri
Samir Nadir oğlu Nəsimov	Müşahidə Şurasının üzvü
Muqdat Məmməd oğlu İsmayılov	Müşahidə Şurasının üzvü

12.2. Emitentin İdarə Heyətinin üzvləri haqqında məlumat:

İdarə Heyətinin üzvünün adı, soyadı, atasının adı	Emitentdə tutduğu vəzifə
Hüseynov Orxan Ziyad oğlu	İdarə Heyətinin sədri
Musayev İslam Emil oğlu	İdarə Heyəti sədrinin müavini
Qədərbey Orxan Elxan oğlu	İdarə Heyəti sədrinin müavini

12.3. Emitentin Audit Komitəsi haqqında məlumat:

Audit Komitəsinin üzvünün adı, soyadı, atasının adı	Emitentdə tutduğu vəzifə
Firuzə Abdullayeva Əsəd qızı	Audit Komitəsinin Sədri
Xələfov Araz Şahbaz oğlu	Audit Komitəsinin üzvü
Manafov Pərvin Qabil oğlu	Audit Komitəsinin üzvü

13. Emitentin fiziki və hüquqi şəxs olan səhmdarlarının ayrı ayrılıqda sayı

Hüquqi şəxs	5
-------------	---

Fiziki şəxs səhmdarı yoxdur.

14. Emitentin nizamnamə kapitalının beş faizi və daha artıq həcmdə səsli səhmlərinə malik olan şəxslər, onların hər birinə məxsus olan səhmlərin sayı haqqında məlumat:
adi adlı sənədsiz

Hüquqi şəxsin tam adı (fiziki şəxsin soyadı, adı, atasının adı)	Hüquqi şəxsin olduğu yer (fiziki şəxsin yaşayış yeri), poçt indeksi göstərilməklə	Ödənilmiş səhmlər say ilə	Emitentin nizamnamə kapitalında payı (faizlə)
AR İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmlak Məsələləri Dövlət Xidməti	Bakı şəhəri, AZ 1025, Xətai rayonu, Yusif Səfərov küçəsi, 50	37.500.000	75

T.C. Ziraat Bankası A.Ş	T.C, Ankara şəhəri, Anafartalar Mahallesi, Atatürk Bulvarı, No: 8 06050 Altındağ	6.185.767	12,37
"AzRe Təkrarsığorta" ASC	Bakı şəhəri, Bakıxanov küçəsi, 6 , Bridge Plaza	3.276.341	6,55
"Qala Həyat" Sığorta Şirkəti	Bakı şəhəri, AZ 1122, Tbilisi prospekti 42A	2.500.000	5
Ziraat Bank International A. G.	Frankfurt şəh., Hochstr, 50	537.890	1.08

15. Nizamnamə kapitalında Emitentin payı beş faizdən az olmayan hüquqi şəxslər haqqında məlumat:

№	Hüquqi şəxsin adı	Nizamnamə kapitalında payı	
		məbləğlə	%
AR Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi	Bakı şəhəri, AZ 1025, Xətai rayonu, Yusif Səfərov küçəsi, 50	37.500.000	75
T.C. Ziraat Bankası A.Ş	T.C, Ankara şəhəri, Anafartalar Mahallesi, Atatürk Bulvarı, No: 8 06050 Altındağ	6.185.767	12,37
"AzRe Təkrarsığorta" ASC	Bakı şəhəri, Bakıxanov küçəsi, 6, Bridge Plaza	3.276.341	6,55
"Qala Həyat" Sığorta Şirkəti	Bakı şəhəri, AZ 1065, İzmir küçəsi, 5A	2.500.000	5

16. Emitentin səhmdarlarının hesabat dövu ərzində keçirilmiş yığıncaqları barədə məlumat:

2020-ci il ərzində Səhmdarların növbəti ümumi yığıncağı 29.06.2020-ci il tarixində Bakı şəhərində, Bankın Baş Ofis binasında keçirilmişdir.

29.06.2020

1. "Ernst & Young" şirkətinin "Azər-Türk Bank" ASC-nin 2019-cu il üzrə fəaliyyətinə dair maliyyə hesabatının təsdiqi haqqında
2. "Azər-Türk Bank" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin 2019-cu ilin mənfəətinin bölüşdürülməsi və dividendlərin ödənilməsi haqqında
3. "Azər-Türk Bank" ASC-nin 2019-cu il üzrə illik idarəetmə hesabatının təsdiq edilməsi haqqında.

17. Emitentin dövriyyədə olan investisiya qiymətli kağızlarının buraxılışı haqqında məlumat

Yoxdur

18. Hesabat ili ərzində Emitent tərəfindən səhmlər üzrə ödənilmiş dividendlər haqqında məlumat:

2020-ci il ərzində Səhmdarların Ümumi Yığıncağının 29.06.2020-ci il tarixli iclasında dividendlərin ödənilməməsi ilə bağlı qərar qəbul edilmişdir.

19. Səhmlərin yerləşdirilməsinin həyata keçiriləcəyi fond birjası haqqında məlumat:

Tam adı: "Bakı Fond Birjası" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti

Qısaldılmış adı: "BFB" QSC

VÖEN-i: 1700262271

Hüquqi ünvanı: AZ1141, Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, H.B.Zərdabi küç. 2A (Şokolad Tower)

Olduğu yer: AZ1141, Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, H.B.Zərdabi küç. 2A (Şokolad Tower)

20. Emitent tərəfindən bağlanmış xüsusi əhəmiyyətli əqdlər barədə məlumatlar

Hesabat dövrü ərzində emitent tərəfindən bağlanmış xüsusi əhəmiyyətli əqd yoxdur.

21. Emitent tərəfindən aidiyyəti şəxslərlə bağlanmış əqdlər barədə məlumatlar

Nö	Əqdin mahiyyəti	Məbləği	Emitentlə aidiyyət əlaqəsi
1	Kredit	1 018 762.00	Banka aiddiyati olan şəxslər
2	Depozit	238 309.25	Banka aiddiyati olan şəxslər

22. İllik hesabatın təsdiq edildiyi ümumi yığıncağın tarixi

Səhmdarların Ümumi Yığıncağının 24.06.2021-ci il tarixli iclası.

23. Hesabatın açıqlanma mənbəyi haqqında məlumat: MEAS və "Azər-Türk Bank" ASC-nin (www.azerturkbank.az) saytında açıqlanır.

İdarə Heyətinin sədri

Orxan Hüseynov

**Maliyyə Menecmenti
Departamentinin direktoru**

Pərvanə Hüseynova

**“AZƏR-TÜRK BANK”
AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ**

**Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına
uyğun hazırlanmış Maliyyə Hesabatları və
Müstəqil Auditorların Rəyi**
31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MÜNDƏRİCAT

Səhifə

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI	1
--	---

Müstəqil Auditorların Rəyi	2-3
----------------------------------	-----

Maliyyə hesabatları

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	4
Mənfəət və ya zərər haqqında hesabat	5
Məcmu gəlir haqqında hesabat	6
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	7
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	8

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

1. Əsas fəaliyyətlər	9
2. Hesabatların tərtibatının əsası	9
3. Mühüm mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı	9
4. Mühüm mühasibat uçotu təxminləri və ehtimalları	20
5. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	21
6. Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	22
7. Müştərilərə verilmiş kreditlər	22
8. İnvestisiya qiymətli kağızları	30
9. Əmlak və avadanlıqlar	31
10. Qeyri-maddi aktivlər	32
11. Vergilər	32
12. Kredit zərəri xərci və digər dəyersizləşmə və ehtiyatlar	34
13. Digər aktivlər və öhdəliklər	35
15. Müştərilər qarşısında öhdəliklər	37
16. Kapital	37
17. Təəhhüdlər və öhdəliklər	38
19. Digər gəlirlər	41
20. İşçilər üzrə, ümumi və inzibati xərclər	42
21. Risklərin idarə edilməsi	42
22. Ədalətli dəyərin ölçülməsi	52
23. Aktivlərin və öhdəliklərin ödəmə müddətlərinin təhlili	54
24. Əlaqəli tərəflərə dair açıqlamalar	54
25. Kapital adekvatlığı	56

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI

Aşağıdakı hesabat müvafiq olaraq müəssisənin rəhbərliyinin və "Azər-Türk Bank" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin ("Bank") maliyyə hesabatları ilə bağlı öhdəliklərinin müəyyən olunması məqsədi ilə hazırlanmışdır.

Rəhbərlik, 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Bankın maliyyə vəziyyətini, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə əməliyyat nəticələrini, kapitalda dəyişiklikləri və pul vəsaitlərinin hərəkətini əks etdirən maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına ("MHBS") uyğun şəkildə hazırlanması üçün məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıda göstərilənlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Uyğun mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi;
- Məntiqli və məqsəduyğun təxminlərin və qərarların qəbul edilməsi;
- Maliyyə hesabatlarının MHBS-ə müvafiq hazırlanması və ya əgər hər hansı bir kənarlaşma varsa onun maliyyə hesabatlarında bəyan edilməsi və izahı; və
- Yaxın gələcəkdə Bank işini normal şərtlər altında davam etdirdiyi halda, hesabat tarixinə maliyyə hesabatlarının fasiləsizlik prinsipi əsasında hazırlanması.

Rəhbərlik həmçinin aşağıdakı məsələlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Bank daxilində səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işlənilib hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi;
- Bankın maliyyə hesabatlarının MHBS-ə uyğun olaraq düzgün hazırlanması və Bankın maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat sisteminin təşkil edilməsi;
- Yerli mühasibat sisteminin qanunvericilik və Azərbaycan Respublikasının mühasibat standartlarına uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Bankın aktivlərinin mühafizə edilməsinin təşkil olunması; və
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanuna uyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması.

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatları 5 may 2021-ci il tarixində Bankın Rəhbərliyi tərəfindən təsdiq edilmişdir.

Bankın İdarə Heyətinin adından imzalanmış və buraxılış üçün təsdiqlənmişdir:

Orxan Hüseynov
İdarə Heyətinin Sədri

Bakı, Azərbaycan Respublikası

Orxan Qədirbəy
İdarə Heyətinin Sədrinin müvini

Bakı, Azərbaycan Respublikası

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ

"Azər-Türk Bank" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin İdarə Heyəti, Səhmdarları və Müşahidə Şurasına:

Rəy

Biz "Azər-Türk Bank" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra "Bank") 31 dekabr 2020-ci il tarixinə təqdim edilən maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlardan, eləcə də əsas mühasibat prinsiplərinin xülasəsindən ibarət olan maliyyə hesabatlarının audit yoxlamasını apardıq.

Bizim rəyimizə əsasən, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları Bankın 31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini, habelə göstərilən tarixdə başa çatan il üçün maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli şəkildə əks etdirir.

Rəy üçün Əsaslar

Biz auditə Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun olaraq aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətlərimiz əlavə olaraq hesabatımızın "Maliyyə Hesabatlarının Auditə üçün Auditorun Məsuliyyəti" bölməsində təsvir edilir. Biz maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normalar ilə Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının "Etika məcəlləsinin" (MBESŞ məcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq Bankdan asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu tələblərə, eləcə də MBESŞ məcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Maliyyə Hesabatlarına görə Rəhbərliyin və Audit Komitəsinin Məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının MHBS-ə uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhrif olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Bankı ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, Bankın fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Audit Komitəsi Bankın maliyyə hesabatları prosesinə nəzarət etmək üçün məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə Hesabatlarının Auditinə görə Auditorların Məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz tərtib edilmiş maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, saxtakarlıq və ya xətlər nəticəsində, əhəmiyyət təhriflərin olub-olmadığına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyimiz daxil olan auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin bu səviyyədə olan əminlik də əhəmiyyətli təhriflərin mövcud olması hallarında, BAS-lar: uyğun olaraq aparılmış auditin belə təhrifləri həmişə aşkarlayacağına zəmanət vermir. Təhriflər saxtakarlıq və ya səhv nəticəsində yaranırlar və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə hazırlanmış maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

BAS-ların tələblərinə uyğun olaraq aparılan auditin bir hissəsi kimi biz audit aparılan zaman peşəkar mühakimə tətbiq edirik və peşəkar skeptisizm nümayiş etdiririk. Biz həmçinin:

- Maliyyə hesabatlarında saxtakarlıq və ya xətlər nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olması risklərini müəyyən edil qiymətləndirir, bu risklərə cavab verən audit prosedurlarını layihələndirib həyata keçirir və rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasib olan audit sübutlarını əldə edirik. Saxtakarlıq nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhrifi aşkarlamamaq riski xətlər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhrifi aşkarlamamaq riskindən daha yüksəkdir, çünki, saxtakarlıq əlb hərəkətlər, dələduzluq, qərəzli hərəkətsizlik, həqiqətə uyğun olmayan məlumatlardan və ya daxili nəzarətin kobudcasına pozulmasından ibarət ola bilər;
- Bankın daxili nəzarətin səmərəliliyinə dair rəy bildirmək məqsədi üçün olmamaq şərtlə, bu şəraitlərdə uyğun olan audit prosedurlarını layihələndirmək üçün auditə aid daxili nəzarəti başa düşürük;
- İstifadə edilmiş uçot siyasətinin uyğunluğunu və rəhbərlik tərəfindən həyata keçirilən uçot qiymətləndirmələrinin və əlaqəli məlumatların açıqlanmasının məntiqiliyini qiymətləndiririk;
- Mühəsibat uçotunun fasiləsizlik prinsipinin rəhbərlik tərəfindən istifadə edilməsinin uyğunluğuna və əldə edilən audit sübutları əsasında Bankın fəaliyyətini fasiləsiz davam etmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisələrlə və şəraitlərlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmadığına dair nəticə çıxarıq. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu haqqında nəticə çıxardığımız halda, auditor hesabatımızda maliyyə hesabatlarında əlaqəli məlumatların açıqlanmasına diqqət yetirməliyik və ya belə məlumatların açıqlanması kifayət olmadığı halda rəyimizə dəyişiklik etməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatımızın tarixinədək əldə edilən audit sübutların əsaslanmalıdır. Lakin sonrakı hadisələr və ya şəraitlər Bankın fasiləsiz fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər;
- Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu habelə əsas əməliyyatların və hadisələrin maliyyə hesabatlarında ədalətli təqdim edilib-edilmədiyini qiymətləndiririk.

Biz Audit Komitəsinə digər məsələlərlə yanaşı auditin planlaşdırılmış həcmi və müddətləri, habelə əhəmiyyətli audit sübutları o cümlədən audit apardığımız zaman daxili nəzarətdə aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar haqqında məlumat veririk

5 may 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT 31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ (min Azərbaycan Manatı ilə)

	<i>Qeydlər</i>	<i>2020-ci il</i>	<i>2019-cu il</i>
Aktivlər			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	5, 24	105,350	85,042
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	6, 24	5,067	3,806
Müştərilərə verilmiş kreditlər	7, 24	160,248	180,269
İnvestisiya qiymətli kağızları	8, 24	59,464	56,260
Əmlak və avadanlıqlar	9	6,501	9,065
Qeyri-maddi aktivlər	10	5,902	5,264
Təxirə salınmış gəlir vergisi aktivləri	11	199	-
Digər aktivlər	13	7,060	5,922
Cəmi aktivlər		349,791	345,628
Öhdəliklər			
Kredit təşkilatları və dövlət təşkilatlarına ödəniləcək vəsaitlər	14, 24	101,106	97,717
Müştərilərə ödəniləcək vəsaitlər	15, 24	189,772	188,295
Cari gəlir vergisi öhdəliyi		3	765
Təxirə salınmış gəlir vergisi öhdəlikləri	11	-	9
İcarə öhdəlikləri	13	2,139	4,640
Digər öhdəliklər	13	4,758	2,248
Cəmi öhdəliklər		297,778	293,674
Kapital	16		
Nizamnamə kapitalı		50,000	50,000
Bölüşdürülməmiş mənfəət		2,048	1,989
Ədalətli dəyər ehtiyatı		(35)	(35)
Cəmi kapital		52,013	51,954
Cəmi öhdəliklər və kapital		349,791	345,628

Bankın İdarə Heyətinin adından imzalanmış və buraxılış üçün təsdiqlənmişdir:

Orxan Hüseynov
İdarə Heyətinin Sədri

Orxan Qədirbəy
İdarə Heyətinin Sədrinin müvini

Bakı, Azərbaycan Respublikası

Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-56-cı səhifələrdəki qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsidir.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(min Azərbaycan Manatı ilə)

	<i>Qeydlər</i>	<i>2020-ci il</i>	<i>2019-cu il</i>
Faiz gəliri			
Müştərilərə verilmiş kreditlər		17,187	17,123
İnvestisiya qiymətli kağızları		2,035	2,613
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər		1,946	1,746
Effektiv faiz dərəcəsindən istifadə etməklə hesablanmış faiz gəliri		21,168	21,482
Digər faiz gəliri		-	12
		21,168	21,494
Faiz xərci			
Müştərilərə verilmiş vəsaitlər		(4,387)	(6,354)
Kredit təşkilatları və dövlət təşkilatlarına ödəniləcək vəsaitlər		(2,286)	(1,669)
İcarə öhdəlikləri		(357)	(509)
		(7,030)	(8,532)
Xalis faiz gəliri		14,138	12,962
Maliyyə aktivləri üzrə kredit zərəri xərci	12, 24	(412)	(390)
Kredit zərəri xərcindən sonra xalis faiz gəliri		13,726	12,572
Haqq və komissiya gəliri	18	3,929	4,349
Xarici valyuta üzrə xalis gəlir/(zərər):			
- diling əməliyyatları üzrə		1,587	1,837
Məzənnə fərqi		172	(289)
Maliyyə alətlərinin ilkin tanınması üzrə yaranan xalis gəlirlər	14	-	250
Digər gəlir	19	615	1,951
Qeyri-faiz gəliri		6,303	8,098
İşçi heyəti ilə bağlı xərclər	20	(11,619)	(11,045)
Ümumi və inzibati xərclər	20	(4,235)	(4,585)
Köhnəlmə və amortizasiya	9, 10	(4,370)	(4,415)
Kreditlə əlaqəli öhdəliklər və digər dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatın ləğv edilməsi	12	446	186
Qeyri-faiz xərcləri		(19,778)	(19,859)
Gəlir vergisi xərcindən əvvəl mənfəət		251	811
Gəlir vergisi xərci	11	(192)	(377)
İl üzrə mənfəət		59	434

Bankın İdarə Heyətinin adından imzalanmış və buraxılış üçün təsdiqlənmişdir:

Orxan Hüseynov
İdarə Heyətinin Sədri

Orxan Qədərbəy
İdarə Heyətinin Sədrinin müvini

Bakı, Azərbaycan Respublikası

Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-56-cı səhifələrdəki qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsidir.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(min Azərbaycan Manatı ilə)

	<i>Qeydlər</i>	<i>2020-ci il</i>	<i>2019-cu il</i>
İl üzrə mənfəət		59	434
Digər məcmu gəlir			
<i>Sonrakı dövrlərdə mənfəət və ya zərərə yenidən təsnif edilməli olan digər məcmu gəlir</i>			
Digər məcmu gəlir vasitəsilə ədalətli dəyər üzrə borc alətlərinin ədalətli dəyərində xalis dəyişiklik		-	(92)
Digər məcmu gəlirin tərkib hissələrinə aid gəlir vergisi	11	-	18
İl üzrə digər məcmu zərər, vergilər xaric		-	(74)
İl üzrə cəmi məcmu gəlir		59	360

Bankın İdarə Heyətinin adından imzalanmış və buraxılış üçün təsdiqlənmişdir:

Orxan Hüseynov
İdarə Heyətinin Sədri

Bakı, Azərbaycan Respublikası

Orxan Qədirbəy
İdarə Heyətinin Sədrinin müvini

Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-56-cı səhifələrdəki qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsidir.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT 31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (min Azərbaycan Manatı ilə)

	Nizamnamə kapitalı	Ədalətli dəyər ehtiyatı	Bölüşdürülmə- miş mənfəət	Cəmi kapital
1 yanvar 2019-cu il	50,000	39	1,855	51,894
İl üzrə xalis mənfəət	-	-	434	434
İl üzrə digər məcmu zərər	-	(74)	-	(74)
İl üzrə cəmi məcmu gəlir	-	(74)	434	360
Elan edilmiş dividendlər (Qeyd 16)	-	-	(300)	(300)
31 dekabr 2019-cu il	50,000	(35)	1,989	51,954
İl üzrə xalis mənfəət	-	-	59	59
İl üzrə digər məcmu zərər	-	-	-	-
İl üzrə cəmi məcmu gəlir	-	-	59	59
Elan edilmiş dividendlər (Qeyd 16)	-	-	-	-
31 dekabr 2020-ci il	50,000	(35)	2,048	52,013

Bankın İdarə Heyətinin adından imzalanmış və buraxılış üçün təsdiqlənmişdir:

Orxan Hüseynov
İdarə Heyətinin Sədri

Bakı, Azərbaycan Respublikası

Orxan Qədərbəy
İdarə Heyətinin Sədrinin müvini

Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-56-cı səhifələrdəki qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsidir.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT 31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (min Azərbaycan Manatı ilə)

		Qeydlər	2020-ci il	2019-cu il
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti				
Alınmış faizlər			22,076	20,479
Ödənilmiş faizlər			(4,472)	(9,017)
Alınmış haqq və komissiyalar			8,751	8,551
Ödənilmiş haqq və komissiyalar			(3,649)	(4,033)
Xarici valyuta ilə dilinq əməliyyatlarından xalis reallaşdırılmış gəlirlər			1,587	2,611
Ödənilmiş işçi heyəti ilə bağlı xərclər			(11,457)	(10,958)
Ödənilmiş ümumi və inzibati xərclər			(4,241)	(5,013)
Alınmış digər gəlir			605	204
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti			9,200	2,824
<i>Əməliyyat aktivləri üzrə xalis (artım)/azalma:</i>				
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər			(1,245)	11,747
Müştərilərə verilmiş kreditlər			18,069	(15,640)
Digər aktivlər			(392)	(2,491)
<i>Əməliyyat öhdəlikləri üzrə xalis artım/(azalma):</i>				
Kredit təşkilatları və dövlət təşkilatlarına ödəniləcək vəsaitlər			2,905	9,117
Müştərilərə ödəniləcək vəsaitlər			(1,007)	(28,518)
Digər öhdəliklər			1,544	(1,538)
Gəlir vergisindən əvvəl əməliyyat fəaliyyətləri üzrə təmin olunan/(istifadə olunan) xalis pul vəsaitlərinin hərəkəti			29,074	(24,499)
Ödənilmiş gəlir vergisi			(336)	(250)
Əməliyyat fəaliyyətləri üzrə təmin olunan/(istifadə olunan) xalis pul vəsaitləri			28,738	(24,749)
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti				
İnvestisiya qiymətli kağızlarının satışı və geri alınması üzrə daxilolmalar			151,141	341,000
İnvestisiya qiymətli kağızlarının satın alınması			(154,569)	(345,298)
Əmlak və avadanlıqların satın alınması			(1,861)	(853)
Qeyri-maddi aktivlərin əldə edilməsi			(1,573)	(2,250)
İnvestisiya fəaliyyətlərində istifadə edilən xalis pul vəsaitləri			(6,862)	(7,401)
Ödənilmiş icarə öhdəliyi	13		(2,373)	(2,408)
Bankın səhmdarlarına ödənilmiş dividendlər	16		-	(300)
Maliyyə fəaliyyətlərində istifadə edilən xalis pul vəsaitləri			(2,373)	(2,708)
Məzənnə dəyişikliklərinin pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə təsiri			805	(892)
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərində xalis artım/(xalis azalma)			20,308	(35,750)
İlin əvvəlinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	5		85,042	120,792
İlin sonuna pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	5		105,350	85,042

Bankın İdarə Heyətinin adından imzalanmış və buraxılış üçün təsdiqlənmişdir:

Orxan Hüseynov
İdarə Heyətinin Sədri

Bakı, Azərbaycan Respublikası

Orxan Qədirbəy
İdarə Heyətinin Sədrinin müvini

Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-56-cı səhifələrdəki qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsidir.

"AZƏR-TÜRK BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(min Azərbaycan Manatı ilə)

1. Əsas fəaliyyətlər

"Azər-Türk Bank" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti ("Bank") 1995-ci ilin may ayında Azərbaycan Respublikasında təsis edilmişdir. Bank Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı ("ARMB") tərəfindən tənzimlənir və fəaliyyətini 234 sayılı lisenziya əsasında həyata keçirir.

Bankın əsas işgüzar fəaliyyəti korporativ və pərakəndə əməliyyatların həyata keçirilməsindən ibarətdir. Bu əməliyyatlara sərbəst dövrəli valyutalarda və Azərbaycan manatı ilə ("AZN") depozitlərin alınması və kommersiya kreditlərinin verilməsi, Azərbaycanın daxilində və xaricə ödənişlərin köçürülməsi, müştərilərin ixrac/idxal əməliyyatlarının dəstəklənməsi, xarici valyutaların mübadiləsi, eləcə də kommersiya və pərakəndə müştərilərə digər bank xidmətlərinin göstərilməsi daxildir.

31 dekabr 2019-cu il tarixinə Bankın fəaliyyət şəbəkəsi baş ofis, 1 müştəri xidməti şöbəsi, 7 filial və 3 şöbədən ibarət olmuşdur (2019-cu il: baş ofis, 1 müştəri xidməti departamenti, 6 filial və 3 xidmət şöbəsi).

31 dekabr 2020-ci il tarixinə Bankın işçilərinin sayı 416 nəfər (2019-cu il: 421 nəfər) olmuşdur.

Bankın rəsmi ünvanı: Azərbaycan, Bakı, AZ 1078, C. Məmmədquluzadə küçəsi, 85, 192/193.

31 dekabr tarixinə, Bankın mövcud səhmlərinə aşağıdakı səhmdarlar sahib olmuşlar:

Səhmdar	2020, %	2019, %
Azərbaycan Respublikasının hökuməti	75.00	75.00
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	12.37	12.37
"AzRe Təkrarsığorta" ASC	6.55	6.55
"Qala Həyat Sığorta Şirkəti" ASC	5.00	5.00
"Ziraat Bank International AG"	1.08	1.08
Cəmi	100.00	100.00

31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə Bankın yekun səhmdarı Azərbaycan Respublikası Dövlət Əmlak Komitəsinin vasitəçiliyi ilə çıxış edən Azərbaycan Respublikasının hökumətidir ("Hökumət").

2. Hesabatların tərtibatının əsası

Ümumi məsələlər

Hazırkı maliyyə hesabatları Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları ("MHBS") əsasında hazırlanmışdır.

Azərbaycan manatı ("AZN") Bankın funksional və təqdimat valyutasıdır, çünki, əməliyyatların əksəriyyəti AZN ilə ifadə edilir, ölçülür və ya maliyyələşdirilir. Digər valyutalarla aparılmış əməliyyatlar xarici valyuta ilə əməliyyatlar kimi uçota alınır. Bank qeydlərin aparılmasını və maliyyə hesabatlarının hazırlanmasını AZN ilə və MHBS-ə uyğun olaraq həyata keçirməlidir. Hazırkı maliyyə hesabatları, bir səhm üzrə dəyər və xüsusi olaraq qeyd edilmiş hallar istisna olmaqla, min AZN ilə təqdim edilir. Aşağıdakı uçot prinsiplərində göstərilən hallar istisna olmaqla, maliyyə hesabatları ilkin maya dəyəri əsasında hazırlanmışdır. Məsələn, investisiya qiymətli kağızları ədalətli dəyər əsasında ölçülmüşdür.

3. Mühüm mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı

Ədalətli dəyərin ölçülməsi

Bank investisiya qiymətli kağızları kimi DMGVƏD ilə maliyyə alətlərini hər balans hesabatı tarixində ədalətli dəyərle ölçür.

Ədalətli dəyər ölçmə tarixində bazar iştirakçıları arasında aparılan müntəzəm əməliyyatlar zamanı aktivin satılmasından alınə biləcək və ya öhdəliyin köçürülməsinə görə ödənilə biləcək məbləğdir. Ədalətli dəyər ölçülərkən aktivin satılması və ya öhdəliyin köçürülməsi əməliyyatının aşağıdakı yerlərdən birində aparılması ehtimal edilir:

- ▶ Aktivin və ya öhdəliyin əsas bazarı; və ya
- ▶ Əsas bazar olmayanda, aktiv və ya öhdəlik üçün ən əlverişli bazar.

"AZƏR-TÜRK BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

Bankın əsas və ya ən əlverişli bazara çıxışı olmalıdır. Aktivin və ya öhdəliyin ədalətli dəyəri bazar iştirakçıları aktivini və ya öhdəliyi qiymətləndirərkən istifadə etdiyi fərziyyələri istifadə etməklə ölçülməlidir və bu zaman ehtimal edilməlidir ki, bazar iştirakçıları öz hərəkətlərində ən yaxşı iqtisadi mənaflarını güdürlər. Qeyri-maliyyə aktivinin ədalətli dəyəri ölçülərkən bazar iştirakçısının, aktivini maksimal və ən yaxşı şəkildə istifadə etməklə və ya həmin aktivini maksimal və ən yaxşı şəkildə istifadə edəcək digər bazar iştirakçısına satmaqla, iqtisadi fayda əldə etmək qabiliyyəti nəzərə alınır.

Bank mövcud şəraitdə münasib olan və ədalətli dəyəri ölçmək üçün kifayət qədər məlumatları olan, müvafiq bazar məlumatlarını maksimal istifadə edən və müşahidə edilməyən məlumatların istifadəsini minimuma endirən qiymətləndirmə üsullarını istifadə edir. Maliyyə hesabatlarında ədalətli dəyəri ölçülən və ya təqdim edilən bütün aktivlər və öhdəliklər ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün ümumiyyətlə əhəmiyyətli olan ən aşağı səviyyəli giriş məlumatları əsasında ədalətli dəyər iyerarxiyasının daxilində aşağıda təsvir olunan kateqoriyalara bölünür:

- ▶ Səviyyə 1 – oxşar aktivlər və ya öhdəliklər üçün fəal bazarlarda kvotasiya edilmiş (təshih edilməmiş) qiymətləri mövcud olanlar;
- ▶ Səviyyə 2 – ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün əhəmiyyətli olan ən aşağı səviyyəli giriş məlumatları birbaşa və ya dolayısi ilə müşahidə edilən qiymətləndirmə üsulları;
- ▶ Səviyyə 3 – ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün əhəmiyyətli olan ən aşağı səviyyəli giriş məlumatları müşahidə edilməyən qiymətləndirmə üsulları.

Maliyyə hesabatlarında dövrü şəkildə tanınan aktivlər və öhdəliklər üçün Bank hər hesabat dövrünün sonunda kateqoriyalara bölməni yenidən qiymətləndirərək iyerarxiyanın daxilində Səviyyələr arasında köçürmələrin baş verib-vermədiyini müəyyən edir (ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün ümumiyyətlə əhəmiyyətli olan ən aşağı səviyyəli giriş məlumatları əsasında).

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri

İlkin tanınma

Tanınma tarixi

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin bütün müntəzəm alışları və satışları alqı-satqı tarixində, yəni Bank aktivini və öhdəliyi almaq öhdəliyini üzərinə götürdüyü tarixdə tanınır. Müntəzəm alış və ya satış əməliyyatları qanunvericiliklə və ya bazar razılaşmaları ilə ümumi şəkildə müəyyən edilmiş müddət ərzində aktivlərin və öhdəliklərin çatdırılmasını tələb edən maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin alınması və ya satılması deməkdir.

İlkin ölçmə

Maliyyə alətlərinin təsnifatı ilkin tanınmada onların müqavilə şərtlərindən və alətləri idarə etmək üçün biznes modelindən asılıdır. Maliyyə alətləri ilk öncə ədalətli dəyərle ölçülür və MZƏD ilə tanınan maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri istisna olmaqla, əməliyyat xərcləri həmin məbləğə əlavə edilir və ya bu məbləğdən çıxılır.

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin ölçmə kateqoriyaları

Bank bütün maliyyə aktivlərini aktivlərin idarə edilməsi üçün biznes modeli və aktivlərin aşağıdakılardan biri ilə ölçülmüş müqavilə şərtləri əsasında təsnifləşdirir:

- ▶ Amortizasiya dəyəri;
- ▶ DMGVƏD;
- ▶ MZVƏD.

Kredit öhdəlikləri və maliyyə zəmanətləri istisna olmaqla maliyyə öhdəlikləri ticarət məqsədləri üçün saxlanılanda, törəmə alətlər olanda və ya ədalətli dəyərin təyin edilməsi tətbiq ediləndə amortizasiya hesablanmış dəyər və ya MZƏD ilə ölçülür.

Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər, müştərilərə kreditlər, amortizasiya hesablanmış dəyərle investisiya qiymətli kağızları

Bank kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğləri və müştərilərə verilmiş kreditləri, investisiya borc qiymətli kağızlarını və digər maliyyə investisiyalarını yalnız aşağıdakı hər iki şərt yerinə yetiriləndə amortizasiya hesablanmış dəyərle ölçür:

- ▶ Maliyyə aktivini maliyyə aktivlərini saxlamaq məqsədi daşıyan biznes modeli çərçivəsində müqavilə üzrə pul vəsaitlərini toplamaq məqsədilə saxlanılır; və

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

- ▶ Maliyyə aktivi üzrə müqavilə şərtləri müəyyən olunmuş tarixlərdə qalan əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişlərindən (YƏMFÖ) ibarət pul vəsaitlərinin yaranmasına səbəb olur.

Bu şərtlər təfərrüatı ilə aşağıda açıqlanır.

Biznes modelin qiymətləndirilməsi

Biznes məqsədinə çatmaq üçün Bank, maliyyə aktivləri qrupunun idarə edilməsini daha yaxşı əks etdirən səviyyədə biznes modelini müəyyən edir.

Bankın biznes modeli hər bir alət üzrə deyil, ümumi portfeller səviyyəsində qiymətləndirilir və aşağıdakılar da daxil olmaqla müşahidə olunan amillərə əsaslanır:

- ▶ Biznes modelin səmərəliliyi və həmin biznes model çərçivəsində saxlanılan maliyyə aktivlərinin gəlirliliyi hansı yolla qiymətləndirilir və bu məlumatlar müəssisənin əsas idarə heyətinə necə çatdırılır;
- ▶ Biznes modelin səmərəliliyinə (və həmin biznes model çərçivəsində saxlanılan maliyyə aktivlərinin gəlirliliyinə) təsir edən risklər, xüsusilə də bu risklərin idarə olunması üsulları; və
- ▶ Biznesi idarə edən menecerlər necə mükafatlandırılır (məsələn, mükafatın idarə olunan aktivlərin ədalətli dəyərində, yoxsa müqavilə üzrə alınmış pul vəsaitlərinin hərəkətinə əsaslanması);
- ▶ Satışların gözlənilən tezliyi, dəyəri və vaxtı da Bankın qiymətləndirməsi üçün vacib amillərdir.

Biznes modelin qiymətləndirilməsinin “ən pis” və ya “stress” kimi ssenariləri nəzərə almadan əgəlabatan şəkildə baş verməsi gözlənilən ssenarilərə əsaslanır. İkinci tanınmadan sonra pul vəsaitlərinin hərəkəti Bankın ilkin gözləntilərindən fərqi şəkildə həyata keçirilirsə Bank həmin biznes modelində saxlanılan qalan maliyyə aktivlərinin təsnifatını dəyişmir, lakin gələcəkdə yeni yaranan və ya yeni alınan maliyyə aktivlərini qiymətləndirərkən belə məlumatları nəzərə alır.

YƏMFÖ testi

Təsnifləşdirmə prosesinin ikinci addımı olaraq Bank maliyyə aktivinin YƏMFÖ testinə uyğun olub-olmadığını müəyyən etmək üçün müqavilə şərtlərini qiymətləndirir.

Bu testin məqsədləri üçün “Əsas məbləğ” maliyyə aktivinin ilkin tanınma tarixindəki ədalətli dəyəridir və maliyyə aktivinin istifadə müddəti üzrə (məsələn, əsas məbləğ qaytarılanda və ya əlavə/əndirim amortizasiya ediləndə) dəyişə bilər.

Kredit müqaviləsi daxilində faizin ən əhəmiyyətli elementləri adətən pulun zaman dəyərində görə kompensasiya və kredit riskidir. YƏMFÖ qiymətləndirməsini həyata keçirmək üçün Bank mühakimələr yürüdüür və maliyyə aktivinin ifadə edildiyi valyuta və faiz dərəcəsinin müəyyən edildiyi müddət kimi müvafiq amilləri nəzərə alır.

Əksinə, əsas kredit müqaviləsi ilə əlaqəsi olmayan müqavilə pul vəsaitlərinin hərəkətində minimal səviyyədə daha iri olan risklərə və ya dəyişkənliyə səbəb olan müqavilə şərtləri yalnız əsas məbləğin və faizin ödənişi olan müqavilə pul vəsaitlərinin hərəkətini yaratmır. Belə hallarda maliyyə aktivi MZƏD ilə ölçülməlidir.

DMGVƏD ilə borc alətləri

Bank aşağıdakı şərtlərin hər ikisi yerinə yetirilərsə, borc alətlərini DMGVƏD ilə ölçür.

- ▶ Alət biznes modeli çərçivəsində və müqavilə üzrə pul vəsaitlərini toplamaq və maliyyə aktivini satmaq məqsədilə saxlanılır; və
- ▶ Maliyyə aktivi üzrə müqavilə şərtləri YƏMFÖ testinə uyğundur.

DMGVƏD ilə borc alətləri sonradan ədalətli dəyərle ölçülür, tanınmış ədalətli dəyərde dəyişikliklərə görə yaranan gəlir və zərərler isə DMG-də tanınır. Faiz gəlirləri və məzənnə fərqi gəlir və zərərler mənfəət və ya zərərdə amortizasiya hesablanmış dəyərde ölçülmüş maliyyə aktivləri ilə eyni qaydada tanınır. Tanınması dayandırılanda əvvəllər DMG-də tanınmış məcmu gəlir və ya zərərler DMG-dən mənfəət və ya zərəre yenidən təsnif edilir.

DMGVƏD ilə ölçülmüş borc qiymətli kağızları üzrə EOKZ maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda həmin maliyyə aktivlərinin qalıq dəyərini azaltmır, bunlar ədalətli dəyərde qalır. Əksinə, DMG-də yığılmış dəyərşizləşmə məbləği kimi aktivlər amortizasiya hesablanmış dəyərde ölçülsəydi yarana biləcək ehtiyata bərabər məbləğ tanınır, mənfəət və ya zərərdə isə müvafiq dəyişiklik edilir. DMG-də tanınmış yığılmış zərər aktivin tanınması dayandırılanda mənfəət və zərəre aid edilir.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

DMGVƏD ilə kapital alətləri

İlkin tanınmada Bank bəzi hallarda 32 sayılı “Maliyyə alətləri: Təqdimatı” adlı MUBS əsasında kapital tərifinə uyğun olan bəzi kapital investisiyalarını ticarət üçün saxlanılan alətlər kimi deyil, kapital alətləri kimi təsnif etmək üçün yekun seçim edir. Belə təsnifat alətlər üzrə fərdi şəkildə müəyyən edilir.

Bu kapital alətləri üzrə gəlir və zərərlər heç zaman mənfəət və ya zərərə aid edilmir. Ödəmə hüququ müəyyən ediləndə, dividendlər mənfəət və ya zərərdə digər gəlir kimi tanınır. Lakin Bank alətin dəyərinin bir hissəsinin qaytarılması olan belə daxilolmalardan faydalanırsa, belə gəlirlər DMGVƏD-də tanınır. DMGVƏD ilə kapital alətləri üzrə dəyərsizləşmənin qiymətləndirilməsi aparılır. Bu alətlər silinəndə, yığılmış yenidən qiymətləndirmə ehtiyatı bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürülür.

Maliyyə zəmanətləri, akkreditivlər və istifadə edilməmiş kredit üzrə öhdəliklər

Bank maliyyə zəmanətləri, akkreditivlər və kredit öhdəliklərini təqdim edir.

Maliyyə zəmanətləri ilkin olaraq maliyyə hesabatlarında alınmış mükafata bərabər olan ədalətli dəyərle tanınır. İlkin tanınmadan sonra Bankın hər bir zəmanət üzrə öhdəliyi mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda tanınmış məcmu amortizasiya çıxılmaqla ilkin olaraq tanınmış və EOKZ ehtiyatı məbləğlərindən daha yuxarı olanı ilə ölçülür.

İstifadə edilməmiş kredit üzrə təəhhüdlər və akkreditivlər kimi öhdəliklər öhdəliyin müddəti ərzində Bankın əvvəlcədən müəyyən edilmiş şərtlərlə müştəriyə kredit təqdim etməsini nəzərdə tutur. Maliyyə zəmanəti haqqında müqavilələrlə eyni qaydada bu müqavilələr EOKZ tələblərinin əhatə dairəsinə daxildir.

Maliyyə aktivləri və öhdəliklər (davamı)

Bank bəzən bazar faiz dərəcələrindən aşağıda dərəcə ilə kredit öhdəlikləri verir. Belə öhdəliklər ilkin olaraq ədalətli dəyərdə tanınır və sonradan daha yüksək EOKZ ehtiyatı məbləği və ya müvafiq olduqda tanınmış gəlirin məcmu məbləğini çıxmaqla ilkin olaraq tanınmış məbləğlə ölçülür.

İcra zəmanətləri

İcra zəmanətləri digər tərəf müqavilə öhdəliyini yerinə yetirməyəndə kompensasiyanın ödənilməsini nəzərdə tutan müqavilələrdir. İcra zəmanətləri kredit riskini ötürür. İcra zəmanəti müqavilələri üzrə risk digər tərəflə müqavilə öhdəliklərinin yerinə yetirilməməsi təhlükəsindən ibarətdir. Beləliklə, icra zəmanətləri maliyyə alətləri hesab edilmir və buna görə də 9 sayılı MHBS-in əhatə dairəsinə aid edilmir.

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin yenidən təsnif edilməsi

Bank maliyyə aktivlərini idarə etmək üçün biznes modelini dəyişdiyi müstəsna hallar istisna olmaqla, maliyyə aktivlərini ilkin tanınmadan sonra yenidən təsnif etmir. Maliyyə öhdəlikləri heç zaman yenidən təsnif edilmir. 2020-ci ildə Bank heç bir maliyyə aktivini və ya öhdəliyini yenidən təsnif etməmişdir.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə kassada olan pul vəsaitləri, Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankından (ARMB) alınacaq məbləğlər (məcburi ehtiyatları çıxmaqla) və ödəmə müddəti verildiyi tarixdən etibarən doxsan gündən artıq olmayan və müqavilə yüklüliyündən azad olan kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər daxildir.

Törəmə maliyyə alətləri

Adi fəaliyyətin gedişində, Bank xarici valyuta və kapital bazarlarında fyuçerslər, forwardlar, svoplar və opsiyonlar da daxil olmaqla müxtəlif törəmə maliyyə alətlərinə daxil olur. Ədalətli dəyərlər, əsas alətlərin cari bazar və müqavilə qiymətləri və digər amillər nəzərə alınmaqla təklif edilmiş bazar qiymətləri və ya qiymət modelləri əsasında təyin edilir. Törəmə alətlər ədalətli dəyəri müsbət olduqda aktiv, mənfi olduqda isə öhdəlik kimi göstərilir. Bu alətlər nəticəsində yaranan mənfəət və zərərlər alətin xüsusiyyətindən asılı olaraq, mənfəət və zərər hesabına xarici valyutadan xalis mənfəət kimi, mənfəət və zərər vasitəsilə ədalətli dəyərle qiymətləndirilən maliyyə alətlərindən xalis mənfəət (zərər) kimi və ya xarici valyutalardan xalis mənfəət (zərər) kimi daxil edilir.

Əlaqədar törəmə maliyyə aləti, qeyri-törəmə əsas müqaviləni də əhatə edən hibrid alətin bir hissəsidir ki, nəticədə birləşdirilmiş alət üzrə pul vəsaitlərinin bir hissəsi fərdi törəməyə bənzər şəkildə dəyişir. Əlaqədar törəmə maliyyə aləti, qeyri-maliyyə dəyişkənliyi halında, müqavilə tərəfinə xas olmayan, müəyyən faiz dərəcəsinə, maliyyə alətinin qiymətinə, əmtəə qiymətinə, xarici valyuta məzənnəsinə, qiymət və ya dərəcə indeksinə, kredit reytinginə və ya kredit indeksinə və ya digər şərtlərə əsasən müqavilə ilə tələb oluna biləcək pul vəsaitlərinin bir hissəsini və ya hamısının dəyişməsinə səbəb olur. Maliyyə alətinə əlavə edilmiş, lakin müqaviləyə əsasən bu alətdən asılı olaraq köçürülə bilən və ya bu alətdən başqa bir tərəfi olan törəmə maliyyə alətləri, əlaqədar törəmə deyil, ayrıca bir maliyyə alətidir.

"AZƏR-TÜRK BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

Öhdəliklərə daxil edilmiş törəmə alətlər və qeyri-maliyyə əsas müqavilələr ayrı törəmə alətlər kimi qəbul edilir və törəmə tərifinə cavab verdikləri təqdirdə ədalətli dəyərle uçota alınır (yuxarıda müəyyən edildiyi kimi), onların iqtisadi xüsusiyyətləri və riskləri əsas müqavilə ilə sıx bağlı deyil və əsas müqavilənin özü ticarət üçün nəzərdə tutulmamışdır və MZVƏD-də təyin edilməmişdir. Əsas müqavilədən ayrılmış əlaqədar törəmələr ticarət portfelində ədalətli dəyərle uçota alınmış və ədalətli dəyərədəki dəyişikliklər mənfəət və ya zərər hesabatında tanınmışdır.

Maliyyə aktivləri biznes modeli və YƏMFÖ qiymətləndirmələrinə əsasən təsnif edilir.

Repo və əks repo müqavilələri və qiymətli kağızların icarəsi

Satış və repo müqavilələri ("repolar") təminatlı maliyyələşdirmə əməliyyatları kimi qəbul edilir. Satış və repo müqavilələri ilə satılan qiymətli kağızlar maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda saxlanılır və qəbul edən tərəfin müqavilə üzrə və ya adət üzrə satma və ya geri qaytarmaq hüququna sahib olması halında, satış və repo müqavilələri əsasında girov qoyulmuş qiymətli kağızlar kimi təsnifləşdirilir. Müvafiq öhdəlik kredit təşkilatları və ya müştərilərə veriləcək məbləğlər daxilində təqdim olunur. Əks repo müqavilələri əsasında alınan qiymətli kağızlar ("əks repo") investisiya qiymətli kağızları və ya uyğun olaraq müştərilərə verilən kreditlər kimi qeydə alınır. Satış və repo qiyməti arasındakı fərq faiz gəliri kimi qəbul edilir və effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə repo müqavilələri müddətində hesablanır.

Qarşı tərəflərə borc verilmiş qiymətli kağızlar maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda saxlanılır. Borc alınmış qiymətli kağızlar, üçüncü tərəflərə satılmadığı təqdirdə, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilmir; bu halda alqı-satqı mənfəət və ya zərər hesabatında ticarət qiymətli kağızlarından zərər çıxılmaqla mənfəət daxilində qeydə alınır. Onları qaytarmaq öhdəliyi ticarət öhdəliyi kimi ədalətli dəyərde qeydə alınır.

Borc öhdəlikləri

Buraxılmış maliyyə alətləri və ya onların komponentləri o halda öhdəlik kimi təsnif edilir ki, müqavilə razılaşmasının mahiyyəti Bankın üzərinə aşağıdakı öhdəliklərdən birinin qoyulması ilə nəticələnsin: sahibə pul vəsaitləri və ya digər maliyyə aktivini çatdırmaq və ya öhdəliyi müəyyən məbləğdə pul vəsaitinin və ya digər maliyyə aktivinin müəyyən sayda xüsusi kapital alətlərinə mübadilə etməkdən fərqli olan yolla ödəmək. Belə alətlərə kredit təşkilatları və dövlət fondları qarşısında öhdəliklər, müştərilər qarşısında öhdəliklər daxildir. İlk tanınmadan sonra borclar amortizasiya hesablanmış dəyərle, effektiv faiz metodundan istifadə etməklə ölçülür. Gəlir və zərərlər mənfəət və zərərdə borc öhdəlikləri silindikdə, eləcə də amortizasiyanın hesablanması prosesində əks etdirilir.

İcarələr

Bank qısa müddətli icarələr və aşağı dəyərli aktivlərin icarəsi istisna olmaqla, bütün icarələr üçün vahid tanıma və ölçmə yanaşmasını tətbiq edir. Bank icarə ödənişlərini həyata keçirmək üçün icarə öhdəliklərini, eləcə də əsas aktivlərdən istifadə hüququ təmin edən istifadə hüquqlarını aktiv olaraq tanıyır.

Aktivlərdən istifadə hüququ

Bank aktivlərdən istifadə hüququnu icarənin başlanğıc tarixində tanıyır (əsas aktivin istifadə üçün mövcud olduğu tarix). Aktivlərdən istifadə hüququ yığılmış amortizasiya və dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla maya dəyəri ilə ölçülür və icarə öhdəliklərinin yenidən ölçülməsi üçün tənzimlənir. Aktivlərdən istifadə hüququnun dəyərinə tanınmış icarə öhdəliklərinin məbləği və alınmış icarə təşviqləri çıxılmaqla başlama tarixinə qədər və ya daha əvvəl edilmiş icarə ödənişləri daxildir. Lakin icarə müddətinin sonunda mülkiyyət hüququnun Banka keçəcəyi haqqında kifayət qədər əminlik olmadığı təqdirdə, tanınmış istifadə hüququ olan aktivlər ehtimal edilən faydalı istifadə müddəti və icarə müddətindən daha qısa olanı üzrə düz xətt üsulu ilə amortizasiya edilir. İstifadə hüququ olan aktivlər əmlak və avadanlıqlar daxilində tanınır və onlar üzrə dəyərsizləşmə hesablanır.

İcarə öhdəlikləri

İcarənin başlanğıc tarixində Bank, icarə müddəti ərzində həyata keçiriləcək icarə ödənişlərinin cari dəyəri ilə ölçülmüş icarə öhdəliklərini tanıyır. İcarə ödənişlərinə, hər hansı alınacaq güzəştli icarə ödənişləri, indeksdən və ya dərəcədən asılı olan dəyişən icarə ödənişləri çıxılmaqla qalıq dəyər zamanəti ilə ödənilməsi ehtimal olunan məbləğlər daxil olmaqla sabit ödənişlər (maddi sabit ödənişlər daxil olmaqla) daxildir. İcarə ödənişlərinə, həmçinin Bank tərəfindən həyata keçirilməsinə əsaslı olaraq müəyyən edilmiş satınalma opsiyonunun icra qiyməti və icarə müddəti Bankın ləğv etmə seçiminə həyata keçirdiyini əks etdirirsə, icarəyə xitam verildiyi hallarda tətbiq olunan cərimələrin ödənişləri də daxildir. İndeksden və dərəcədən asılı olmayan dəyişən icarə ödənişləri, ödənişə səbəb olan hadisə və ya şərtin baş verdiyi dövrdə xərc olaraq kimi tanınır.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

İcarə ödənişlərinin cari dəyərini hesablayarkən, icarəyə aid olan konkret faiz dərəcəsinin təyin olunması mümkün olmadığı üçün Bank icarə müqaviləsinin qüvvəyə mindiyi tarixdə mövcud olan əlavə borcun cəlb edilməsi üzrə faiz dərəcəsiindən istifadə edir. Müqavilənin qüvvəyə mindiyi tarixdən sonra, icarə öhdəliklərinin məbləği faizlərin artmasını əks etdirmək üçün artırılır və edilmiş icarə ödənişləri üçün azaldılır. Bundan əlavə, icarə öhdəliklərinin qalıq dəyəri hər hansı bir modifikasiya və ya icarə müddətində, eləcə də icarə ödənişlərində hər hansı bir dəyişiklik olduqda və ya əsas aktivin satın alınması üçün hər hansı bir seçimin qiymətləndirilməsi üzrə dəyişiklik olduğu təqdirdə, yenidən ölçülür.

Qısamüddətli icarələr və azdəyərli aktivlərin icarələri

Bank qısamüddətli icarənin tanınması üzrə istisnani qısamüddətli icarələrə tətbiq edir (yeni başlanğıc tarixində icarə müddəti 12 aydan çox olmayan və alış opsiyonunu daxil etməyən icarələr). Bank həmçinin azdəyərli aktivlərin tanınması üzrə istisnani azdəyərli hesab edilən (yeni 5,000 ABŞ dollarından az) ofis avadanlığının icarəsinə tətbiq edir. Qısamüddətli icarələr üzrə icarə ödənişləri və azdəyərli aktivlərin icarələri icarə müddəti ərzində düz xətt üsulu ilə xərc kimi tanınır.

Maliyyə alətlərinin əvəzləşdirilməsi

Bank maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin tanınmış məbləğlərini əvəz etmək üçün qanuni hüquqa malik olduğu və ya hesablaşmanı əvəzləşdirmə əsasında həyata keçirmək, ya da eyni vaxtda aktiv reallaşdırmaq və öhdəliyi yerinə yetirmək niyyəti olduğu halda, qarşılıqlı əvəzləşdirir və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda xalis məbləğ kimi təqdim edir. Əvəzləşdirmə hüququ gələcək hadisədən asılı olmamalıdır və bütün aşağıdakı hallarda qanuni hüquqa malik olmalıdır:

- ▶ Biznesin adi gedişində;
- ▶ Öhdəliklər yerinə yetirilmədikdə; və
- ▶ Müəssisə və bütün qarşı-tərəflər iflasa uğradıqda və ya müflisləşdikdə.

Bu adətən əsas əvəzləşdirmə razılaşmalarında baş vermir və əlaqəli aktiv və öhdəliklər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ümumi məbləğdə göstərilir.

Restrukturizasiya edilmiş kreditlər

Mümkün olanda Bank girovu əldə etmək əvəzinə kreditləri restrukturizasiya etməyə çalışır. Buna ödəmə müddətinin uzadılması və yeni kredit şərtlərinin razılaşdırılması daxil ola bilər.

Bank maliyyə aktivinin tanınmasını, məsələn müştəriyə verilən kreditin müddəti və şərtləri onun yeni bir kreditə çevriləcəyi şəkildə dəyişdirildiyi halda dayandırır, fərq isə dəyersizləşmə zərəri qeydə alınmadığı halda tanınmanın dayandırılması ilə bağlı gəlir və ya zərər kimi tanınır. Yeni tanınmış kreditlər, SƏKD olması ehtimal edilməyəndə, EOKZ-nin ölçülməsi məqsədləri üçün 1-ci Mərhələ kimi təsnif edilir. Müştəriyə verilən kreditin tanınmasının dayandırılması baxımından qiymətləndirmə apararkən Bank aşağıdakı amilləri nəzərə alır:

- ▶ Kreditin valyutasında dəyişiklik;
- ▶ Qarşı tərəfin dəyişməsi;
- ▶ Dəyişiklik nəticəsində alət artıq YƏMFÖ meyarına uyğun olmayanda.

Dəyişiklik əhəmiyyətli şəkildə fərqli olan pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə nəticələnmirsə, dəyişiklik tanınmanın dayandırılmasına gətirib çıxarmır. İkinci EFD (effektiv faiz dərəcəsi) ilə diskontlaşdırılan pul vəsaitlərinin hərəkətində dəyişiklik əsasında Bank, dəyersizləşmə zərəri qeydə alınmadığı halda mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda dəyişiklikdən irəli gələn gəlir və ya zərəri qeydə alır.

Tanınmanın dayandırılması ilə nəticələnməyən dəyişikliklər üçün, Bank, həmçinin kredit riskində əhəmiyyətli artımın olub-olmamasını və ya aktivlərin kredit üzrə dəyersizləşmiş kimi təsnifləşdirilməli olub-olmadığını yenidən qiymətləndirir. Aktivin dəyişiklik nəticəsində kredit üzrə dəyersizləşmiş kimi təsnif edilməsindən sonra, o ən azı 6 aylıq sınaq dövrü ərzində 3-cü Mərhələyə aid ediləcək. Restrukturizasiya olunmuş kreditin 3-cü Mərhələdən kənar yenidən təsnifləşdirilməsi üçün, dəyişdirilmiş ödəniş cədvəlinə uyğun olaraq, sınaq müddətinin ən azı yarısı ərzində əsas məbləğin və ya faizin əhəmiyyətli olmayan hissəsindən çox olan müntəzəm ödənişlər edilmişdir.

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin uçotdan çıxarılması

Maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivləri (və ya müvafiq hallarda maliyyə aktivinin bir hissəsi və ya analoji maliyyə aktivləri qrupunun bir hissəsi) aşağıdakı hallarda uçotdan çıxarılır:

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

- ▶ Aktivdən pul vəsaitlərini əldə etmək hüquqlarının vaxtı başa çatmışdır;
- ▶ Bank özünün aktivdən pul vəsaitlərini almaq hüquqlarını üçüncü tərəfə köçürmüş və ya aktivdən pul vəsaitlərini almaq hüququnu saxlayaraq, üzərinə aktivdən pul vəsaitlərini "tranzit" razılaşması əsasında tam məbləğdə və çox yubanmadan ödəmək öhdəliyini götürmüşdür; və
- ▶ Bank: (a) aktiv üzrə risk və səmərələrin böyük hissəsini köçürmüş; (b) aktiv üzrə risk və səmərələrin böyük hissəsini köçürməmiş və ya özündə saxlamamış, lakin onlar üzrə nəzarət hüququnu köçürmüşdür.

Bank aktivdən pul vəsaitləri hərəkətini almaq hüququnu köçürmüş və aktiv üzrə risk və səmərələrin əksəriyyətini nə köçürmüş, nə onları özündə saxlamış, nə də aktiv üzrə nəzarət hüququnu köçürmüşdürsə, aktiv, Bankın həmin aktivdə davam edən iştirakı müqabilində əks etdirilir. Köçürülmüş aktiv üzrə zəmanət formasında aktivdə iştirakın davam etməsi aktivin ilkin qalıq dəyəri ilə Bankdan tələb oluna biləcək maksimal ödəniş məbləğindən az olanı ilə ölçülür.

Aktivdə iştirak, köçürülmüş aktiv üzrə yazılı və/və ya satın alınmış opsiya (o cümlədən nağd hesablaşma əsaslı opsiya və ya analogi alet) formasında davam edirsə, Bankın davam edən iştirakının həddi köçürülən aktivin Bank tərəfindən geri alınacaq dəyərində bərabərdir. Lakin ədalətli dəyərle qiymətləndirilən aktiv üzrə yazılı "put" opsiya (o cümlədən nağd hesablaşma əsaslı opsiya və ya analogi alet) istisna təşkil edir və bu halda Bankın davam edən iştirakının həddi, köçürülən aktivin ədalətli dəyəri və opsiyanın icra qiymətindən az olanı ilə məhdudlaşır.

Silinmə

Maliyyə aktivləri yalnız Bank bərpası dayandırdıqda tam və ya qismən silinir. Silinəcək məbləğ yığılmış kredit ehtiyatından böyükdürsə, fərq ilk öncə ehtiyata əlavə kimi tanınır, sonra isə ümumi qalıq dəyərində əldə edilir. Sonrakı bərpalar kredit zərəri üzrə xərclərə aid edilir. Silinmə tanınmasının dayandırılmasının bir növüdür.

Maliyyə öhdəlikləri

Maliyyə öhdəliyi müvafiq öhdəlik icra edildikdə, ləğv edildikdə və ya vaxtı başa çatdıqda uçotdan çıxarılır.

Mövcud olan bir maliyyə öhdəliyi eyni kreditor qarşısında tam fərqli şərtlərlə digəri ilə əvəz edildikdə və ya mövcud öhdəliyin şərtlərinə əhəmiyyətli düzəlişlər edildikdə, belə əvəz etmə və ya düzəliş ilkin öhdəliyin tanınmasının dayandırılmasını və yeni öhdəliyin tanınmasını tələb edir və müvafiq qalıq dəyərlərindəki fərqlər mənfəət və ya zərərdə əks etdirilir.

Vergilər

Cari mənfəət vergisi xərci Azərbaycan Respublikasının qanunları əsasında hesablanır.

Təxirə salınmış vergi aktivləri öhdəlik metodundan istifadə etməklə müvəqqəti fərqlər üzrə hesablanır. Təxirə salınmış mənfəət şirkətlərin birləşməsi olmayan əməliyyat zamanı qüvvilin və ya aktiv və ya öhdəliyin ilkin tanınmasından irəli gəlməyəndə və əməliyyat zamanı nə uçot mənfəətinə, nə də vergiyə cəlb edilən mənfəətə və ya zərərə təsir göstərmədiyi hallarda, təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivlərinin və öhdəliklərinin vergi bazası və onların maliyyə hesabatları məqsədləri üçün qalıq dəyərləri arasında olan bütün müvəqqəti fərqlər üzrə müəyyən edilir.

Təxirə salınmış vergi aktivləri yalnız bu dərəcədə müəyyən edilir ki, çıxılan müvəqqəti fərqlərin istifadə edilə bilməsi üçün vergiyə cəlb edilən mənfəətin mövcud olması ehtimalı olsun. Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və öhdəlikləri, hesabat tarixinə qüvvədə olan və ya əsas etibarilə qüvvədə olan vergi dərəcələri və vergi qanunları əsasında aktivlərin satıldığı və ya öhdəliklərin yerinə yetirildiyi müddətdə tətbiq edilən vergi dərəcələri ilə ölçülür.

Bundan əlavə, Azərbaycanda Bankın fəaliyyəti ilə bağlı müxtəlif əməliyyat vergiləri tətbiq edilir. Bu vergilər ümumi və inzibati xərclərin tərkibinə daxil edilir.

Cari və təxirə salınmış vergi mənfəət və ya zərərdə tanınır, lakin cari və təxirə salınmış vergi digər məcmu gəlirdə və ya birbaşa kapitalda tanınan maddələrə aiddirsə, cari və təxirə salınmış vergi də, müvafiq olaraq, digər məcmu gəlirdə və ya birbaşa kapitalda tanınır.

Əmlak və avadanlıqlar

Əmlak və avadanlıqlar, gündəlik xidmət xərcləri istisna olmaqla, yığılmış köhnəlməni və hər hansı tanınmış dəyərsizləşmə zərərinə çıxmaqla maya dəyəri ilə tanınır. Tanınma meyarına uyğun gələndə, avadanlıqların bir hissəsinin əvəz etdirilməsi xərcləri yaranan zaman həmin dəyərə daxil edilir.

Əmlak və avadanlıqların qalıq dəyəri dəyərsizləşmə baxımından qalıq dəyərinin qaytarılmayacağını göstərən hadisələr baş verəndə və ya şəraitlər dəyişəndə yenidən qiymətləndirilir.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

Aktiv istifadə edilmək üçün hazır olduğu andan bu aktiv üzrə köhnəlmə hesablanmağa başlayır. Köhnəlmə aktivlərin qalıq dəyərlərini aşağıda göstərilən ehtimal edilən istifadə müddətləri üzrə bərabər hissələrə bölməklə hesablanır:

	<i>Faydalı istifadə müddəti illərlə</i>
Mebel və qurğular	5-10
Kompüter	5
Nəqliyyat vasitələri	5
Aktivlərdən istifadə hüququ	3-5
İcarəyə götürülmüş aktivlərin təkmilləşdirilməsi	3-5
Digər əsas vəsaitlər	5-8

Aktivlərin qalıq dəyərləri, istifadə müddətləri və metodlar yenidən baxılaraq, hər maliyyə ilinin sonunda lazım olduqca yeniləşdirilir.

Təmir və rekonstruksiya xərcləri çəkildikcə xərclərə aid edilir və kapitallaşdırılmalı olduğu hallar istisna olmaqla, digər əməliyyat xərclərinin tərkibinə daxil edilir.

Qeyri-maddi aktivlər

Qeyri-maddi aktivlər kompüter proqramlarından və lisenziyalardan ibarətdir.

Ayrılmış alınmış qeyri-maddi aktivlər ilk olaraq ilkin dəyəri ilə tanınır. Müəssisələrin birləşməsi zamanı əldə edilmiş qeyri-maddi aktivlərin dəyəri alış tarixində ədalətli dəyərə bərabərdir. İlk tanınmadan sonra qeyri-maddi aktivlər yığılmış amortizasiyanı və yığılmış dəyərsizləşmə zərərərini çıxmaqla ilkin dəyəri ilə əks etdirilir. Qeyri-maddi aktivlərin istifadə müddətləri məhdud və ya qeyri-məhdud müddətlər kimi müəyyən edilmişdir. Məhdud istifadə müddəti olan qeyri-maddi aktivlərə istifadə müddəti on ilə qədər amortizasiya hesablanır və həmin qeyri-maddi aktivlər üzrə mümkün dəyərsizləşmə əlamətləri mövcud olanda dəyərsizləşmə baxımından qiymətləndirmə aparılır. Qeyri-müəyyən müddəti olan qeyri-maddi aktivlər üzrə amortizasiya dövrləri və metodları ən azından hər maliyyə ilinin sonunda yenidən baxılır.

Ehtiyatlar

Bank keçmiş hadisələr nəticəsində hüquqi və ya işgüzar praktikadan irəli gələn öhdəliklərə malik olduqda, bu öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün iqtisadi resursların sərf olunmasının ehtimalı böyük olduqda və öhdəliklərin məbləği kifayət qədər dəqiq ehtimal edilə bildikdə ehtiyatlar uçota alınır.

Pensiya təminatı və işçilərə digər ödənişlər üzrə öhdəliklər

Bank işə götürənin cari ödəmələrinin işçilərə ümumi əmək haqqı ödənişlərinin müəyyən faizi kimi hesablanmasını nəzərdə tutan Azərbaycan Respublikasının dövlət pensiya təminatı sistemindən əlavə hər hansı fərdi pensiya təminatı sistemində malik deyildir. Bu xərclər müvafiq əmək haqqının aid olduğu hesabat dövründə əks etdirilir. Bundan əlavə, Bank əmək fəaliyyəti başa çatdıqdan sonra işçilərə ödənişləri aparmır.

Səhm kapitalı

Səhm kapitalı

Adi səhmlər və ixtiyari dividendlər hesablanan geri alınmayan imtiyazlı səhmlər səhm kapitalı kimi təsnif edilir. Şirkətlərin birləşməsi istisna olmaqla, yeni səhmlərin buraxılması ilə birbaşa bağlı olaraq üçüncü tərəflərə ödənişlərə çəkilən xərclər kapitalın tərkibində həmin emissiya nəticəsində əldə edilmiş məbləğin azalması kimi əks etdirilir. Əldə edilmiş vəsaitlərin ədalətli dəyərinin buraxılmış səhmlərin nominal dəyərindən artıq məbləği əlavə ödənilmiş kapital kimi əks etdirilir.

Dividendlər

Dividendlər, yalnız hesabat tarixindən gec olmayaraq elan edildiyi halda, öhdəlik kimi əks etdirilir və hesabat tarixinə kapitalın məbləğindən çıxılır. Dividendlər haqqında məlumat hesabat tarixindən əvvəl və eləcə də hesabat tarixindən sonra, lakin maliyyə hesabatları təsdiq edildikdən əvvəl təklif və ya elan edildikdə açıqlanır.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

Dövlət qrantları və dövlət dəstəyi

Dövlət qrantları onların alınacağı və bütün əlaqəli şərtlərin yerinə yetiriləcəyi və ya artıq yerinə yetirildiyi barədə əsaslandırılmış əminlik olduqda tanınır. Xərc maddəsi ilə bağlı qrant müntəzəm olaraq kompensasiya edəcəyi müvafiq xərclərlə eyni dövrlərdə gəlir kimi tanınır. Aktivlə bağlı qrant təxirə salınmış gəlir kimi tanınır və əlaqəli aktivin gözlənilən faydalı istifadə müddəti ərzində bərabər məbləğlərdə gəlirə aid edilir. Bazar faiz dərəcələrindən aşağı dərəcələrlə təqdim edilən dövlət qrantları 9 sayılı MHBS-ə uyğun olaraq tanınır. Dövlət kreditinin faydası kreditin müddəti başladığı tarixdə alınmış pul vəsaitləri və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda kreditin ilkin olaraq tanındığı məbləğ arasındakı fərq kimi ölçülür. Fayda 20 sayılı MUBS-a əsasən uçota alınır. Artıq çəkilmiş xərclərin və ya zərərlərin kompensasiyası kimi və ya gələcəkdə əlaqəli məsrəfləri olmayan müəssisəyə dərhal maliyyə dəstəyini göstərmək məqsədilə alınacaq dövlət qrantı alınmalı olduğu dövrün mənfəət və ya zərər haqqında hesabatında kompensasiya edəcəyi xərclər üzrə tanınmalıdır.

Şərti öhdəliklər və aktivlər

Şərti öhdəliklər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilmir, lakin onların ödənilməsi üçün ehtiyatların xərclənməsi ehtimalı az olanda, maliyyə hesabatlarında açıqlanır. Şərti aktivlər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilmir, lakin onlarla bağlı iqtisadi faydaların daxil olması ehtimal edildəndə maliyyə hesabatlarında açıqlanır.

Gəlir və xərclərin tanınması

Gəlirlər, ödənişin nə zaman edildiyindən asılı olmayaraq, Bank iqtisadi səmərənin əldə edilməsini gözləyəndə və etibarlı şəkildə ölçə biləndə tanınır. Gəlirlərin tanınması üçün aşağıdakı xüsusi tanıma meyarları da qarşılanmalıdır.

Faiz və analoji gəlir və xərclər

Bank amortizasiya edilən dəyər və ya MZVƏD ilə ölçülmüş borc maliyyə aktivləri üzrə faiz gəlirlərini effektiv faiz dərəcəsinə maliyyə aktivinin (qiymətdən düşmüş maliyyə aktivləri istisna olmaqla) ümumi qalıq dəyərində vurmaqla hesablamalıdır. Effektiv faiz dərəcəsi qiymətləndirilən gələcək pul vəsaitləri ödənişlərini və ya daxilolmalarını maliyyə alətinin ehtimal edilən istifadə müddəti və ya daha qısa müddət ərzində maliyyə aktivinin və ya öhdəliyinin xalis qalıq dəyərində diskontlaşdırır. Hesablama zamanı maliyyə aləti üzrə bütün müqavilə şərtləri (müasir üçün əvvəlcədən ödəmə imkanı), eləcə də alətlə bilavasitə bağlı olan və effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi olan bütün haqlar və əlavə xərclər nəzərə alınır, lakin gələcək kredit zərərləri nəzərə alınmır. Bank maliyyə aktivləri və ya öhdəlikləri üzrə ödəniş və daxilolmalara dair qiymətləndirmələrinə yenidən baxdıqda, həmin aktiv və öhdəliklərin qalıq dəyərində düzəlişlər edir. Düzəliş edilmiş qalıq dəyəri ilkin effektiv faiz dərəcəsi əsasında hesablanır və qalıq dəyərində dəyişiklik faiz gəlirləri və ya xərci kimi tanınır.

Maliyyə aktivləri kredit üzrə dəyərsizləşmiş olanda Bank faiz gəlirlərini effektiv faiz dərəcəsinə maliyyə aktivinin xalis amortizasiya edilən dəyərində tətbiq etməklə hesablayır. Maliyyə aktivləri bərpa olunsaydı və artıq kredit üzrə dəyərsizləşmiş olmasaydı, Bank faiz gəlirlərinin ümumi əsasla hesablanmasına qayıdacaqdı.

Alınmış və ya yaranmış kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri (AYKD) üçün Bank faiz gəlirlərini düzəldilmiş EFD hesablamayla və bu dərəcəni aktivin amortizasiya edilən dəyərində tətbiq etməklə hesablayır. Düzəldilmiş EFD ilkin tanınmada qiymətləndirilmiş gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətini (o cümlədən kredit zərərlərini) AYKD aktivlərinin amortizasiya edilən dəyərində diskontlaşdırıcı faiz dərəcəsidir.

MZVƏD ilə bütün maliyyə aktivləri üzrə faiz gəlirləri mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda "Digər faiz gəliri"nin tərkibində müqavilə faiz dərəcəsinə istifadə etməklə tanınır.

Haqq və komissiya gəliri

Bank haqq və komissiya gəlirlərini müştərilərə göstərdiyi müxtəlif xidmətlərdən əldə edir. Komissiya gəliri aşağıdakı iki kateqoriyaya bölünə bilər:

- ▶ Xidmətin göstərilməsindən əldə edilən gəlir xidmət göstərildikcə gəlirlər kimi tanınır (məsələn, plastik kart əməliyyatları, hesablama əməliyyatları, nağd əməliyyatları və s. üzrə xidmətlər);
- ▶ İstifadə edilməsi ehtimal edilən kreditlər üzrə kredit öhdəliyi haqları və kreditlərlə bağlı digər haqlar təxirə salınır (artan xərclərlə birlikdə) və kredit üzrə effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi tanınır.

Dividend gəliri

Gəlirlər, Bank ödənişi almaq hüququnu əldə edəndə tanınır.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

Xarici valyutanın çevrilməsi

Maliyyə hesabatları Bankın funksional və təqdimat valyutası olan AZN ilə təqdim edilir. Xarici valyutalarla aparılan əməliyyatlar ilk öncə əməliyyat tarixində qüvvədə olan valyuta məzənnəsi ilə funksional valyutaya çevrilir. Xarici valyuta ilə olan monetar aktivlər və öhdəliklər hesabat tarixinə məzənnədən istifadə etməklə funksional valyutaya çevrilir. Xarici valyutalarla olan əməliyyatların çevrilməsindən yaranan bütün fərqlər mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda xarici valyutaların çevrilməsindən yaranan fərqlərdən zərərler çıxılmaqla gəlirlər kimi tanınır. Xarici valyuta ilə olan və ilkin dəyəri ilə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələr əməliyyat tarixinə mövcud olan məzənnəyə görə çevrilir. Xarici valyuta ilə olan və ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələr ədalətli dəyərin təyin edildiyi tarixdə mövcud olan məzənnəyə görə çevrilir.

Xarici valyuta ilə əməliyyatın müqavilə məzənnəsi ilə ARMB-nin həmin əməliyyat tarixinə rəsmi məzənnəsi arasında fərqlər diling əməliyyatlarından gəlirlərə daxil edilir.

Bank hazırkı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında 31 dekabr tarixinə olan aşağıdakı rəsmi məzənnələrdən istifadə etmişdir:

	2020	2019
1 ABŞ dolları	AZN 1.7000	AZN 1.7000
1 Avro	AZN 2.0890	AZN 1.9035

Yeni və ya Yenidən İşlənmiş Standartların və Onlara Dair Şərhlərin Tətbiqi

Cari ildə Bank Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (MUBSS) və MUBSS-un Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhləri Komitəsi (BMHŞK) tərəfindən qəbul edilmiş, Bankın fəaliyyəti üçün münasib olan və 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış hesabat dövrlərinə şamil olunan bütün yeni və yenidən işlənmiş standartları və onlara dair şərhləri qəbul etmişdir.

Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSŞ), Banklararası təklif olunan faiz həddi ("IBOR") üzrə aparılan islahatların maliyyə hesabatlılığı üzrə yarana biləcək potensial təsirinə cavab olaraq, "Baza Faiz Dərəcəsi İslahatı"nı (9 sayılı MHBS, 39 sayılı BMUS və 7 sayılı MHBS-ə edilmiş Düzəlişləri) dərc etmişdir. İslahatlar hedcinq edilmiş maddənin və ya hedcinq alətinin göstəricilərinə əsaslanan pul axınlarının vaxtı və/və ya məbləği ilə bağlı qeyri-müəyyənliyə səbəb olarsa, hedcinq əlaqəsi təsirə məruz qalır. Bu düzəlişlərin heç bir faiz dərəcəsi hedcinq əlaqəsi olmadığı üçün Bankın maliyyə hesabatlarına təsiri yoxdur.

3 sayılı MHBS Müəssisələrin Birləşməsi. "Müəssisə" tərifinə edilən Düzəliş – Düzəlişlər şirkətlərə əldə edilmiş aktivlərin müəssisə və ya aktivlər qrupu olduğunu müəyyənləşdirməyə kömək edəcək.

Edilmiş düzəliş biznes xidmətlərinin nəticələrinin müştəriləri məhsul və xidmətlər ilə təmin etmək olduğunu vurğulayır. Halbuki əvvəlki anlayışa əsasən, biznes anlayışı dividend şəklində, daha aşağı xərclərə və ya investirlərə və digərlərinə iqtisadi mənfəət təmin etmək məqsədi daşıyırdı.

Alınan aktivin müəssisə və ya aktivlər qrupu olduğunu fərqləndirmək vacibdir, çünki, alıcı qüvvəli yalnız biznes alarkən tanıyır. Dəyişikliklərə əsasən, "biznes" in yeni tərfi müştərilərə məhsul və ya xidmətlərin göstərilməsi, investisiya gəlirinin yaranması (məsələn, dividendlər və faizlər) və ya adi fəaliyyətdən digər gəlirlər yaranmasının ayrılmaz tərkibidir.

"Əhəmiyyətlilik" anlayışının yeni tərfi – MUBSS şirkətlərin əhəmiyyətliliklə bağlı qərarları daha asan verməsi üçün əhəmiyyətlilik prinsipinə düzəlişlər dərc etmişdir. Yeni dəyişikliklər 1 sayılı BMUS "Maliyyə Hesabatlarının Təqdimatı" və 8 sayılı BMUS "Mühasibat Uçotu Qaydaları, Uçot Ehtimallarındakı Dəyişikliklər və Xətlər"ə şamil edilir.

Dəyişikliklər əhəmiyyətliliyin tərfini və bu günə qədər MHBS-in digər standartlarında göstərilmiş olan əhəmiyyətlilik prinsiplərinin tətbiqi ilə bağlı təlimatları da hesabat hazırlayanlar üçün aydınlaşdırır. Yeni tərifə əsasən, məlumat o zaman əhəmiyyətli sayılır ki, onun gizlədilməsi, təhrif edilməsi və ya dəyişdirilməsinin maliyyə hesabatlarını ümumi məqsədlər üçün istifadə edən əsas tərəflərin qərarlarına təsir etməsi ehtimal edilir və bu məlumat hesabat hazırlayan konkret müəssisə üzrə maliyyə məlumatı xarakterinə malikdir.

15 may 2020-ci ildə BMUSŞ tərəfindən "COVID-19 ilə əlaqəli İcarə Güzəştləri (16 sayılı MHBS-ə edilmiş Düzəliş)" nə icarəçilərin COVID-19 ilə əlaqəli icarə güzəştinin icarə modifikasiyası olub-olmadığının qiymətləndirilməsinə dair güzəşt ilə təmin edilməsi düzəlişi edilmişdir.

COVID-19 ilə əlaqəli İcarə Güzəştləri üzrə dəyişikliklər (16 sayılı MHBS-ə edilmiş düzəliş) 16 sayılı MHBS-ə aşağıdakı düzəlişləri etmişdir:

"AZƏR-TÜRK BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

- icarəçilərin COVID-19 ilə əlaqəli icarə güzəştinin icarə modifikasiyası olub-olmadığının qiymətləndirilməsinə dair güzəşt ilə təmin edilməsi;
- güzəşt tətbiq edən icarəçilərdən, icarə modifikasiyası olmadığı kimi, COVID-19 ilə əlaqəli icarə güzəştlərini hesaba vermələrini tələb etmək;
- güzəşt tətbiq edən icarəçilərdən bu faktı açıqlamalarını tələb etmək; və
- icarəçilərdən 8 sayılı BMUS-a uyğun olaraq güzəşt tədbirlərini retrospektiv şəkildə tətbiq etmələrini tələb etmək, lakin əvvəlki dövr rəqəmlərini yenidən təkrar etmələrini tələb etməmək.

Dəyişikliklər 1 yanvar 2020-ci il tarixindən etibarən qüvvədədir. Erken tətbiqinə icazə verilir. Bu standartın qəbul edilməsi maliyyə hesabatlarına hər hansı bir formada təsir etməmişdir.

Əksi qeyd olunmadığı halda, yeni standartların Bankın maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməsi gözlənilir.

Dərc olunmuş, lakin Hazırda Qəbul olunmamış Standartlar və Şərhlər

Hazırkı maliyyə hesabatlarının təsdiq edilməsi tarixində Bank tərəfindən, qüvvəyə minmə tarixindən əvvəl qəbul edilmiş standart və şərhərdən əlavə, aşağıda göstərilən standart və şərhərdərc edilmiş, lakin qüvvəyə minməmişdir.

17 sayılı MHBS "Sığorta müqavilələri" 2017-ci ilin may ayında verilmiş və 4 sayılı MHBS "Sığorta müqavilələri"ni əvəz edir. Yeni standart sığorta müqavilələrinin tanınması, ölçülməsi, təqdim edilməsi və açıqlanması prinsiplərini müəyyən edir. Müəssisə buraxdığı təkrarsığorta müqavilələri də daxil olmaqla sığorta müqavilələrinə; əlində olan təkrarsığorta müqavilələrinə; imtiyazlı iştirak xüsusiyyətləri ilə buraxdığı investisiya müqavilələrinə; müəssisənin bağladığı sığorta müqavilələrinə 17 sayılı MHBS "Sığorta müqavilələri"ni tətbiq etməlidir.

17 sayılı MHBS, 2023-cü il yanvarın 1-də və ya ondan sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvədədir. 15 sayılı MHBS "Müştərilərlə Müqavilələrdən Əldə Edilən Gəlir" və 9 sayılı MHBS "Maliyyə Aletləri" standartları ilə birlikdə icazə verilir.

Öhdəliklərin təsnifatına aydınlıq gətirilməsi ilə bağlı 1 sayılı BMUS üzrə Düzəlişlər – 2020-ci il yanvar ayında BMUSŞ "Cari və Uzunmüddətli olmaqla, Öhdəliklərin Təsnifatı (1 sayılı BMUS üzrə Düzəlişlər)" dərc etmişdir. Düzəlişlər öhdəliklərin 1 sayılı BMUS-a əsasən, hesabat tarixinə müqavilə razılaşmaları üzrə təsnifatına daha ümumi yanaşma təklif edir. Öhdəliklərin cari və uzunmüddətli olmaqla təsnifatı üzrə düzəlişlər (1 sayılı BMUS üzrə Düzəlişlər) aktiv, öhdəlik üzrə gəlirlərin və ya xərclərin tanınma müddətinə və ya məbləğinə, eləcə də bu anlayışlar üzrə müəssisənin təqdim etdiyi açıqlamalara deyil, yalnız öhdəliklərin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdakı təqdimatına təsir edir.

Düzəlişlər 1 yanvar 2023-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvədədir və retrospektiv şəkildə tətbiq olunmalıdır. Düzəlişlərin erken tətbiqinə icazə verilir.

Maliyyə Uçotunun Konseptual Əsaslarına İstinad – 3 sayılı MHBS-ə edilmiş Düzəliş – 2020-ci ilin may ayında BMUSŞ tərəfindən 3 sayılı MHBS "Müəssisələrin Birləşməsi" standartına düzəliş dərc edilmişdir. Düzəliş 2018-ci ilin mart ayında dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlılığının Konseptual Əsaslarına istinad ilə birlikdə, bu düzəlişin tələblərini əhəmiyyətli dərəcədə dəyişmədən, 1989-cu ildə dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanması və Təqdimatın Əsaslarına edilən istinadın əvəz olunmasını nəzərdə tutur. Şura eyni zamanda, 37 sayılı BMUS və ya 21 sayılı BMHŞK "Təminatlar" çərçivəsində, ayrı olaraq yaranırsa, borclar və şərti öhdəliklər üçün yaranan potensial '2 gün' mənfəət və ya zərərərindən yayınmaq üçün 3 sayılı MHBS-in tanınma prinsipinə istisna da əlavə etmişdir. Eyni zamanda, Şura Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanması və Təqdim Olunması Əsaslarına istinadın əvəz edilməsindən təsirlənməyəcək şərti aktivlər üçün 3 sayılı MHBS-in mövcud təlimatına dair izahlar verməyi qərarlaşdırdı. Dəyişikliklər 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir və perspektivli şəkildə tətbiq olunur.

Əmlak, Tikili və Avadanlıqlar: Nəzərdə tutulan İstifadədən əvvəl Daxilolmalar- 16 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər. 2020-ci ilin may ayında, BMUSŞ müəssisələrin əmlak, tikili və avadanlıqların dəyərindən, rəhbərliyin nəzərdə tutduğu qaydada fəaliyyət göstərə bilməsi üçün həmin aktivləri lazımi yere və şəraitə çatdırarkən istehsal olunan aktivlərin satışından əldə olunan gəlirləri çıxmağı qadağan edən "Əmlak, Tikili və Avadanlıqlar – Nəzərdə tutulan İstifadədən əvvəl Daxilolmalar" düzəlişini dərc etmişdir. Bunun əvəzinə, müəssisə bu cür aktivlərin satışından əldə olunan gəlirləri və bu aktivlərin istehsal xərclərini mənfəət və zərər hesabında tanıyır. Dəyişiklik 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir və müəssisənin düzəliş ilk dəfə tətbiq etdiyi zaman təqdim olunan ən erkən dövrün başlanğıcında və ya ondan sonra istifadəyə verilə bilən əmlak, tikili və avadanlıqlara retrospektiv şəkildə tətbiq edilməlidir.

Ağır Şərtli Müqavilələr – Müqavilənin Yerinə Yetirilməsinə dair Xərclər – 37 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər. 2020-ci ilin may ayında, BMUSŞ, 37 sayılı BMUS-a müqavilənin ağır şərtli və ya zərər yaradan olduğunu qiymətləndirərkən müəssisənin hansı xərcləri nəzərə alması barədə düzəlişlər etmişdir. Düzəlişlər "birbaşa əlaqəli xərc yanaşması"ni tətbiq edir. Mal və ya xidmətləri təmin etmək üçün birbaşa müqaviləyə aid olan xərclərə həm artan xərclər, həm də müqavilə fəaliyyətləri ilə birbaşa əlaqəli xərclərin bölüşdürülməsi daxildir. Ümumi və inzibati xərclər birbaşa müqavilə ilə əlaqəli deyil və müqavilə üzrə qarşı tərəf üçün açıq şəkildə ödənilməli olmadıqca istisna olunur. Düzəlişlər 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

1 sayılı MHBS “Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlılığı Standartlarının İlk dəfə Tətbiqi” – ilkin tətbiq edən törəmə olaraq, 2018-2020-ci il üzrə illik təkmilləşdirmələr çərçivəsində 1 sayılı MHBS-də “Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarının ilk dəfə qəbul edilməsi”ndə dəyişiklik etmişdir. Dəyişiklik ana müəssisənin MHBS-ə keçid tarixinə əsasən, ana müəssisə tərəfindən bildirilən məbləğlərdən istifadə etməklə, məcmu çevirmələr üzrə fərqlərini ölçmək üçün 1 sayılı MHBS-in D16 (a) bəndini tətbiq etməyi seçən bir törəmə müəssisəyə icazə verir. Bu düzəliş 1 sayılı MHBS-in D16 (a) bəndini tətbiq etməyi seçən bir asılı və ya birgə müəssisəyə də tətbiq edilir. Dəyişiklik 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir.

9 sayılı MHBS Maliyyə Aletləri - Maliyyə öhdəliklərinin silinməsi üzrə “10 faiz” dəyərində test üzrə iştirak haqqı. MHBS standartları prosesinə 2018-2020-ci illərdə illik təkmilləşdirmələrin bir hissəsi olaraq, BMUSŞ 9 sayılı MHBS-ə düzəliş etmişdir. Düzəliş bir müəssisənin yeni və ya dəyişdirilmiş maliyyə öhdəliyinin şərtlərinin ilkin maliyyə öhdəliyinin şərtlərindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqli olub olmadığını qiymətləndirərkən əlavə etdiyi haqları aydınlaşdırır. Bu rüsumlara yalnız borcalan və ya borcverən tərəfindən başqasının adından ödədiyi və ya aldığı haqlar daxil olmaqla borcalanla borc verən arasında ödənilən və ya alınan ödənişlər daxildir. Müəssisə düzəliş müəssisənin ilk dəfə tətbiq etdiyi illik hesabat dövrünün əvvəlində və ya ondan sonra dəyişdirilmiş və ya mübadilə edilmiş maliyyə öhdəliklərinə tətbiq edir. Düzəliş 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir. Bank müəssisənin bu düzəlişin ilk tətbiq olunduğu illik hesabat dövrünün əvvəlində və ya ondan sonra dəyişdirilən və ya mübadilə edilən maliyyə öhdəliklərinə düzəlişləri tətbiq edəcəkdir.

“41 sayılı BMUS Kənd Təsərrüfatı” – Ədalətli dəyər ölçmələrində vergi. MHBS standartları prosesinə 2018-2020-ci illərdə illik təkmilləşdirmələrin bir hissəsi olaraq, BMUSŞ 41 sayılı BMUS Kənd Təsərrüfatı Standartına dəyişiklik etmişdir. Dəyişiklik 41 sayılı BMUS-un 22-ci bəndində müəssisələrin, 41 sayılı BMUS çərçivəsində aktivlərin ədalətli dəyərini ölçərkən vergitutma üçün pul axınlarını istisna etməsi tələbini aradan qaldırır. Müəssisə düzəlişləri 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan ilk illik hesabat dövrünün başlanğıcında və ya bu tarixdən sonra ədalətli dəyər ölçmələrinə perspektivli şəkildə tətbiq edilir. Düzəlişin erkən tətbiqinə icazə verilir. Dəyişikliklərin Banka maddi təsir göstərəcəyi gözlənilmir.

10 sayılı MHBS “Konsolidə Edilmiş Maliyyə Hesabatları” və 28 sayılı BMUS (düzəlişlər): “İnvestor və onun Asılı və ya Birgə Müəssisəsi arasında Aktivlərin Satışı və ya Ötürülməsi”–10 sayılı MHBS və 28 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər investor, onun asılı müəssisəsi və birgə müəssisə arasında aktivlərin satışı və ya ötürülməsi üzrə vəziyyəti ehtiva edir. Düzəlişlər xüsusi olaraq kapital metodu ilə konsolidasiya edilən əlaqəli və birgə müəssisələrlə biznes əməliyyatları aparmayan törəmə müəssisə üzərində nəzarətin itirilməsi ilə bağlı olan gəlir və zərərlərin, ana müəssisənin mənfəət və zərər hesabatında əlaqəsi olmayan investorun həmin əlaqəli və ya birgə müəssisədə olan payına düşən hissəyə müdaxilə etməmək şərtlə tanınmasını tələb edir.

Eynilə, istənilən keçmiş törəmə müəssisədə (kapital metodu ilə konsolidasiya edilən assosiasiya və birgə müəssisəyə çevrildikdə) saxlanılan investisiyanın ədalətli dəyərle yenidən ölçülməsindən irəli gələn gəlir və ya zərər yalnız əlaqəsi olmayan investorların yeni assosiasiya və ya birgə müəssisədəki payları müqabilində tanınır. Düzəlişlərin qüvvəyə minmə tarixi hələ ki, MUBSŞ tərəfindən müəyyən edilməmişdir; lakin düzəlişlərin erkən tətbiqinə icazə verilir.

Əksi qeyd olunmadığı halda, yeni standartların Bankın maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməsi gözlənilmir.

4. Mühüm mühasibat uçotu təxminləri və ehtimalları

Qiymətləndirmənin qeyri-müəyyənliyi

Bankın uçot qaydalarını tətbiq edərkən, rəhbərlik, qiymətləndirmələrdən əlavə, maliyyə hesabatlarında əks etdirilmiş məbləğlərə daha əhəmiyyətli təsir göstərmiş aşağıdakı təxminlərdən istifadə etmiş və ehtimallar vermişdir. İstifadə edilmiş ən əhəmiyyətli təxminlər və ehtimallar aşağıda göstərilir:

Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilmiş maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin ədalətli dəyərləri fəal bazardan əldə edilə bilməyəndə, onlar riyazi modellərin işlədilməsini daxil edən müxtəlif qiymətləndirmə mexanizmlərindən istifadə etməklə müəyyən edilir. Bu modellər üçün ilkin verilənlər mümkün olanda müşahidə edilə bilən bazardan götürülür, mümkün olmayanda isə ədalətli dəyərlərin müəyyən edilməsi üçün müəyyən dərəcədə təxminlərin istifadə edilməsi tələb olunur. Əlavə təfəsilatlar Qeyd 22-də təqdim olunur.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

Maliyyə aktivləri üzrə dəyərsizləşmə zərərləri

Maliyyə aktivlərinin bütün kateqoriyaları üzrə dəyərsizləşmə zərərlərinin ölçülməsi təxminlərin işlədilməsini tələb edir, xüsusilə dəyərsizləşmə zərərləri müəyyən edilərkən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinin məbləği və vaxtı və girov dəyərləri, eləcə də kredit riskində əhəmiyyətli artım qiymətləndirilməlidir. Bu qiymətləndirmələr bir neçə amildən irəli gəlir ki, bunların dəyişməsi müxtəlif səviyyəli ehtiyatlarla nəticələnə bilər. Bank tərəfindən EOKZ-nin hesablamaları müxtəlif giriş məlumatlarının seçimi və onların qarşılıqlı əlaqəsi ilə bağlı bir sıra müvafiq fərziyyələri əhatə edən kompleks modellərin nəticəsidir. Uçot təxminləri və qiymətləndirmələri hesab olunan EOKZ modellərinin elementləri bunlardır:

- ▶ Kredit riskində əhəmiyyətli artımın olub-olmadığını və müvafiq olaraq maliyyə aktivləri üçün ehtiyatların LTECL əsasında ölçülməsi olub-olmadığını qiymətləndirmək, eləcə də keyfiyyətin qiymətləndirilməsi üçün Bankın meyarı;
- ▶ EOKZ -ləri ümumi əsasla qiymətləndirilən maliyyə aktivlərinin seqmentlərə bölünməsi;
- ▶ EOKZ modellərinin, o cümlədən müxtəlif düsturların və giriş məlumatları seçiminin işlənilib hazırlanması;
- ▶ Makroiqtisadi ssenarilər ilə işsizlik səviyyəsi və girov dəyərləri kimi iqtisadi giriş məlumatları arasındakı əlaqənin və DE (defolt ehtimalı), DHRH (defolt halında riskin həcmi) və DHZ (defolt halında zərər) əmsallarına təsirin müəyyənləşdirilməsi;
- ▶ EOKZ modelləri üçün iqtisadi giriş məlumatlarını əldə etmək üçün perspektiv makroiqtisadi ssenarilərin seçilməsi və onların həyata keçirilə bilməsinin qiymətləndirilməsi.

Əlavə məlumat 7-ci və 21-ci Qeydlərdə təqdim olunur.

İcarələr – artan faiz dərəcəsinin qiymətləndirilməsi

Bank icarədə nəzərdə tutulan faiz dərəcəsinə dərhal müəyyən edə bilmir və bu səbəbdən icarə öhdəliklərinin ölçülməsi üçün artan faiz dərəcəsindən (AFD) istifadə edir. AFD Bankın oxşar şərt və oxşar girovla oxşar iqtisadi mühitdə istifadə hüququ olan aktivə oxşar dəyərli aktivin əldə edilməsi üçün tələb olunan vəsaitlərin borca alınması üçün ödəməli olduğu faiz dərəcəsidir. Beləliklə, AFD Bankın nəyi "ödəməli olduğunu" əks etdirir, bu isə heç bir müşahidə edilən dərəcələr olmadıqda və ya icarə şərtlərini əks etdirmək üçün düzəliş edilməli olduqda qiymətləndirilmənin aparılmasını tələb edir.

Bank AFD-ni mümkün olduqda müşahidə edilən giriş məlumatlarından (bazardakı faiz dərəcələri kimi) istifadə etməklə qiymətləndirir və müəssisə ilə bağlı müəyyən qiymətləndirmələr (məs. Bankın kredit reytingi) apamalıdır. Daha ətraflı məlumatlar 3-cü Qeyddə təqdim edilir.

Vergilər

Azərbaycanın qanunvericiliyi müxtəlif şərtlərə və tez-tez edilən dəyişikliklərə məruz qalır. Rəhbərlik hesab edir ki, 31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə müvafiq qanunvericiliyin rəhbərlik tərəfindən tətbiq edilən şərhli münasibdir və Bankın vergi mövqeyi qəbul ediləcəkdir.

5. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	2020	2019
Kassada olan pul vəsaitləri	22,730	26,344
ARMB-də cari hesablar	48,543	23,184
Digər banklarda cari hesablar	23,115	27,702
ARMB-də müddəti 90 günə qədər olan müddətli depozitlər	10,962	7,812
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	105,350	85,042

Digər banklarda cari hesablara rezident və qeyri-rezident banklarda, müvafiq olaraq, 216 min AZN (2019-cu il: 40 min AZN) və 22,899 min AZN (2019-cu il: 27,662 min AZN) məbləğində müxbir hesabların qalıqları daxildir.

Pul vəsaitlərinin ekvivalentlərinin bütün qalıqları 1-ci Mərhələyə bölüşdürülür. 31 dekabr 2020-ci il və 2019-cu il tarixlərinə Bankın pul vəsaitlərinin ekvivalentlərinə aid olan EOKZ sıfıradək yuvarlaqlaşdırılır.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

6. Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər

Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	2020	2019
Müddəti 90 gündən çox olan müddətli depozitlər	3,427	1,725
Kredit təşkilatlarında blok edilmiş hesablar	722	881
ARMB-də məcburi ehtiyat	918	1,200
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	5,067	3,806

31 dekabr 2020-ci il tarixinə müddəti 90 gündən çox olan müddətli depozitlərə bir rezident kredit təşkilatında 3,427 min AZN məbləğində (2019-cu il: bir rezident kredit təşkilatında yerləşdirilmiş, müvafiq olaraq, 1,725 min AZN məbləğində) yerləşdirilmiş vəsait daxildir.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə kredit təşkilatlarında blok edilmiş hesablar iki müştəriyə (2019-cu il: üç müştəri) verilmiş zəmanət və akkreditivlər (2019-cu il: zəmanət və akkreditivlər) üzrə bir (2019-cu il: bir) qeyri-rezident kredit təşkilatı tərəfindən blok edilmiş vəsaitləri ifadə edir.

Kredit təşkilatları ARMB-də müştərilərdən AZN və xarici valyuta ilə cəlb etdikləri vəsaitlərin əvvəlki ay üzrə orta səviyyəsinin, müvafiq olaraq, illik 0.5% (2019-cu il: 0.5%) və 1% (2019-cu il: 1%) dərəcəsində faiz qazandırmayan pul depozitini (məcburi ehtiyat) saxlamalıdır. Bankın bu depoziti geri almaq imkanı qanunvericiliklə məhdudlaşdırılır.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlərə daxil edilmiş faiz gəliri 27 min AZN (31 dekabr 2019: 26 min AZN) təşkil etmişdir.

Kredit təşkilatlarından alınacaq bütün qalıqlar 1-ci Mərhələyə aid edilir. 31 dekabr 2020-ci və 31 dekabr 2019-cu il tarixlərinə kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlərə aid olan EOKZ sıfıradək yuvarlaqlaşdırılır.

7. Müştərilərə verilmiş kreditlər

Müştərilərə verilmiş kreditlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	2020	2019
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – ipoteka kreditləri	80,309	61,750
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri	49,073	65,032
Korporativ kreditlər	31,143	45,514
Dövlət müəssisələrinə verilmiş kreditlər	6,312	16,323
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – sahibkarlar	1,922	2,477
Amortizasiya olunmuş dəyərə müştərilərə verilmiş ümumi kreditlər	168,759	191,096
Çıxılın: ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(8,511)	(10,827)
Amortizasiya olunmuş dəyərə müştərilərə verilmiş kreditlər	160,248	180,269

Müştərilərə verilmiş kreditlərin təmərküzləşməsi

Kreditlər əsas etibarilə aşağıdakı sənaye sahələri üzrə verilmişdir:

	2020	2019
Fiziki şəxslər	126,089	126,782
Ticarət müəssisələri	17,208	14,414
Nəqliyyat	6,312	16,323
Neft və qaz	4,938	10,569
Telekommunikasiya	2,758	6,421
Metallurgiya	1,978	2,461
Kənd təsərrüfatı və qida məhsullarının emalı	1,144	6,206
İstehsal	588	876
Digər	7,744	7,044
Müştərilərə verilmiş kreditlər, ümumi	168,759	191,096

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən müəssisəyə 6,312 min AZN (2019-cu il: 16,323 min AZN) məbləğində korporativ kredit Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyindən alınan vəsaitlər hesabına təmin edilmişdir.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə Bankın on (2019-cu il: on) ən iri borcalanından alınmalı olan 27,632 min AZN və ya ümumi kredit portfelinin 16%-i (2019-cu il: 47,399 min AZN və ya 25%) ilə təmsil olunan kreditlərin cəmləşməsi olmuşdur. Bu kreditlər üzrə 2,453 min AZN (2019-cu il: 3,705 min AZN) məbləğində ehtiyat tanınmışdır.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə, müştərilərə verilmiş kreditlərə daxil olan yığılmış faiz gəlirləri 2,982 min AZN (31 dekabr 2019-cu il: 5,796 min AZN) təşkil etmişdir.

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il ərzində Bank, COVID-19 yenidənqurma proqramı çərçivəsində 4,855 min AZN məbləğində kreditləri restrukturizasiya etmişdir.

Müştərilərə verilmiş amortizasiya edilən dəyərə kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il ərzində fiziki şəxslərə verilmiş ipoteka kreditləri ilə əlaqədar ümumi qalığı dəyərində və müvafiq EOKZ-də dəyişikliklər təhlil edilir:

Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər –

İpoteka kreditləri

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2020-ci il tarixinə ümumi qalığı				
dəyəri	61,392	241	117	61,750
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	21,781	-	-	21,781
Ödənilmiş aktivlər	(3,212)	(7)	(3)	(3,222)
1-ci Mərhələyə köçürmələr	263	(146)	(117)	-
2-ci Mərhələyə köçürmələr	(696)	696	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmələr	(347)	(93)	440	-
Diskont üzrə düzəliş	-	-	-	-
Bərpalar	-	-	-	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	-	-
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	79,181	691	437	80,309

Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər –

İpoteka kreditləri

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2020-ci il tarixinə EOKZ	(333)	(84)	(41)	(458)
Mənfəət və ya zərərdə kredit zərəri üzrə ehtiyatın (xərçi)/qaytarılmasına təsir edən hərəkətlər				
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	(104)	-	-	(104)
Ödənilmiş aktivlər	17	1	5	23
1-ci Mərhələyə köçürmələr	(92)	51	41	-
2-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmələr	4	33	(37)	-
Xalis zərər üzrə ehtiyatın yenidən qiymətləndirilməsi	216	(81)	(27)	108
Mənfəət və ya zərərdə kredit zərəri üzrə ehtiyatın (xərçi)/qaytarılmasına təsir etməyən hərəkətlər				
Diskont üzrə düzəliş (3-cü mərhələ kreditləri üçün faiz gəlirində azalma kimi tanınır)	-	-	-	-
Bərpalar	-	-	-	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	-	-
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	(292)	(80)	(59)	(431)

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il ərzində fiziki şəxslərə verilmiş istehlak kreditləri ilə əlaqədar ümumi qalıq dəyərində və müvafiq EOKZ-də dəyişikliklər təhlil edilir:

Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər –

istehlak kreditləri

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	SƏKD	Cəmi
1 yanvar 2020-ci il tarixinə ümumi qalıq dəyəri	62,545	358	2,129	-	65,032
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	26,066	-	-	-	26,066
Ödənilmiş aktivlər	(40,943)	(431)	(824)	(36)	(42,234)
SƏKD-nin xalis yenidən qiymətləndirilməsi	-	-	-	310	310
1-ci Mərhələyə köçürmələr	95	(37)	(58)	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmələr	(1,499)	1,547	(48)	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmələr	(2,593)	(203)	2,796	-	-
Diskont üzrə düzəliş	-	-	-	-	-
Bərpalar	-	-	193	-	193
Silinmiş məbləğlər	-	-	(294)	-	(294)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	43,671	1,234	3,894	274	49,073

Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər –

istehlak kreditləri

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2020-ci il tarixinə EOKZ	(304)	(89)	(1,336)	(1,729)
Mənfəət və ya zərərdə kredit zərəri üzrə ehtiyatın (xərci)/qaytarılmasına təsir edən hərəkətlər				
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	(914)	-	-	(914)
Ödənilmiş aktivlər	194	23	485	702
1-ci Mərhələyə köçürmələr	(38)	12	26	-
2-ci Mərhələyə köçürmələr	-	(17)	17	-
3-cü Mərhələyə köçürmələr	359	45	(404)	-
Xalis zərər üzrə ehtiyatın yenidən qiymətləndirilməsi	(37)	(117)	(1,305)	(1,459)
Mənfəət və ya zərərdə kredit zərəri üzrə ehtiyatın (xərci)/qaytarılmasına təsir etməyən hərəkətlər				
Diskont üzrə düzəliş (3-cü mərhələ kreditləri üçün faiz gəlirində azalma kimi tanınır)	-	-	-	-
Bərpalar	-	-	(193)	(193)
Silinmiş məbləğlər	-	-	294	294
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	(740)	(143)	(2,416)	(3,299)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il ərzində korporativ kreditlərlə əlaqədar ümumi qalıq dəyərində və müvafiq EOKZ-də dəyişikliklər təhlil edilir:

Korporativ kreditlər	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2020-ci il tarixinə ümumi qalıq dəyəri	35,590	-	9,924	45,514
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	18,365	-	-	18,365
Ödənilmiş aktivlər	(27,626)	-	(2,547)	(30,173)
1-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmələr	(3,225)	3,225	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmələr	(3,116)	-	3,116	-
Diskont üzrə düzəliş	-	-	(66)	(66)
Bərpalar	-	-	1,355	1,355
Silinmiş məbləğlər	-	-	(3,852)	(3,852)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	19,988	3,225	7,930	31,143

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

Korporativ kreditlər	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2020-ci il tarixinə EOKZ	(1,439)	-	(6,209)	(7,648)
Mənfəət və ya zərərde kredit zərəri üzrə ehtiyatın (xərci)/qaytarılmasına təsir edən hərəkətlər	-	-	-	-
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	(886)	-	-	(886)
Ödənilmiş aktivlər	978	-	2,309	3,287
1-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmələr	289	-	(289)	-
Xalis zərər üzrə ehtiyatın yenidən qiymətləndirilməsi	115	(411)	(1,052)	(1,348)
Mənfəət və ya zərərde kredit zərəri üzrə ehtiyatın (xərci)/qaytarılmasına təsir etməyən hərəkətlər	-	-	-	-
Diskont üzrə düzəliş (3-cü mərhələ kreditləri üçün faiz gəlirində azalma kimi tanınır)	-	-	66	66
Bərpalar	-	-	(1,355)	(1,355)
Silinmiş məbləğlər	-	-	3,852	3,852
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	(943)	(411)	(2,678)	(4,032)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il ərzində dövlət müəssisələrinə kreditlər ilə əlaqəli olan ümumi qalığı dəyərində və müvafiq EOKZ-də dəyişikliklər təhlil edilir:

Dövlət müəssisələrinə kreditlər	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2020-ci il tarixinə ümumi qalığı dəyəri	16,323	-	-	16,323
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	-	-	-	-
Ödənilmiş aktivlər	(10,011)	-	-	(10,011)
1-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
Diskont üzrə düzəliş	-	-	-	-
Bərpalar	-	-	-	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	-	-
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	6,312	-	-	6,312

Dövlət müəssisələrinə kreditlər	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2020-ci il tarixinə EOKZ	-	-	-	-
Mənfəət və ya zərərde kredit zərəri üzrə ehtiyatın (xərci)/qaytarılmasına təsir edən hərəkətlər	-	-	-	-
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	-	-	-	-
Ödənilmiş aktivlər	-	-	-	-
1-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
Xalis zərər üzrə ehtiyatın yenidən qiymətləndirilməsi	-	-	-	-
Mənfəət və ya zərərde kredit zərəri üzrə ehtiyatın (xərci)/qaytarılmasına təsir etməyən hərəkətlər	-	-	-	-
Diskont üzrə düzəliş (3-cü mərhələ kreditləri üçün faiz gəlirində azalma kimi tanınır)	-	-	-	-
Bərpalar	-	-	-	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	-	-
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	-	-	-	-

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il ərzində fiziki şəxslərə sahibkarlıq fəaliyyəti üçün verilmiş kreditlərlə əlaqəli olan ümumi qalıq dəyərində və müvafiq EOKZ-də dəyişikliklər təhlil edilir:

Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər –

sahibkarlar

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2020-ci il tarixinə ümumi qalıq dəyəri	602	-	1,875	2,477
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	558	-	-	558
Ödənilmiş aktivlər	(312)	(17)	(464)	(793)
1-ci Mərhələyə köçürmələr	19	-	(19)	-
2-ci Mərhələyə köçürmələr	(506)	506	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmələr	(88)	-	88	-
Diskont üzrə düzəliş	-	-	-	-
Bərpalar	-	-	46	46
Silinmiş məbləğlər	-	-	(366)	(366)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	273	489	1,160	1,922

Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər –

sahibkarlar

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2020-ci il tarixinə EOKZ	(27)	-	(965)	(992)
Mənfəət və ya zərərdə kredit zərəri üzrə ehtiyatın (xərci)/qaytarılmasına təsir edən hərəkətlər	-	-	-	-
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	(111)	-	-	(111)
Ödənilmiş aktivlər	14	-	89	103
1-ci Mərhələyə köçürmələr	(7)	-	7	-
2-ci Mərhələyə köçürmələr	107	(107)	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmələr	6	-	(6)	-
Xalis zərər üzrə ehtiyatın yenidən qiymətləndirilməsi	14	(14)	(69)	(69)
Mənfəət və ya zərərdə kredit zərəri üzrə ehtiyatın (xərci)/qaytarılmasına təsir etməyən hərəkətlər	-	-	-	-
Diskont üzrə düzəliş (3-cü mərhələ kreditləri üçün faiz gəlirində azalma kimi tanınır)	-	-	-	-
Bərpalar	-	-	(46)	(46)
Silinmiş məbləğlər	-	-	366	366
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	(4)	(121)	(624)	(749)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il ərzində fiziki şəxslərə verilmiş ipoteka kreditləri ilə bağlı ümumi qalıq dəyərində və müvafiq EOKZ-də dəyişikliklər təhlil edilir:

Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər –

ipoteka kreditləri

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2019-cu il tarixinə ümumi qalıq dəyəri	47,979	199	61	48,239
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	15,964	-	-	15,964
Ödənilmiş aktivlər	(2,424)	(18)	(11)	(2,453)
1-ci Mərhələyə köçürmələr	250	(189)	(61)	-
2-ci Mərhələyə köçürmələr	(249)	249	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmələr	(128)	-	128	-
Diskont üzrə düzəliş	-	-	-	-
Bərpalar	-	-	-	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	-	-
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	61,392	241	117	61,750

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

<i>Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – ipoteka kreditləri</i>	<i>1-ci Mərhələ</i>	<i>2-ci Mərhələ</i>	<i>3-cü Mərhələ</i>	<i>Cəmi</i>
1 yanvar 2019-cu il tarixinə EOKZ	(225)	(63)	(21)	(309)
<i>Mənfəət və ya zərərdə kredit zərəri üzrə ehtiyatın (xərci)/qaytarılmasına təsir edən hərəkətlər</i>				
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	(90)	-	-	(90)
Ödənilmiş aktivlər	21	5	4	30
1-ci Mərhələyə köçürmələr	(84)	63	21	-
2-ci Mərhələyə köçürmələr	2	(2)	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmələr	1	-	(1)	-
Xalis zərər üzrə ehtiyatın yenidən qiymətləndirilməsi	42	(87)	(44)	(89)
<i>Mənfəət və ya zərərdə kredit zərəri üzrə ehtiyatın (xərci)/qaytarılmasına təsir etməyən hərəkətlər</i>				
Diskont üzrə düzəliş (3-cü mərhələ kreditləri üçün faiz gəlirində azalma kimi tanınır)	-	-	-	-
Bərpalar	-	-	-	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	-	-
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	<u>(333)</u>	<u>(84)</u>	<u>(41)</u>	<u>(458)</u>

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il ərzində fiziki şəxslərə verilmiş istehlak kreditləri ilə əlaqədar ümumi qalığ dəyərində və müvafiq EOKZ-də dəyişikliklər təhlil edilir:

<i>Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri</i>	<i>1-ci Mərhələ</i>	<i>2-ci Mərhələ</i>	<i>3-cü Mərhələ</i>	<i>Cəmi</i>
1 yanvar 2019-cu il tarixinə ümumi qalığ dəyəri	48,296	568	2,407	51,271
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	40,782	-	-	40,782
Ödənilmiş aktivlər	(24,662)	(156)	(1,245)	(26,063)
1-ci Mərhələyə köçürmələr	235	(195)	(40)	-
2-ci Mərhələyə köçürmələr	(372)	372	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmələr	(1,734)	(231)	1,965	-
Diskont üzrə düzəliş	-	-	16	16
Bərpalar	-	-	646	646
Silinmiş məbləğlər	-	-	(1,620)	(1,620)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	<u>62,545</u>	<u>358</u>	<u>2,129</u>	<u>65,032</u>

<i>Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri</i>	<i>1-ci Mərhələ</i>	<i>2-ci Mərhələ</i>	<i>3-cü Mərhələ</i>	<i>Cəmi</i>
1 yanvar 2019-cu il tarixinə EOKZ	(242)	(120)	(1,476)	(1,838)
<i>Mənfəət və ya zərərdə kredit zərəri üzrə ehtiyatın (xərci)/qaytarılmasına təsir edən hərəkətlər</i>				
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	(438)	-	-	(438)
Ödənilmiş aktivlər	186	33	810	1,029
1-ci Mərhələyə köçürmələr	(72)	58	14	-
2-ci Mərhələyə köçürmələr	2	(2)	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmələr	205	43	(248)	-
Xalis zərər üzrə ehtiyatın yenidən qiymətləndirilməsi	55	(101)	(1,394)	(1,440)
<i>Mənfəət və ya zərərdə kredit zərəri üzrə ehtiyatın (xərci)/qaytarılmasına təsir etməyən hərəkətlər</i>				
Diskont üzrə düzəliş (3-cü mərhələ kreditləri üçün faiz gəlirində azalma kimi tanınır)	-	-	(16)	(16)
Bərpalar	-	-	(646)	(646)
Silinmiş məbləğlər	-	-	1,620	1,620
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	<u>(304)</u>	<u>(89)</u>	<u>(1,336)</u>	<u>(1,729)</u>

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il ərzində korporativ kreditlərlə əlaqədar ümumi qalıq dəyərinə və müvafiq EOKZ-də dəyişikliklər təhlil edilir:

<i>Korporativ kreditlər</i>	<i>1-ci Mərhələ</i>	<i>2-ci Mərhələ</i>	<i>3-cü Mərhələ</i>	<i>Cəmi</i>
1 yanvar 2019-cu il tarixinə ümumi qalıq dəyəri	33,763	248	14,431	48,442
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	25,029	-	-	25,029
Ödənilmiş aktivlər	(21,803)	(102)	(2,336)	(24,241)
1-ci Mərhələyə köçürmələr	146	(146)	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmələr	(1,545)	-	1,545	-
Diskont üzrə düzəliş	-	-	93	93
Bərpalar	-	-	-	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	(3,809)	(3,809)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	35,590	-	9,924	45,514

<i>Korporativ kreditlər</i>	<i>1-ci Mərhələ</i>	<i>2-ci Mərhələ</i>	<i>3-cü Mərhələ</i>	<i>Cəmi</i>
1 yanvar 2019-cu il tarixinə EOKZ	(2,423)	(26)	(9,250)	(11,699)
<i>Mənfəət və ya zərərdə kredit zərəri üzrə ehtiyatın (xərci)/qaytarılmasına təsir edən hərəkətlər</i>				
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	(1,350)	-	-	(1,350)
Ödənilmiş aktivlər	1,449	11	911	2,371
1-ci Mərhələyə köçürmələr	(15)	15	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmələr	476	-	(476)	-
Xalis zərər üzrə ehtiyatın yenidən qiymətləndirilməsi	424	-	(1,110)	(686)
<i>Mənfəət və ya zərərdə kredit zərəri üzrə ehtiyatın (xərci)/qaytarılmasına təsir etməyən hərəkətlər</i>				
Diskont üzrə düzəliş (3-cü mərhələ kreditləri üçün faiz gəlirində azalma kimi tanınır)	-	-	(93)	(93)
Bərpalar	-	-	-	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	3,809	3,809
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	(1,439)	-	(6,209)	(7,648)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il ərzində dövlət müəssisələrinə kreditlər ilə əlaqəli olan ümumi qalıq dəyərinə və müvafiq EOKZ-də dəyişikliklər təhlil edilir:

<i>Dövlət müəssisələrinə kreditlər</i>	<i>1-ci Mərhələ</i>	<i>2-ci Mərhələ</i>	<i>3-cü Mərhələ</i>	<i>Cəmi</i>
1 yanvar 2019-cu il tarixinə ümumi qalıq dəyəri	27,818	-	-	27,818
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	712	-	-	712
Ödənilmiş aktivlər	(12,207)	-	-	(12,207)
1-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
Diskont üzrə düzəliş	-	-	-	-
Bərpalar	-	-	-	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	-	-
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	16,323	-	-	16,323

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

<i>Dövlət müəssisələrinə kreditlər</i>	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2019-cu il tarixinə EOKZ	(18)	-	-	(18)
<i>Mənfəət və ya zərərdə kredit zərəri üzrə ehtiyatın (xərci)/qaytarılmasına təsir edən hərəkətlər</i>				
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	-	-	-	-
Ödənilmiş aktivlər	18	-	-	18
1-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
Xalis zərər üzrə ehtiyatın yenidən qiymətləndirilməsi	-	-	-	-
<i>Mənfəət və ya zərərdə kredit zərəri üzrə ehtiyatın (xərci)/qaytarılmasına təsir etməyən hərəkətlər</i>				
Diskont üzrə düzəliş (3-cü mərhələ kreditləri üçün faiz gəlirində azalma kimi tanınır)	-	-	-	-
Bərpalar	-	-	-	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	-	-
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	-	-	-	-

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il ərzində fiziki şəxslərə sahibkarlıq fəaliyyəti üçün verilmiş kreditlərlə əlaqəli olan ümumi qalığ dəyərində və müvafiq EOKZ-də dəyişikliklər təhlil edilir:

Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – sahibkarlar

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2019-cu il tarixinə ümumi qalığ dəyəri	1,233	52	4,831	6,116
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	399	-	-	399
Ödənilmiş aktivlər	(861)	(52)	(1,148)	(2,061)
1-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmələr	(169)	-	169	-
Diskont üzrə düzəliş	-	-	13	13
Bərpalar	-	-	22	22
Silinmiş məbləğlər	-	-	(2,012)	(2,012)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	602	-	1,875	2,477

Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – sahibkarlar

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2019-cu il tarixinə EOKZ	(62)	(5)	(3,157)	(3,224)
<i>Mənfəət və ya zərərdə kredit zərəri üzrə ehtiyatın (xərci)/qaytarılmasına təsir edən hərəkətlər</i>				
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	(20)	-	-	(20)
Ödənilmiş aktivlər	42	5	483	530
1-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmələr	10	-	(10)	-
Xalis zərər üzrə ehtiyatın yenidən qiymətləndirilməsi	3	-	(258)	(255)
<i>Mənfəət və ya zərərdə kredit zərəri üzrə ehtiyatın (xərci)/qaytarılmasına təsir etməyən hərəkətlər</i>				
Diskont üzrə düzəliş (3-cü mərhələ kreditləri üçün faiz gəlirində azalma kimi tanınır)	-	-	(13)	(13)
Bərpalar	-	-	(22)	(22)
Silinmiş məbləğlər	-	-	2,012	2,012
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	(27)	-	(965)	(992)

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

Girov və kreditin keyfiyyətini artıran digər amillər

Tələb olunan girovun məbləği və növü biznes tərəfdaşının kredit riskinin qiymətləndirilməsindən asılıdır. Girov növlərinin münasibliyi və qiymətləndirmə parametrlərinə dair qaydalar tətbiq edilir.

Alınmış girovların əsas növləri aşağıdakılardır:

- Korporativ və dövlət kreditləri üçün daşınmaz əmlak və blok edilmiş pul vasitələri üzrə girovlar;
- Pərakəndə kreditlərin, ipoteka kreditlərinin verilməsi üçün yaşayış mülkləri üzrə girovlar.

Rəhbərlik kreditin dəyərsizləşməsi üçün ehtiyatın münasibliyini nəzərdən keçirdiyi zaman girovun bazar dəyərinə nəzarət edir və müvafiq razılaşmaya uyğun olaraq əlavə girov tələb edir. 31 dekabr 2020-ci ildə 3-cü Mərhələdə girovla təmin edilmiş kreditlər üzrə maksimal risk həcmi 13,420 min AZN (2019-cu il: 11,548 min AZN) olmuşdur, bunun üçün 5,775 min AZN (2019-cu il: 6,717 min AZN) məbləğində EOKZ yaradılmışdır. Bu kreditlər üzrə girov olmasaydı bu kreditlər üzrə EOKZ 7,957 min AZN (2019-cu il: 8,978 min AZN) olardı.

Bazar dərəcəsiindən aşağı faiz dərəcəsi ilə verilmiş kreditlər

2019-cu il ərzində Bank müştəriyə bazar dərəcəsiindən aşağı faiz dərəcəsi ilə 2,700 min AZN məbləğində kredit vermişdir ki, bu da kreditin ilkin tanınması zamanı 601 min AZN məbləğində zərərle nəticələnmişdir. Kredit Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi tərəfindən kreditlə eyni məbləğdə yerləşdirilən əmanət hesabına maliyyələşdirilmişdir.

8. İnvestisiya qiymətli kağızları

İnvestisiya qiymətli kağızları:

	2020	2019
DMGVƏD üzrə investisiya qiymətli kağızları		
ARMB-nin buraxdığı notlar	29,628	33,821
Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin buraxdığı notlar	24,369	20,341
Korporativ istiqrazlar	5,476	-
Azərbaycan Respublikası İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun buraxdığı notlar	-	2,053
	59,473	56,215
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(54)	-
	59,419	56,215
DMGƏD üzrə kapital qiymətli kağızları		
Korporativ səhmlər	45	45
	45	45
Cəmi investisiya qiymətli kağızları	59,464	56,260

İnvestisiya qiymətli kağızlarının bütün qalıqları 1-ci Mərhələyə bölüşdürülmüşdür.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə investisiya qiymətli kağızlarına daxil olan faiz gəlirləri 327 min AZN (31 dekabr 2019: 551 min AZN) təşkil etmişdir.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

9. Əmlak və avadanlıqlar

Əmlak və avadanlıqlarda hərəkət aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Mebel və qurğular	Kompüter və avadanlıqlar	Nəqliyyat vasitələri	Digər əsas vəsaitlər	İcarəyə götürülmüş aktivlərin əsaslı təmiri	İstifadə hüququ olan aktiv (Qeyd 3)	Cəmi
Maya dəyəri							
31 yanvar 2019-cu il	3,776	3,497	997	227	3,010	6,243	17,750
Əlavələr	305	499	-	17	-	296	1,117
Silinmələr	(35)	(14)	-	-	-	-	(49)
31 dekabr 2019-cu il	4,046	3,982	997	244	3,010	6,539	18,818
Əlavələr	629	517	20	41	242	324	1,773
İcarə müqavilələrinin silinməsi/ləğvi	-	-	-	-	-	(452)	(452)
İcarələr üzrə modifikasiyası	-	-	-	-	-	(253)	(253)
31 dekabr 2020-ci il	4,675	4,499	1,017	285	3,252	6,158	19,886
Yığılmış amortizasiya							
1 yanvar 2019-cu il	(2,378)	(1,978)	(747)	(123)	(655)	-	(5,881)
Dəyersizləşmə üzrə xərclər	(393)	(413)	(170)	(51)	(779)	(2,111)	(3,917)
Silinmələr	34	11	-	-	-	-	45
31 dekabr 2019-cu il	(2,737)	(2,380)	(917)	(174)	(1,434)	(2,111)	(9,753)
Dəyersizləşmə üzrə xərclər	(332)	(295)	(81)	(41)	(835)	(2,048)	(3,632)
31 dekabr 2020-ci il	(3,069)	(2,675)	(998)	(215)	(2,269)	(4,159)	(13,385)
Xalis qalıq dəyəri							
31 dekabr 2019-cu il	1,309	1,602	80	70	1,576	4,428	9,065
31 dekabr 2020-ci il	1,606	1,824	19	70	983	1,999	6,501

31 dekabr 2020-ci il tarixinə 4,965 min AZN (2019: 1,126 min AZN) məbləğində əmlak və avadanlıq tamamilə amortizasiya edilmişdir.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan Manatı ilə)

10. Qeyri-maddi aktivlər

Qeyri-maddi aktivlər üzrə hərəkətlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	<i>Lisensiyalar</i>	<i>Proqram təminatı</i>	<i>Cəmi</i>
Maya dəyəri			
1 yanvar 2019-cu il	1,088	2,894	3,982
Əlavələr	758	1,928	2,686
31 dekabr 2019-cu il	1,846	4,822	6,668
Əlavələr	842	534	1,376
31 dekabr 2020-ci il	2,688	5,356	8,044
Yığılmış amortizasiya			
1 yanvar 2019-cu il	(379)	(527)	(906)
Amortizasiya xərcləri	(195)	(303)	(498)
31 dekabr 2019-cu il	(574)	(830)	(1,404)
Amortizasiya xərcləri	(180)	(558)	(738)
31 dekabr 2020-ci il	(754)	(1,388)	(2,142)
Xalis qalıq dəyəri			
31 dekabr 2019-cu il	1,272	3,992	5,264
31 dekabr 2020-ci il	1,934	3,968	5,902

31 dekabr 2020-ci il tarixinə 16 min AZN (2019: 16 min AZN) olan qeyri-maddi aktivlər tamamilə amortizasiya edilmişdir.

11. Vergilər

Korporativ mənfəət vergisi xərci aşağıdakılardan ibarətdir:

	2020	2019
Cari mənfəət vergisi xərci	(400)	(445)
Təxirə salınmış vergi gəliri/(xərci) – müvəqqəti fərqlərin yaranması və ləğv edilməsi	208	86
Çıxılsın: digər məcmu gəlirdə tanınmış təxirə salınmış vergi	-	(18)
Mənfəət vergisi xərci	(192)	(377)

İl ərzində digər məcmu gəlirə aid edilmiş maddələrlə bağlı olan təxirə salınmış vergi aşağıda təqdim olunur:

	2020	2019
DMGVƏD ilə ölçülmüş borc alətləri üzrə xalis zərərler/(gəlirlər)	-	18
Digər məcmu gəlirə aid edilmiş mənfəət vergisi	-	18

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

Effektiv mənfəət vergisi dərəcəsi yerli qanunvericiliyə uyğun mənfəət vergisi dərəcəsindən fərqlənir. Aşağıdakı cədvəldə yerli qanunvericilik əsasında mənfəət vergisi xərci faktiki xərclərlə tutuşdurulur:

	2020	2019
Vergidən əvvəlki mənfəət	251	811
Yerli qanunvericiliyə uyğun olan mənfəət vergisinin dərəcəsi	20%	20%
Yerli qanunvericiliyə uyğun dərəcə ilə nəzəri mənfəət vergisi xərci	(50)	(162)
Çıxılmayan xərclərin vergiyə təsiri	(142)	(215)
Mənfəət vergisi xərci	(192)	(377)

31 dekabr tarixində təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və öhdəlikləri və onların müvafiq illərdə hərəkətləri aşağıda təqdim olunur:

	Müvəqqəti fərqlərin yaranması və ləğv edilməsi			Müvəqqəti fərqlərin yaranması və ləğv edilməsi		
	1 yanvar 2019-cu il	Mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda	Digər məcmu gəlirdə	31 dekabr 2019-cu il	Mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda	Digər məcmu gəlirdə
Vergidən çıxılan müvəqqəti fərqlərin təsiri						
İnvestisiya qiymətli kağızları	37	31	18	86	(5)	81
İcarə öhdəlikləri	-	(380)	-	(380)	808	428
Digər öhdəliklər	463	(158)	-	305	31	336
Təxirə salınmış vergi aktivləri	500	(507)	18	11	834	845
Vergidən çıxılan müvəqqəti fərqlərin təsiri						
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	(26)	16	-	(10)	10	-
Banklar və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər	-	(153)	-	(153)	45	(108)
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğ	-	-	-	-	(10)	(10)
Müştərilərə ödəniləcək vəsaitlər	(306)	230	-	(76)	(3)	(79)
Müştərilərə verilmiş kreditlər	35	(100)	-	(65)	(12)	(77)
Qeyri-maddi aktivlər	(81)	1	-	(80)	(200)	(280)
Əmlak və avadanlıq	(93)	581	-	488	(538)	(50)
Digər aktivlər	(124)	-	-	(124)	82	(42)
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	(595)	575	-	(20)	(626)	(646)
Xalis təxirə salınmış vergi aktivləri/(öhdəlikləri)	(95)	68	18	(9)	208	199

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

12. Kredit zərəri xərci və digər dəyərsizləşmə və ehtiyatlar

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda qeydə alınmış maliyyə alətləri üzrə EOKZ xərcləri göstərilir:

	Qeyd	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	SƏKD	Cəmi
Amortizasiya hesablanmış dəyərle müştərilərə verilmiş kreditlər	7	124	(582)	(210)	310	(358)
İnvestisiya qiymətli kağızları		(54)	-	-	-	(54)
Maliyyə aktivləri üzrə kredit zərəri		70	(582)	(210)	310	(412)
Maliyyə zəmanətləri	17	(236)	-	-	-	(236)
Akkreditiv	17	12	-	-	-	12
Kreditlə bağlı öhdəliklər		(224)	-	-	-	(224)
Cəmi kredit zərəri xərcləri		(154)	(582)	(210)	310	(636)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatan il üzrə mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda qeydə alınmış maliyyə alətləri üzrə EOKZ xərcləri göstərilir:

	Qeyd	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	SƏKD
Amortizasiya hesablanmış dəyərle müştərilərə verilmiş kreditlər	7	867	41	(1,298)	(390)
Maliyyə aktivləri üzrə kredit zərəri		867	41	(1,298)	(390)
Maliyyə zəmanətləri	17	915	-	-	915
Akkreditiv	17	(8)	-	-	(8)
Kreditlə bağlı öhdəliklər		907	-	-	907
Cəmi kredit zərəri xərcləri		1,774	41	(1,298)	517

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 28 fevral tarixli “Azərbaycan Respublikasında fiziki şəxslərin problemlı kreditlərinin həlli ilə bağlı əlavə tədbirlər” fərmanına əsasən, amortizasiya olunmuş dəyər ilə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə kredit zərəri xərclərinin geri qaytarılmasına 140 min AZN dövlət qrantı daxildir.

Digər dəyərsizləşmə ehtiyatları və ehtiyatlarındakı hərəkətlər aşağıdakı kimidir:

	İcra zəmanətləri	Bərpa olunmayan vergi mövqeləri	Cəmi
31 dekabr 2018-ci il	-	-	-
Xərclər	(46)	(675)	(721)
31 dekabr 2019-cu il	(46)	(675)	(721)
Bərpa	46	624	670
31 dekabr 2020-ci il	-	(51)	(51)

Kreditlə bağlı öhdəliklər və icra zəmanətləri üçün ehtiyatlar digər öhdəliklərdə qeydə alınır.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan Manatı ilə)

13. Digər aktivlər və öhdəliklər

Digər aktivlərə aiddir:

	2020	2019
Digər maliyyə aktivləri		
Pul köçürmələri üzrə hesablaşmalar	3,143	2,456
Plastik kartlarla əməliyyatlar üzrə hesablaşmalar	659	830
SWAP əməliyyatlar üzrə hesablaşmalar	67	-
Cəmi digər maliyyə aktivləri	3,869	3,286
Digər qeyri-maliyyə aktivləri		
Müsadirə edilmiş girovlar	1,678	1,789
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin alınması üçün əvvəlcədən ödənişlər	1,174	501
Təxirə salınmış xərclər	335	340
Dövlət büdcəsi ilə hesablaşma	4	6
Cəmi digər qeyri-maliyyə aktivlər	3,191	2,636
Digər aktivlər	7,060	5,922

Digər aktivlərin bütün qalıqları 1-ci Mərhələyə bölünür. 31 dekabr 2020-ci il tarixində EOKZ və 31 dekabr 2019-cu il tarixində, digər aktivlər sıfıra bərabərdir.

Digər öhdəliklərə aiddir:

	2020	2019
Digər maliyyə öhdəlikləri		
Hesablaşma üzrə vəsaitlər	2,306	284
Digər	-	67
Cəmi digər maliyyə öhdəlikləri	2,306	351
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri		
Hesablanmış xərclər	544	393
İşçilərə ödəniləcək məbləğlər	732	455
Kreditlə bağlı öhdəlik üzrə EOKZ ehtiyatı və digər ehtiyat (Qeyd 17)	609	431
Təxirə salınmış gəlirlər	567	521
Dövlət büdcəsi ilə hesablaşmalar	-	97
Cəmi digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri	2,452	1,897
Digər öhdəliklər	4,758	2,248

İcarə öhdəliyi üzrə hərəkətlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	2020	2019
1 yanvar tarixinə	4,640	6,243
Əlavələr	324	296
Modifikasiyalar	(253)	-
Silinmələr	(424)	-
Güzeştlər	(132)	-
Faiz xərcləri	357	509
Ödənişlər	(2,373)	(2,408)
31 dekabr tarixinə	2,139	4,640

Bankın 2020-ci ildə icarə üçün 2,373 min AZN (2019: 2,408 min AZN) məbləğində cəmi pul çıxışı olmuşdur. Bankın ayrıca istifadə hüququ varlıqlarına və icarə öhdəliklərinə 2020-ci ildə 324 min AZN (2019: 296 min AZN) nağdsız əlavələr edilmişdir.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

14. Kredit təşkilatları və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər

Banklar və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər aşağıdakılardan ibarətdir:

	2020	2019
Maliyyə Nazirliyinə ödəniləcək məbləğlər	14,249	33,060
Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanəti Fonduna ödəniləcək məbləğlər	74,046	59,545
Yenidən satın alma müqavilələri üzrə borclar	6,006	-
Cari hesablar	2,640	2,436
Sahibkarlığa Kömək Milli Fondundan alınmış kreditlər	3,547	2,248
ARMB-yə ödəniləcək məbləğlər	380	380
Blok edilmiş hesablar	238	48
Kredit təşkilatları və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər	101,106	97,717
Zəmanət məktubları üzrə girov saxlanılan vəsaitlər (Qeyd 17)	47	48
Kredit məktubları üzrə girov saxlanılan vəsaitlər (Qeyd 17)	192	-

31 dekabr 2020-ci il tarixinə Maliyyə Nazirliyi Bankda 6,321 min AZN (2019-cu il: 16,321 min AZN) məbləğində müddətli depozit yerləşdirmişdir. Bu depozitin müddəti 2021-ci il ərzində başa çatır və üzərinə aylıq LIBOR üstə gəl illik 1.75% dərəcəsi ilə faiz hesablanır. Bu vəsait bir əlaqəli tərəf olan şirkətə verilmiş krediti yenidən maliyyələşdirmək üçün istifadə edilmişdir.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə Maliyyə Nazirliyi Bankda 7,928 min AZN (2019-cu il: iki müddətli depozit 9,047 min AZN və 7,692 min AZN) məbləğində müddətli depozit yerləşdirmişdir. Bu depozitin müddəti 2024-cü il ərzində başa çatır və 0.5-lik müqavilə faiz dərəcəsi daşıyır. Bu vəsait krediti yenidən maliyyələşdirmək üçün istifadə edilmişdir.

Bank 20 dekabr 2006-cı il tarixində Azərbaycan İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu ilə fiziki şəxslərə uzunmüddətli ipoteka kreditləri vermək üçün kredit müqaviləsi imzalanmışdır. Bu proqram çərçivəsində Banka 1-4% dərəcəsi ilə vəsait verilir. (2019: % 1-4%), son ödəmə müddəti 2021-2050-ci illərdir (2019: 2020-2049). Bank bu vəsaitləri müvafiq borcalanlara 8.0%-dən yüksək olmayan dərəcələrlə verir.

23 dekabr 2010-cu ildə Bank Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin proqramı olan Milli Sahibkarlığa Kömək Fondu ilə kiçik və orta müəssisələrin maliyyələşdirilməsi üçün kredit razılaşması imzalamışdır. Bu proqram əsasında vəsaitlər Banka illik 1% (2019-cu il: illik 1%) dərəcəsi ilə verilir və müddəti 2021-2024-cü (2019-ci il: 2020-2023-cü) illərdə başa çatır. Bank bu vəsaitləri müvafiq borcalanlara illik 6% dərəcəsi ilə kreditlər vermək üçün istifadə edir.

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına ödəniləcək uzunmüddətli kreditlər, 28 fevral 2019-cu ildə imzalanmış "Azərbaycan Respublikasında fiziki şəxslərin problemlı kreditləri ilə bağlı məsələlərin həlli üçün əlavə tədbirlər" in görülməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərməsinə əsasən təqdim edilən vəsaitdir. Kredit müddəti 31 dekabr 2024-cü ildə bitir və illik faiz dərəcəsi 0.1% təşkil edir.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə kredit təşkilatları və dövlət təşkilatlarına ödəniləcək məbləğlərə daxil olan faiz xərcləri 446 min AZN (31 dekabr 2019: 253 min AZN) təşkil etmişdir.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə Bank, geri alış müqavilələri bağlamış və 6,006 min AZN (2019: sıfır AZN) məbləğində borc vəsaiti almışdır. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə borcun qalığı 6,006 min AZN (2019: sıfır AZN) təşkil etdiyi üçün Bank borc qiymətli kağızlarını Azərbaycan Milli Depozit Mərkəzində girov qoymuşdur.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

15. Müştərilər qarşısında öhdəliklər

Müştərilər qarşısında öhdəliklərə aşağıdakılar daxildir:

	2020	2019
Cari hesablar	134,607	140,550
Müddətli depozitlər	55,165	47,745
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	189,772	188,295
Zəmanət məktubları üzrə girov saxlanılan vəsaitlər (Qeyd 17)	561	661
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə girov saxlanılan vəsaitlər	2,205	22,955

31 dekabr 2020-ci il tarixində Bankın 10 ən iri müştəri (2019-cı il: 10) qarşısında öhdəliyi 90,565 AZN və ya müştərilər qarşısında cəmi öhdəliklərin 48%-i (2019-cu il: 86,586 AZN və ya 46%) qədərində olmuşdur.

Müştəri hesablarının iqtisadi sektorlar üzrə təhlili aşağıda təqdim olunur:

	2020	2019
Fərdi şəxslər	83,854	74,588
Sığorta şirkətləri və digər bank olmayan maliyyə qurumları	55,226	50,407
Ticarət və xidmət	24,800	17,616
Dövlət və ictimai təşkilatlar	9,772	8,891
Tikinti	4,437	11,245
Nəqliyyat və rabitə	4,246	17,766
İstehsal	3,537	3,352
Kənd təsərrüfatı	1,746	2,319
Digər	2,154	2,111
Müştərilərə ödəniləcək məbləğlər	189,772	188,295

31 dekabr 2020-ci il tarixinə, müştərilərə ödəniləcək məbləğlərə daxil olan hesablanmış faiz xərcləri 2,531 min AZN (31 dekabr 2019: 1,991 min AZN) təşkil etmişdir.

16. Kapital

31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixlərinə Bankın nizamnamə kapitalı, hər səhmin nominal dəyəri 1 (bir) manat olan buraxılmasına icazə verilmiş, buraxılmış və tam ödənilmiş 50.000.000 adi səhm ilə təmsil olunur. Hər adi səhm bir səs hüququ verir.

Bankın nizamnamə kapitalı səhmdarlar tərəfindən Azərbaycan manatı ilə qoyulmuşdur və onlar dividendləri və hər hansı kapital paylarını Azərbaycan manatı ilə almaq hüququna malikdirlər.

31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixlərində başa çatmış illər üzrə Bankın elan edilmiş və ödənilmiş dividendləri mövcud olmamışdır. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Koronavirus (COVID-19) pandemiyasının və bundan irəli gələrək dünya enerji və səhm bazarlarında baş verən kəskin dalğalanmaların Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyatına, makroiqtisadi sabitliyə, ölkədə məşğulluq məsələlərinə və sahibkarlıq subyektlərinə mənfi təsirin azaldılması ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında" 19 mart 2020-ci il tarixli 1950 nömrəli Sərəncamının 10.2-ci bəndinin icrası ilə bağlı Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş "Tədbirlər Planı"nın "Karantin rejimi müddətində pandemiya zərər çəkmiş sahələrdə fəaliyyət göstərən sahibkarların öhdəliklərinin tənzimlənməsi məqsədilə kredit təşkilatlarına rekvizitiv tətillin verilməsi" tədbirinin icrası çərçivəsində Azərbaycan Mərkəzi Bankı Maliyyə Sabitliyi Şurasının tövsiyələrini nəzərə almaqla müvafiq qərar qəbul etmişdir. Təlimatlara əsasən fərdlər, pandemiya zərər çəkmiş sahibkarlar üçün dəstək paketi, bank sektorunun tənzimləmə bazasının dəyişdirilməsi, sahibkarlıq kreditlərinin təsnifatına dair tənzimləyici tələblər müəyyən edilmişdir. Üstəlik, dividend ödənişləri 1 iyul 2021-ci il tarixinədək məhdudlaşdırılmışdır.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

Səhmdarların 29 aprel 2019-cu il tarixində keçirilmiş ümumi yığıncağının qərarı ilə Bank 31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatan il üzrə adi səhmlərlə bağlı cəmi 300 min AZN məbləğində dividendlər elan etmişdir (o cümlədən səhmdarlar adından ödəniləcək 10% mənbədə tutulan vergi). 2019-cu il ərzində dividendlər tam ödənilmişdir.

Ədalətli dəyər ehtiyatı

Bu ehtiyat DMGVƏD ilə ölçülmüş maliyyə aktivlərinin ədalətli dəyərindəki dəyişiklikləri uçota alır.

17. Təəhhüdlər və öhdəliklər

Fəaliyyət mühiti

Bank fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasında həyata keçirir.

2020-ci ilin birinci yarısı ərzində əməliyyat və iqtisadi mühitdə Bankın iş fəaliyyətinə təsir göstərən bir sıra əhəmiyyətli dəyişikliklər baş vermişdir.

2020-ci ilin mart ayında yeni tip koronavirus Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) tərəfindən pandemiya olaraq elan edilmişdir. Bir çox ölkələrdə səyahətlərə və fərdi şəxslərin hərəkətinə məhdudiyyətlər qoyulmuş, ikinci dərəcəli iş yerlərinin bağlanması üzrə əhəmiyyətli məhdudiyyətlər tətbiq edilmiş və ya pandemiya nəticəsində bir sıra iş yerləri bağlanmışdır. Bu, Azərbaycan Respublikası ilə ticarət əlaqələri olan, iqtisadi cəhətdən güclü ölkələrin hamısında olmasa da, bir çoxunda ÜDM-də əhəmiyyətli dərəcədə azalmalara səbəb olmuşdur. 2020-ci ilin birinci yarısında yayılan koronavirus pandemiyası (COVID-19) global iqtisadiyyata mənfi təsir göstərmişdir. 2020-ci ilin iyun ayından başlayaraq, Azərbaycan Respublikası da daxil olmaqla, bir çox ölkələrdə pandemiya əlamətlərində yaxşılaşma müşayiət olunmuş və sonradan müəyyən məhdudiyyətlər ləğv edilmişdir.

Nəticədə global maliyyə və əmtəə bazarlarında bərpa müşahidə olunmuşdur. Lakin sonradan Azərbaycan Respublikasında qeydə alınmış yoluxma sayı xeyli artmış və hökumət tərəfindən 2020-ci il dekabr ayının ortalarından etibarən yeni məhdudiyyətlər tətbiq edilmişdir.

Ölkədə COVID-19 ilə mübarizə üçün tətbiq olunmuş məhdudlaşdırıcı tədbirlər iqtisadi aktivliyin və məcmu xərc səviyyəsinin əhəmiyyətli dərəcədə azalmasına səbəb olmuşdur. İqtisadiyyatın otel, nəqliyyat, səyahət, əyləncə və beynəlxalq ticarətdə görülməyən bir çox digər segmentləri də bu tədbirlərdən ağır zərbə almışdır.

Pandemiya mühitində neft istehlakında nəzərə çarpacaq dərəcədə azalma olduğu üçün neft qiymətləri əhəmiyyətli dərəcədə azalmış, lakin 2020-ci ilin ikinci rübündə sabit artım müşahidə olunmuşdur. Hökumət, pandemiyanın səbəb olduğu iqtisadi yavaşlamanı kompensasiya etmək üçün il ərzində subsidiyalasdırılmış borc alətləri, işsiz şəxslərə ödənişlər və sahibkarlara digər subsidiyalar şəklində dəstək paketləri təqdim etmişdir.

24 aprel 2020-ci il tarixində Azərbaycan Mərkəzi Bankı “Koronavirus pandemiyası ilə əlaqədar kredit təşkilatlarının müvəqqəti tənzimləmə Qaydası” formasında əlavə tədbirlər paketini təsdiqləmişdir. Bu prosedur COVID-19 pandemiyasının Azərbaycan Respublikasının bank sektoruna mümkün mənfi təsirini azaltmaq üçün hazırlanmış və kreditlərin və risk qruplarının təsnifatını, kapitalın adekvatlıq nisbətini və onun banklarda və bank olmayan kredit təşkilatlarında hesablanması müəyyənləşdirir. Bu qaydalara əsasən, kriteriyalara cavab verən kreditlərin təsnifatı və kreditlərin yenidən prolonqasiyası halları zamanı güzəştlər nəzərə alınmalıdır. Bundan əlavə, bank sistemi üzrə xüsusi əhəmiyyət kəsb edən banklar üçün məcmu kapital adekvatlığı əmsalı ən az 11%, digər banklar üçün isə 2021-ci il aprelin 1-dək 9% səviyyəsində müəyyən edilmişdir. Qaydaya əsasən əvvəlki illərin nəticələrinə əsaslanan dividend ödənişləri bankların kapital mövqeyini və maliyyə sabitliyini qorumaq məqsədilə 1 aprel 2021-ci ilə qədər təxirə salınmalıdır. Sonradan bu tarix 1 iyul 2021-ci il tarixinə qədər uzadılmışdır.

Bank fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasında həyata keçirir. Azərbaycan hökuməti iqtisadi islahatları və ölkənin hüquqi, vergi və qanunvericilik çərçivəsində inkişafını davam etdirir. Azərbaycan iqtisadiyyatının gələcək davamlı inkişafı əsasən bu islahatlardan və sektordakı tərəqqidən, eləcə də Hökumət tərəfindən iqtisadi, maliyyə və pul siyasəti üzrə həyata keçirilmiş tədbirlərdən və Azərbaycan manatı ilə xam neftin sabit qiymətlərindən asılıdır. Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyatının xüsusilə neft və qaz qiymətlərinə həssas olmasına baxmayaraq, son illərdə Azərbaycan Respublikası hökuməti daha balanslı iqtisadiyyata keçidi sürətləndirmək və neft-qaz sektorundan asılılığı azaltmaq üçün böyük iqtisadi və sosial islahatlara başlamışdır. Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatlarına görə, 2020-ci il ərzində Azərbaycanda ÜDM 42.6 milyard ABŞ dolları olmuşdur. Uzunmüddətli perspektivdə, ekonometrik modellərimizə görə, 2021-ci ildə Azərbaycan ÜDM-nin 50 milyard ABŞ dolları və 2022-ci ildə 51 milyard ABŞ dolları səviyyəsində olacağı proqnozlaşdırılır.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

Hökumət Azərbaycan manatının sabitliyi ilə əlaqədar olaraq pul siyasətini davam etdirmiş və Azərbaycan manatını sabitləşdirən xarici valyuta ehtiyatlarını ayırmışdır. Bu siyasət 2020-ci ildə makroiqtisadi sabitliyin qorunması məqsədi ilə davam etdirilmişdir. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı il ərzində yenidən maliyyələşdirmə dərəcəsini bir neçə dəfə dəyişdirmiş və bu dərəcə sabit azalmaqla 7.25% - 6.25% arasında dəyişmişdir.

Bankın rəhbərliyi, makroiqtisadi mühitdəki dəyişiklikləri izləyir və yaxın gələcəkdə Bankın fəaliyyətinin dayanıqlığını və inkişafını dəstəkləmək üçün zəruri hesab etdiyi tədbirləri görür.

Beynəlxalq kredit reyting agentlikləri mütəmadi olaraq Azərbaycan Respublikasının kredit reytingini qiymətləndirirlər. Fitch və S&P Azərbaycan Respublikasının reytingini "BB+" olaraq qiymətləndirmişdir. Moody's Investors Service, ölkə üçün "Ba2" kredit reytingini təyin etmişdir.

Azərbaycan Respublikasının gələcək iqtisadi inkişafı əsasən hökumətin vergi, hüquq, tənzimləyici və siyasi islahatlarla birlikdə həyata keçirdiyi iqtisadi, maliyyə və pul tədbirlərinin səmərəliliyindən asılıdır. Rəhbərlik Bankın fəaliyyətinə təsir göstərəcək iqtisadi mühitdəki bütün islahatları və nəticədə onların maliyyə vəziyyətinə necə təsir göstərə biləcəyini proqnozlaşdırmaq iqtidarında deyil. Rəhbərlik hazırda müxtəlif neft qiymətləri üzrə həssaslıq təhlili həyata keçirir və biznesin davamlılığını təmin etmək üçün müvafiq tədbirlər planı hazırlayır.

2020-ci ilin sentyabr ayında Qarabağ bölgəsində (ölkənin cənub-qərb ərazisində yerləşir və beynəlxalq səviyyədə Azərbaycan Respublikasının ərazisi olaraq tanınır) həll olunmamış münaqişənin yenidən alovlanması, Azərbaycan Respublikası ilə Ermənistan silahlı qüvvələri arasında işğal olunmuş ərazilərdə toqquşmalarla nəticələnmişdir. Buna cavab olaraq, hər iki ölkədə komendant saati tətbiq edilmiş və hərbi səfərbərlik elan edilmişdir. Hərbi əməliyyatların əsasən Azərbaycan Respublikasının qərb bölgəsində aparılmasına baxmayaraq, Azərbaycan Respublikasının bütün ərazilərini əhatə edən komendant saati, paytaxt Bakı da daxil olmaqla, digər regionlardakı iş yerlərinə də müəyyən qədər öz təsirini göstərmişdir. Qarabağ münaqişəsi zonasında atəşkəsə və döyüşlərin dayandırılmasına 10 noyabr 2020-ci il tarixində tam olaraq nail olunmuşdur. Dövlətin azad edilmiş bölgələrdəki fəaliyyətinin makroiqtisadi təsirlərinin səviyyəsini hesabat tarixinə tam olaraq müəyyən etmək mümkün deyil.

Yuxarıda təsvir olunan hadisələr və şərtlər təşkilatların əvvəllər qarşılaşmadığı müxtəlif qeyri-müəyyənliklər və risklər yaratmışdır. Yuxarıda göstərilən hadisələr Bankın 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il və sonrakı dövrdə maliyyə nəticələrinə əhəmiyyətli təsir göstərmişdir.

Hüquqi məsələlər

Adi fəaliyyətində Bank məhkəmə iddiaları və şikayətlərinin obyektli olur. Rəhbərlik hesab edir ki, belə iddia və ya şikayətlərdən irəli gələn öhdəlik (əgər olarsa) Bankın maliyyə vəziyyəti və ya gələcək əməliyyat nəticələrinə mühüm mənfi təsir göstərməyəcəkdir.

Vergilər

Azərbaycanın vergi qanunvericiliyi müxtəlif şərtlərə və tez-tez edilən dəyişikliklərə məruzdur. Bundan əlavə, Bankın əməliyyatları və fəaliyyətinə tətbiq edilən vergi qanunvericiliyinin vergi orqanları tərəfindən şərh edilməsi rəhbərliyin şərhli ilə üst-üstə düşməyə bilər. Azərbaycan Respublikasında son zamanlar baş vermiş hadisələr göstərir ki, vergi orqanları bu qanunvericiliyin şərh edilməsi və tətbiqində daha sərt mövqe tuta bilərlər, buna görə də gələcəkdə vergi orqanları Bankın əməliyyat və fəaliyyət növləri ilə bağlı əvvəl irəli sürmədikləri iddiaları irəli sürə bilərlər. Nəticə etibarilə müvafiq orqanlar tərəfindən əlavə iri vergi, cərimə və faiz hesablanı bilər.

Vergi yoxlamaları yoxlama aparmaq qərarı qəbul edildiyi ildən birbaşa əvvəlki üç maliyyə ili üzrə aparıla bilər. Sonuncu vergi yoxlaması 2015-ci ilin ikinci yarısını və 2016-cı ilin üçüncü rübünü əhatə edirdi.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə müvafiq qanunvericiliyin rəhbərlik tərəfindən tətbiq edilən şərhli münasibdir və Bankın vergi, valyuta və gömrük mövqeləri qəbul ediləcəkdir.

Sığorta

Bank hazırda səhvlərdən və ya təhriflərdən irəli gələn öhdəliklərlə əlaqədar sığorta təminatı almamışdır.

ARMB tələblərinə uyğunlaşma

ARMB banklardan yerli standartlara uyğun olan maliyyə hesabatları əsasında hesablanmış müəyyən normalara riayət etməyi tələb edir. 31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə Bank bu normalara riayət etmişdir.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

Maliyyə təəhhüdləri və potensial öhdəliklər

Bank tərəfindən müştərilərə zəmanətlərin və akkreditivlərin verilməsinin əsas məqsədi müştərilərə tələb olduqda vəsaitlərin mövcudluğunu təmin etməkdir. Zəmanətlər və ehtiyat akkreditivləri müştəri üçüncü tərəflər qarşısında öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədiyi təqdirdə Bankın ödəmələr edəcəyini qəti təsdiq edən sənədlərdir. Sənədli akkreditivlər və kommersiya akkreditivləri, Banka müəyyən edilmiş məbləğə qədər və xüsusi şərtlərlə tələb təqdim etmək hüququnu üçüncü tərəfə verən, Bankın müştəri adından üzərinə götürdüyü yazılı öhdəlik olaraq, aid olduqları malların çatdırılması və ya pul depozitləri ilə təmin edilir və beləliklə də birbaşa borcla müqayisədə daha aşağı riskə məruz qalır.

İstifadə edilməmiş kredit üzrə təəhhüdlərə dair razılaşma Bank üçün əlverişsiz şərtlər, o cümlədən təkrar maliyyələşdirmə dərəcəsinə dəyişiklik, inflyasiya, məzənnədə dəyişiklik və s. yarandığı halda Bankın birtərəfli olaraq razılaşmadan çıxmaq hüququnu nəzərdə tutur.

31 dekabrda Bankın təəhhüdləri və potensial öhdəlikləri aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

	2020	2019
Kreditlə bağlı təəhhüdlər		
İstifadə edilməmiş kredit üzrə təəhhüdlər	12,360	14,163
Akkreditivlər	192	941
Maliyyə zəmanətləri	24,041	33,293
	36,593	48,397
 İcra zəmanətləri	 4,171	 4,485
Əməliyyat lizinqi üzrə təəhhüdlər	40,764	52,882
 Kreditlər bağlı öhdəliklər üçün EOKZ ehtiyatları	(609)	(385)
Digər öhdəliklər üçün ehtiyatlar	-	(46)
Maliyyə zəmanətləri üzrə girov kimi saxlanılan depozitlər (Qeyd 14, 15)	(509)	(529)
İcra zəmanətləri üzrə girov kimi saxlanılan depozitlər (Qeyd 14, 15)	(52)	(180)
Kredit məktubları üzrə girov kimi saxlanılan depozitlər (Qeyd 14, 15)	(192)	-

Maliyyə təəhhüdləri və potensial öhdəliklər

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə EOKZ-də dəyişikliklərin təhlili:

<i>Maliyyə zəmanətləri</i>	<i>1-ci Mərhələ</i>	<i>2-ci Mərhələ</i>	<i>3-cü Mərhələ</i>	<i>Cəmi</i>
1 yanvar 2020-ci ildə EOKZ	(373)	-	-	(373)
Yeni risklər	(539)	-	-	(539)
Tanınması dayandırılmış və ya müddəti bitmiş risklər (silinmələri çıxmaqla)	269	-	-	269
1-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
Zərər ehtiyatı üzrə xalis yenidən ölçülmə	34	-	-	34
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	(609)	-	-	(609)

<i>Akkreditivlər</i>	<i>1-ci Mərhələ</i>	<i>2-ci Mərhələ</i>	<i>3-cü Mərhələ</i>	<i>Cəmi</i>
1 yanvar 2020-ci ildə EOKZ	(12)	-	-	(12)
Yeni risklər	-	-	-	-
Tanınması dayandırılmış və ya müddəti bitmiş risklər (silinmələri çıxmaqla)	12	-	-	12
1-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
Zərər ehtiyatı üzrə xalis yenidən ölçülmə	-	-	-	-
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	-	-	-	-

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə istifadə edilməmiş kredit üzrə təəhhüdlərə bağlı EOKZ sıfıradək yuvarlaqlaşdırılır.

31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatan il üzrə EOKZ-də dəyişikliklərin təhlili:

<i>Maliyyə zəmanətləri</i>	<i>1-ci Mərhələ</i>	<i>2-ci Mərhələ</i>	<i>3-cü Mərhələ</i>	<i>Cəmi</i>
1 yanvar 2019-cu ildə EOKZ	(1,288)	-	-	(1,288)
Yeni risklər	(304)	-	-	(304)
Tanınması dayandırılmış və ya müddəti bitmiş risklər (silinmələri çıxmaqla)	919	-	-	919
1-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
Zərər ehtiyatı üzrə xalis yenidən ölçülmə	300	-	-	300
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	(373)	-	-	(373)

<i>Akkreditivlər</i>	<i>1-ci Mərhələ</i>	<i>2-ci Mərhələ</i>	<i>3-cü Mərhələ</i>	<i>Cəmi</i>
1 yanvar 2019-cu ildə EOKZ	(4)	-	-	(4)
Yeni risklər	(10)	-	-	(10)
Tanınması dayandırılmış və ya müddəti bitmiş risklər (silinmələri çıxmaqla)	2	-	-	2
1-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmələr	-	-	-	-
Zərər ehtiyatı üzrə xalis yenidən ölçülmə	-	-	-	-
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	(12)	-	-	(12)

18. Xalis haqq haqq və komissiya gəliri

Xalis haqq və komissiya gəliri aşağıdakılardan ibarətdir:

	<i>2020</i>	<i>2019</i>
Plastik kart əməliyyatları	2,430	2,401
Hesablaşma əməliyyatları	2,164	2,137
Pul vəsaitləri ilə əməliyyatlar	1,181	1,825
Zəmanətlər və akkreditiv	844	1,057
Xarici valyuta üzrə əməliyyatlar	795	774
Digər	222	365
Haqq və komissiya gəliri	7,636	8,559
Plastik kart əməliyyatları	(2,869)	(2,960)
Hesablaşma əməliyyatları	(290)	(530)
Pul vəsaitləri ilə əməliyyatlar	(189)	(349)
Zəmanətlər və öhdəliklər	(80)	(136)
Digər	(279)	(235)
Haqq və komissiya xərcləri	(3,707)	(4,210)
Xalis haqq və komissiya gəliri	3,929	4,349

19. Digər gəlirlər

31 dekabr 2020-ci il tarixinə 615 min AZN (2019-cu il: 1,951 min AZN) məbləğində digər gəlir əsasən müddətli depozitlərin vaxtından əvvəl götürülməsi ilə əlaqədar müştərilərdən tutulan cərimə haqlarından ibarətdir.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

20. İşçilər üzrə, ümumi və inzibati xərclər

İşçilər üzrə xərclər aşağıdakılardan ibarətdir

	2020	2019
Əmək haqqı və mükafatlar	(9,267)	(8,707)
Sosial sığorta xərcləri	(2,019)	(1,952)
İşçilər üzrə digər xərclər	(333)	(386)
İşçilər üzrə xərclər	(11,619)	(11,045)

Ümumi və inzibati xərclər aşağıdakılardan ibarətdir:

	2020	2019 (yenidən təsnif edilmiş)
Mənfəət vergisi istisna olmaqla əməliyyat vergiləri	(462)	(683)
Marketinq və reklam	(452)	(513)
Əmanətlərin sığortalanması xərcləri	(344)	(433)
Məlumatların emalı və işlənməsi	(526)	(417)
Rəbitə	(518)	(381)
Üzvlük xərcləri	(110)	(321)
Əmlak və avadanlıqların təmiri və texniki xidməti	(287)	(312)
Kommunal xərclər	(313)	(309)
Təhlükəsizlik	(317)	(266)
Ofis təchizatı	(271)	(251)
Hüquq və məsləhət xidmətləri	(218)	(230)
İşgüzar səfərlər və əlaqəli xərclər	(33)	(143)
Digər	(384)	(326)
Cəmi ümumi və inzibati xərclər	(4,235)	(4,585)

21. Risklərin idarə edilməsi

Giriş

Öz fəaliyyətində Bank müxtəlif risklərə məruz qalır və bunları daimi müəyyən etmə, ölçmə və müşahidə etmə prosesləri, kredit limitlərinin müəyyən edilməsi və digər daxili nəzarət tədbirləri vasitəsilə idarə edir. Risklərin idarə edilməsi Bankın fəaliyyətinin mühüm hissəsini təşkil edir. Bankın hər bir əməkdaşı öz vəzifələri daxilində risklərə görə məsuliyyət daşıyır. Bank kredit riski, likvidlik riski və bazar risklərinə məruz qalır. Bank əməliyyat risklərinə də məruz qalır.

Müstəqil riskə nəzarət prosesinə ümumi mühitdə, texnologiyada və sənayedə dəyişikliklər kimi biznes riskləri daxil deyildir. Onlar Bankın strateji planlaşdırma prosesi vasitəsilə nəzarət altında saxlanılır.

Risklərin idarə olunması strukturu

İdarə heyəti risklərin müəyyən edilməsi və nəzarət edilməsinə görə ümumi məsuliyyət daşıyır, lakin risklərin idarə olunması və izlənməsinə məsuliyyəti ayrıca müstəqil orqanlar daşıyır.

Direktorlar Şurası

Direktorlar Şurası ümumi risk idarəetmə yanaşması və risk strategiyası və prinsiplərinin təsdiqlənməsi üzrə məsuliyyət daşıyır.

Audit komitəsi

Audit komitəsi auditin tapşırığı və strategiyasının təsis və tərtib edilməsi üçün ümumi məsuliyyət daşıyır. Komitə fundamental audit məsələlərinə görə məsuliyyət daşıyır və Daxili Auditin fəaliyyətinə nəzarət edir.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

İdarə Heyəti

İdarə Heyəti Bankda ümumi risk prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Risk komitəsi

Risk komitəsi risk strategiyasının işlənilib hazırlanması və risk prinsipləri, konsepsiyası, siyasəti və limitlərinin tətbiqi üçün ümumi məsuliyyət daşıyır. Komitə fundamental risk məsələlərinə görə məsuliyyət daşıyır və müvafiq risk qərarlarını idarə və onlara nəzarəti həyata keçirir.

Risklərin idarə olunması bölməsi

Risklərin idarə olunması bölməsi müstəqil nəzarət prosesini təmin etmək məqsədilə risklə bağlı prosedurların tətbiqi və dəstəklənməsi üçün məsuliyyət daşıyır.

Bankın xəzinədarlığı

Bankın xəzinədarlığı Bank aktivlərinin və öhdəliklərinin idarə olunması, eləcə də ümumi maliyyə strukturu üçün məsuliyyət daşıyır. Bundan əlavə, xəzinədarlıq Bankın maliyyələşdirmə və likvidlik riskləri üçün məsuliyyət daşıyır.

Daxili audit

Daxili audit funksiyası hər il Bankda risklərin idarə olunması proseslərinin audit yoxlamasını apararaq, həm prosedurların münasibliyini, həm də Bankın prosedurlara riayət etməsini yoxlayır. Daxili Audit bütün qiymətləndirmələrin nəticələrini rəhbərliklə müzakirə edir və nəticə və tövsiyələr haqqında Audit Komitəsinə hesabat verir.

Risklərin ölçülməsi və hesabat sistemləri

Bankın riskləri həm adi şəraitdə yaranması ehtimal edilən zərəri, həm də statistik modellər əsasında maksimal faktiki zərərlərin qiymətləndirilməsi olan gözlənilməyən zərərləri əks etdirən metoddan istifadə etməklə ölçülür. Modellər keçmiş təcrübədən əldə edilmiş və iqtisadi şəraitləri nəzərə almaqla düzəlişlər edilmiş ehtimallardan istifadə edir.

Bank həmçinin, ən son halda (nəticə etibarilə baş verir) baş verə biləcək pis ssenarilərdən istifadə edir.

Risklərin monitorinqi və onlara nəzarət edilməsi ilk öncə Bankın müəyyən etdiyi limitlərə əsaslanır. Belə limitlər Bankın biznes strategiyasını və bazar mühitini, eləcə də Bankın qəbul etmək istədiyi risk səviyyəsini əks etdirir və bu zaman əsas diqqət ayrı-ayrı sahələrə yetirilir. Bundan əlavə, Bank bütün risk və əməliyyat növləri üzrə məcmu risk həcmi ilə bağlı olaraq ümumi risk daşımaq qabiliyyətinə nəzarət edir və ölçür.

Bütün fəaliyyət növləri üzrə əldə edilmiş məlumat risklərin təhlil və nəzarət edilməsi və tez aşkar olunması məqsədilə yoxlanılır və işlənir. Bu məlumat izahlarla birlikdə İdarə Heyətinə, Risk Komitəsinə və hər bir bölmənin rəhbərinə təqdim edilir. Hesabata kredit riskinin ümumi həcmi haqqında məlumat, limitlərdən istisnalar və likvidlik əmsalları daxil edilir. Hər ay fəaliyyət sahəsi, müştəri və coğrafi risklər kəsiyində risklər haqqında məlumat təqdim edilir. Rəhbərlik rüblük olaraq kredit zərərləri üçün ehtiyat yaratmaq zərurətini müəyyən edir. Müşahidə Şurası rübdə bir dəfə risklər haqqında ətraflı hesabat alır, həmin hesabatda isə bankın risklərini qiymətləndirmək və müvafiq qərarlar qəbul etmək üçün bütün zəruri məlumatlar açıqlanır.

Bankın bütün səviyyələri üçün risklər haqqında xüsusi hesabatlar hazırlanır və paylanır ki, bütün bölmələr geniş, zəruri və aktual məlumatla tanış olmaq imkanını əldə etsinlər.

İdarə Heyəti və Bankın bütün digər müvafiq işçilərinin hər gün keçirilən qısa iclaslarında bazar limitlərinin və likvidliyin dəstəklənməsi, eləcə də risklərlə bağlı digər dəyişikliklər müzakirə olunur.

Risklərin azaldılması

Bank kredit risklərini azaltmaq üçün girovdan fəal istifadə edir.

Həddindən artıq risk konsentrasiyası

Risklərin konsentrasiyası bir sıra biznes tərəfdaşı analoji fəaliyyət növləri ilə məşğul olanda və ya onların fəaliyyəti eyni coğrafi bölgədə həyata keçiriləndə və ya biznes tərəfdaşları oxşar iqtisadi xüsusiyyətlərə malik olanda və nəticədə iqtisadi, siyasi və digər şərtlərdə dəyişikliklər həmin biznes tərəfdaşlarının müqavilə öhdəliklərini yerinə yetirmək qabiliyyətinə eyni təsir göstərəndə yaranır. Risklərin konsentrasiyası Bankın fəaliyyət nəticələrinin xüsusi sənaye sahəsinə və ya coğrafi bölgəyə təsir göstərən dəyişikliklərə qarşı nisbi həssaslığını əks etdirir.

"AZƏR-TÜRK BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

Həddindən artıq risk konsentrasiyasının təsiri altına düşməmək üçün, Bank daxili prosedurlarında müxtəlif xüsusiyyətlərə malik olan portfellerin idarə edilməsi qaydaları ilə təmin olunur. Müəyyən edilmiş risk konsentrasiyası müvafiq qaydada nəzarət və idarə olunur.

Kredit riski

Kredit riski – Bankın sifarişçiləri, müştəriləri və ya biznes tərəfdaşlarının müqavilə öhdəliklərini yerinə yetirməmələrinə görə Bankın zərər çəkməsi riskidir. Bank, ayrı-ayrı biznes tərəfdaşları və coğrafi və sənaye sahələri üzrə konsentrasiyalarla əlaqədar Bankın qəbul etməyə hazır olduğu risk həcmnin limitlərini müəyyən etməklə və həmin limitlərə riayət edilməsinin monitorinqini aparmaqla, kredit riskini idarə edir və ona nəzarət edir.

Bank kredit keyfiyyətinin yoxlanılması prosesini təsis etmişdir ki, girovun müntəzəm qaydada yenidən baxılması da daxil olmaqla biznes tərəfdaşlarının krediti ödəmək qabiliyyətlərində mümkün dəyişikliklərin tez müəyyən edilməsi təmin edilsin. Biznes tərəfdaşları üzrə limitlər kredit riskinin təsnifləşdirilməsi sistemindən istifadə etməklə müəyyən edilir. Kredit keyfiyyətinin müntəzəm qaydada yenidən baxılması prosesi Banka məruz qaldığı risklər nəticəsində potensial zərəri qiymətləndirmək və lazımi tədbirləri görmək imkanı yaradır.

Kreditə bağlı təəhhüd riskləri

Bankın müştərilərə verdiyi zəmanətlər əsasında Bank tərəfindən onların adından ödənişlər aparmaq zərurəti yaranı bilər. Müştərilər bu ödənişləri Banka akkreditivin şərtləri əsasında qaytarırlar. Onlar Bankı kredit risklərinə oxşar risklərə məruz qoyur, bunlar da eyni nəzarət prosesləri və qaydaları ilə azaldılır.

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın komponentləri üzrə maksimal kredit riskinin həcmi, qarşılıqlı hesablaşma haqqında əsas razılaşmaların və girov razılaşmalarının istifadə edilməsi nəticəsində riskin azalmasını nəzərə almadan, daha yaxşı onların qalıq dəyərləri ilə təmsil olunur.

Maliyyə alətləri ədalətli dəyərle qeydə alınanda yuxarıda göstərilən məbləğlər dəyərin dəyişməsi nəticəsində gələcəkdə yaranı bilən maksimal riskin həcmi deyil, cari kredit riskinin həcmi əks etdirir.

Maliyyə alətlərinin hər bir sinfi üzrə kredit riskinin maksimal həcmi haqqında daha ətraflı məlumat xüsusi qeydlərdə açıqlanır. Girovun və digər risk azaldan üsulların təsiri 7 sayılı Qeyddə göstərilir.

Dəyərsizləşmənin qiymətləndirilməsi

Bank EFD-yə yaxınlaşmaqla diskont edilmiş, gözlənilən pul vəsaitlərinin çatışmazlığını ölçmək üçün EOKZ-ni bir neçə ehtimalla ölçülmüş ssenari əsasında hesablayır. Pul vəsaitlərinin çatışmazlığı müqaviləyə uyğun olaraq şirkətə ödəniləcək pul vəsaitləri ilə müəssisənin əldə etməyi ehtimal etdiyi pul vəsaitləri arasındakı fərkdir. EOKZ hesablamalarının mexanizmi aşağıda təsvir olunur və əsas elementləri aşağıdakılardır:

DE	<i>Defolt ehtimalı</i> müəyyən vaxt civarında defoltun mümkünlüyünün qiymətləndirilməsidir. Defolt, təhlil edilən müddət ərzində müəyyən anda yalnız müvafiq vəsait daha əvvəl uçotdan çıxarılmamış və hələ də portfelə daxil olanda yaranı bilər.
DHRH	<i>Defolt halında riskin həcmi</i> , müqavilədə nəzərdə tutulub-tutulmamasından asılı olmayaraq, əsas və faiz məbləğlərinin qaytarılması, kredit öhdəliyi üzrə gözlənilən vəsaitlərin istifadəsi və yerinə yetirilməmiş ödənişlər üzrə hesablanmış faiz də daxil olmaqla hesabat tarixindən sonra risk həcmində gözlənilən dəyişikliyi nəzərə almaqla gələcək defolt tarixində risk həcmnin qiymətləndirilməsidir.
DHZ	<i>Defolt halında zərər</i> müəyyən zaman defolt yarananda əmələ gələn zərərin qiymətləndirilməsidir. Bu, müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş ödəniləcək pul vəsaitləri ilə kreditörün əldə etməyi gözlədiyi (o cümlədən hər hansı girovun realizasiyasından) pul vəsaitləri arasındakı fərqə əsaslanır. Bu, adətən DHZ faizi kimi ifadə edilir.

EOKZ üzrə ehtiyat aktivin müddəti ərzində yaranması gözlənilən kredit zərərlərinə (aktivin müddəti ərzində gözlənilən kredit zərəri və ya AMəEOKZ) əsaslanır. Lakin əmələ gəlmiş andan kredit riskində əhəmiyyətli artım olmadığı hallarda ehtiyat 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (12aEOKZ) əsaslanır. 12aEOKZ hesabat tarixindən sonra 12 ay ərzində mümkün olan maliyyə aləti ilə bağlı öhdəliklərin yerinə yetirilməməsindən irəli gələn EOKZ-dən ibarət AMəEOKZ-nin bir hissəsidir.

Həm AMəEOKZ, həm də 12aEOKZ maliyyə alətlərinin müvafiq portfelinin xüsusiyyətindən asılı olaraq ya fərdi, ya da məcmu əsasla hesablanır.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

Bank hər hesabat dövrünün sonunda, maliyyə alətinin qalan müddəti üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməməsi (defolt) riskindəki dəyişiklikləri nəzərdən keçirməklə, maliyyə aləti üzrə kredit riskinin ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli artıb-artmamasının qiymətləndirilməsi siyasətini müəyyən etmişdir. Yuxarıdakı prosedürə əsaslanaraq, Bank kreditləri 1-ci Mərhələ, 2-ci Mərhələ, 3-cü Mərhələ və AYKD üzrə aşağıdakı kimi qruplaşdırır:

- 1-ci Mərhələ: Kreditlər ilk dəfə tanınanda, Bank ehtiyatı 12aEOKZ əsasında tanıyır. 1-ci Mərhələnin kreditlərinə həm də kredit riskinin azaldığı və 2-ci Mərhələdən yenidən təsnif edilmiş vəsaitlər daxildir.
- 2-ci Mərhələ: Kredit verildiyi andan etibarən kredit riski əhəmiyyətli dərəcədə artanda Bank ehtiyatı AMəEOKZ üzrə tanıyır. 2-ci Mərhələ kreditlərinə həm də kredit riskinin azaldığı və 3-cü Mərhələdən yenidən təsnif edilmiş vəsaitlər daxildir.
- 3-cü Mərhələ: Dəyersizləşmiş hesab olunan kreditlər. Bank ehtiyatı AMəEOKZ üzrə tanıyır.
- AYKD: Alınmış və ya yaranmış kredit üzrə dəyersizləşmiş maliyyə aktivləri (AYKD) ilkin tanınma zamanı kredit üzrə dəyersizləşmiş maliyyə aktivləridir. AYKD aktivləri ilkin tanınmada ədalətli dəyərle qeydə alınır və faiz gəliri sonradan krediti nəzərə almaqla düzəliş edilmiş EFD əsasında tanınır. EOKZ yalnız gözlənilən kredit zərərlərində sonradan dəyişiklik baş verəndə tanınır və ya ləğv edilir.

Defoltun tərfi və bərpa olunma

Borcalan müqavilə ödənişlərini 90 gün gecikdirsə, Bank maliyyə alətinin defolt olduğunu və buna görə də EOKZ hesablamaları üçün 3-cü Mərhələyə (kredit üzrə dəyersizləşmə) aid olduğunu hesab edir. Gün ərzində tələb olunan ödənişlər fərdi müqavilələrdə göstərilən kimi iş gününün bağlanmasına qədər ödənilməyəndə Bank banklardan alınacaq məbləğlərin defolta uğradığını hesab edir və dərhal tədbirlər görür.

Müştərinin defolt vəziyyətində olub-olmamasının keyfiyyət baxımından qiymətləndirilməsi çərçivəsində Bank ödənişin aparılmayacağını göstərə bilən bir sıra halları da nəzərdən keçirir. Bu cür hadisələr baş verdikdə, Bank hadisənin müştərinin defolta uğramış kimi hesab edilməsi və bu səbəbdən EOKZ-nin hesablanması üçün 3-cü Mərhələ kimi qiymətləndirilməsi ilə nəticələnməsi və ya 2-ci Mərhələnin məqsəduyğun olmasını diqqətlə nəzərdən keçirir.

Defolta uğramış və kredit üzrə dəyersizləşmiş aktivlər aşağıdakılardır:

- ▶ Müqavilədə qeyd edilən tarixdən 90 gündən artıq gecikmə ilə əsas məbləğ və/və ya hesablanmış faiz və/və ya hər hansı digər ödənişlə kreditlər;
- ▶ Restrukturizasiya olunmuş kreditlər;
- ▶ Rəhbərlik tərəfindən vaxtı keçmiş hesab olunan istənilən kredit;
- ▶ Borcalanın müflisləşməsi, ödəniş qabiliyyətinin olmaması və ya oxşar şəraitdə olacağı/olması barədə məlumatın mövcud olması;
- ▶ Eyni borcalanın digər maliyyə alətləri üzrə defolta uğramış;
- ▶ Xarici reytingə uyğun olaraq defolta uğramış.

Ən azı altı ardıcıl ay ərzində defolt meyarlarından heç birinin qarşılanmadığı zaman maliyyə alətinin “bərpa olunmuş” hesab edilməsi və nəticədə 3-cü Mərhələdən kənar yenidən təsnifləşdirilməsi Bankın siyasəti çərçivəsindədir. Bərpa olunmadan sonra aktivin 2-ci Mərhələ və ya 1-ci Mərhələ kimi təsnifləşdirilməsi barədə qərar bərpa olunma zamanı yenilənmiş kredit dərəcəsi və onun ilkin tanınma ilə müqayisədə kredit riskində əhəmiyyətli artımın göstəricisi olub-olmamasından asılıdır.

DE-nin qiymətləndirilməsi prosesi

Bank əsas portfeller üçün ayrıca modelləri istifadə edir. Modellər kəmiyyət məlumatlarını özündə birləşdirir və borcalanın davranışına təsir göstərə biləcək əlavə xarici məlumatlardan istifadə edir. Makroiqtisadi amillərin defolt ehtimalına təsirini nəzərdən keçirmək üçün, ehtimalların makroiqtisadi amillərə həssaslığı statistik regressiya metodu ilə hesablanır. Praktiki cəhətdən uyğun olduqda, proqnoz məlumatı və 9 sayılı MHBS-ə uyğun riskin mərhələli təsnifləşdirilməsini özündə birləşdirən DE-lər hər bir dərəcə üçün təyin edilir. Bu proses hər bir iqtisadi ssenari üçün uyğun şəkildə təkrar olunur.

Xəzinədarlıq və bankdaxili münasibətlər

Bankın xəzinədarlıq və bankdaxili münasibətləri və qarşı-tərəfləri maliyyə xidmətləri üzrə təşkilatlar, banklar, broker-dilerlər, mübadilə məntəqələri və kliring-hesablaşma mərkəzlərindən ibarətdir. Bu münasibətlər üçün Bank maliyyə məlumatları və digər xarici məlumat (məs. xarici reytinglər) kimi ictimaiyyət üçün açıq olan məlumatı təhlil edir.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

İstehlak və ipoteka kreditləri

İstehlak kreditlərinə təminatlı və təminatlısız fərdi kreditləri kredit kartları və overdraftlar daxildir. Bu məhsullar, həmçinin ipoteka kreditləri və daha sadə kiçik biznes kreditləri vaxtı keçmiş günlər əsasında qiymətləndirilir.

İstehlak kreditləri üçün defolt ehtimalı miqrasiya matrislərindən istifadə edərək hesablanır. Bu məqsədlə, bir ilin müvafiq ayından növbəti ilin eyni ayınadək baş verən dəyişikliyi əks etdirən sadələşdirilmiş miqrasiya matrisləri hər bir matrisdə olan kreditlərin məbləği əsasında hazırlanır. Modellərin digər əsas giriş məlumatlarına real ÜDM-in artımı, Azərbaycan manatının ABŞ dollarına nisbətində məzənnəsi və kreditin məbləğinin girovun dəyərində nisbəti daxildir.

Korporativ və kiçik biznes kreditləri

İstehlak kreditləri üçün istifadə edilən yanaşma və giriş məlumatları korporativ və kiçik biznes kreditlərinə də tətbiq edilir. Korporativ kreditlər üçün DE və EOKZ-nin hesablanması istifadə edilən miqrasiya matrisləri hər bir matrisdə olan kreditlərin sayı əsasında müəyyən edilir.

Defolt halında risklərin həcmi

Defolt halında risklərin həcmi (DHRH) dəyərsizləşmənin hesablanması məruz qalan və həm müştərinin defolta yaxınlaşdıqda risk həcmi artırılması qabiliyyəti, həm də potensial əvvəlcədən ödəmələrə ünvanlanan maliyyə alətlərinin ümumi qalığı dəyərindən ibarətdir.

Defolt halında zərər

Korporativ kreditləşmə aktivləri üçün, DHZ-nin dəyərləri ən azı hər rüb müştərilərlə iş üzrə menecerlər tərəfindən qiymətləndirilir və Bank tərəfindən nəzərdən keçirilir və təsdiqlənir.

Kredit riskinin qiymətləndirilməsi müəyyən DHZ dərəcəsi ilə nəticələnən standartlaşdırılmış DHZ-nin qiymətləndirilməsi modelinə əsaslanır. Bu DHZ dərəcələri hər hansı saxlanılan girovdan bərpa olunması və ya realizə edilməsi gözlənilən məbləğlə müqayisədə gözlənilən DHRH-i nəzərə alır.

Bank gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinin qiymətləndirilməsinə uyğun olan əsas parametrlərə əsaslanaraq pərakəndə kreditləşmə məhsullarını daha kiçik oşxar portfeller üzrə segmentləşdirir. Tətbiq edilən məlumatlar əvvəlki dövrlər üzrə toplanmış zərər haqqında məlumatlara əsaslanır və daha geniş əməliyyat xüsusiyyətlərinin toplusunu (məs. məhsulun növü) və borcalanın xüsusiyyətlərini əhatə edir.

Uyğun olduqda, maliyyə alətlərinin hər bir qrupu üçün 9 sayılı MHBS üzrə DHZ-i müəyyən etmək üçün son məlumat istifadə edilir. Proqnoz məlumatlarının qiymətləndirilməsi zamanı, gözlənti müxtəlif ssenarilərə əsaslanır. Əsas giriş məlumatlarının nümunələrinə ipoteka kreditləri üçün əmlak qiymətləri daxil olmaqla girovların dəyəri, əmtəə qiymətləri, ödəniş statusu və qrupda zərərlərin göstəricisi olan digər faktorlarda dəyişikliklər daxildir.

DHZ dərəcələri hər bir aktiv sinfinin 1-ci Mərhələ, 2-ci Mərhələ və 3-cü Mərhələ segmenti üçün qiymətləndirilir.

Kredit riskində əhəmiyyətli artım

Bank EOKZ-yə məruz qalan aktivlərə davamlı şəkildə nəzarət edir. Alətin və ya alətlər portfelinin 12a EOKZ və ya AMe EOKZ-yə məruz qalıb-qalmamasını müəyyən etmək üçün Bank ilkin tanınmadan sonra kredit riskində əhəmiyyətli artımın olub-olmamasını qiymətləndirir.

Müştərinin/obyektin gözləmə siyahısına daxil edilməsi və ya kredit hadisəsi səbəbindən hesabın restrukturizasiya olunması kimi aktiv üzrə kredit riskinin əhəmiyyətli artmasına təkan vermək üçün Bank həmçinin ikinci dərəcəli keyfiyyət metodunu tətbiq edir. Bəzi hallarda, Bank həmçinin yuxarıdakı “Defoltun tərif” bölməsində izah edilən hadisələri defoltun əksi kimi kredit riskində əhəmiyyətli artım kimi nəzərə ala bilər. Kredit dərəcələrində dəyişikliyə baxmayaraq, müqavilə üzrə ödənişlərdə 30 gündən artıq gecikmə olarsa, kredit riski ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artmış hesab olunur.

Eyni aktivlər qrupu üçün EOKZ-ləri məcmu şəkildə qiymətləndirdikdə, Bank ilkin tanınmadan sonra kredit riskində əhəmiyyətli artımın olub-olmamasını qiymətləndirmək üçün eyni prinsiplərdən istifadə edir.

Məcmu əsasla qiymətləndirilən maliyyə aktivlərinin qruplaşdırılması

Aşağıdakı amillərdən asılı olaraq, Bank EOKZ-ləri məcmu və ya fərdi əsasla hesablayır.

Bankın EOKZ-nu fərdi əsasla qiymətləndirdiyi aktiv siniflərinə aşağıdakılar daxildir:

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

- ▶ Xəzinədarlıq və bankdaxili münasibətlər (amortizasiya hesablanmış dəyər və DMGVƏ ilə banklardan alınacaq məbləğlər, pul vəsaitlərinin ekvivalentləri və borc investisiya qiymətli kağızları).

Bütün digər aktivlər üzrə EOKZ məcmu əsasla hesablanır.

Proqnoz məlumatı və müxtəlif iqtisadi ssenarilər

EOKZ modellərində, Bank aşağıda göstərilən iqtisadi giriş məlumatları kimi proqnoz məlumatının geniş diapazonuna əsaslanır:

- ▶ ÜDM;
- ▶ Qeyri-neft ÜDM;
- ▶ Real ÜDM;
- ▶ Qeyri-neft real ÜDM;
- ▶ Əhalinin nominal gəliri;
- ▶ Nominal əmək haqları;
- ▶ Büdcə gəliri;
- ▶ Büdcə xərcləri;
- ▶ Büdcə defisiti;
- ▶ Əsas kapitala investisiyalar;
- ▶ İstehlak qiymətləri indeksi;
- ▶ ABŞ dollarının Azərbaycan manatına nisbətində məzənnəsi;
- ▶ Nominal effektiv valyuta məzənnəsi;
- ▶ Qeyri-neft nominal effektiv valyuta məzənnəsi;
- ▶ Real effektiv valyuta məzənnəsi;
- ▶ Qeyri-neft real effektiv valyuta məzənnəsi;
- ▶ Ölkədə vaxtı keçmiş kreditlərin həcmi;
- ▶ Vaxtı keçmiş kreditlərin ümumi kreditlərdə payı.

EOKZ-lərin hesablanması üçün istifadə edilən giriş məlumatları və modellər maliyyə hesabatlarının hazırlanma tarixinə bazarın bütün xüsusiyyətlərini nəzərə almır. Bunu əks etdirmək üçün, bu cür fərqlər əhəmiyyətli olduqda bəzən müvəqqəti düzəlişlər kimi keyfiyyət düzəlişləri və ya təsnifat meyarları işlədilir.

Maliyyə aktivlərinin sinifləri üzrə kreditin keyfiyyəti

Bank tərəfindən kreditlərlə bağlı aktivlərin təsnifləşdirilməsi aşağıdakı qaydada həyata keçirilmişdir:

Yüksək reytingli – bura yüksək likvidli girovları və ya güclü hökumət dəstəyi olan, dövr ərzində kredit şərtlərində heç bir dəyişiklik olmayan, ödəniş müddətində gecikmə olmayan və maliyyə vəziyyəti əla qiymətləndirilən biznes tərəfdaşları aid edilir.

Standart reytingli – bura dövr ərzində kredit şərtlərində heç bir dəyişiklik olmayan, ödəniş müddətində gecikmə olmayan və maliyyə vəziyyəti yaxşı qiymətləndirilən biznes tərəfdaşları aid edilir.

Qeyri standart reyting – bura dövr ərzində kredit şərtlərinə dəyişiklik edilən, əsas və/və ya faiz borclarında gecikmələr olmayan və maliyyə vəziyyəti qənaətbəxş qiymətləndirilən biznes tərəfdaşları aid edilir.

Dəyersizləşmiş – bura dövr ərzində kredit şərtlərinə dəyişiklik edilən, əsas və faiz borclarında vaxtı keçmiş borcları olan və maliyyə vəziyyəti kəfi və kəfi qiymətləndirilən biznes tərəfdaşları aid edilir.

Maliyyə aktivlərinin kredit keyfiyyəti Bankın yuxarıda göstərilən daxili kredit reytingləri ilə idarə olunur. Aşağıdakı cədvəldə Bankın kredit reytingi sistemində əsaslanan maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda kreditlə əlaqəli xətlər üçün aktivin sinfi üzrə kreditin keyfiyyəti göstərilir.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2020-ci il	Qeyd		Yüksək reyting	Standart reyting	Qeyri standart reyting	Dəyər- sizləşmiş	Cəmi
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri (kassada olan pul vəsaitləri istisna olmaqla)	5	1-ci Mərhələ	78,675	3,945	-	-	82,620
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	6	1-ci Mərhələ	1,640	3,427	-	-	5,067
Amortizasiya hesablanmış dəyərli müşəkilərə verilmiş kreditlər	7						
- Dövlətə bağlı müəssisələr		1-ci Mərhələ	6,312	-	-	-	6,312
- Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri		1-ci Mərhələ	9,752	33,919	-	-	43,671
		2-ci Mərhələ	-	-	1,234	-	1,234
		3-cü Mərhələ	-	-	-	4,168	4,168
- Korporativ kreditlər		1-ci Mərhələ	3,156	16,832	-	-	19,988
		2-ci Mərhələ	-	-	3,225	-	3,225
		3-cü Mərhələ	-	-	-	7,930	7,930
- Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – sahibkarlar		1-ci Mərhələ	-	273	-	-	273
		2-ci Mərhələ	-	-	489	-	489
		3-cü Mərhələ	-	-	-	1,160	1,160
- Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – ipoteka kreditləri		1-ci Mərhələ	-	79,181	-	-	79,181
		2-ci Mərhələ	-	-	691	-	691
		3-cü Mərhələ	-	-	-	437	437
DMGVƏD ilə borc qiymətli kağızları	8	1-ci Mərhələ	59,401	-	-	-	59,401
Digər maliyyə aktivləri	13	1-ci Mərhələ	2,192	1,677	-	-	3,869
İstifadə edilməmiş kredit öhdəlikləri	17	1-ci Mərhələ	-	12,360	-	-	12,360
Akkreditivlər	17	1-ci Mərhələ	-	192	-	-	192
Maliyyə zəmanətləri	17	1-ci Mərhələ	13,471	10,570	-	-	24,041
Cəmi			174,599	162,376	5,639	13,695	356,309

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2019-cu il	Qeyd		Yüksək reyting	Standart reyting	Qeyri standart reyting	Dəyər- sizləşmiş	Cəmi
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri (kassada olan pul vəsaitləri istisna olmaqla)	5	1-ci Mərhələ	57,138	1,560	-	-	58,698
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	6	1-ci Mərhələ	2,081	1,725	-	-	3,806
Amortizasiya hesablanmış dəyərlər	7						
müştərilərə verilmiş kreditlər							
- Dövlətə bağlı müəssisələr		1-ci Mərhələ	16,323	-	-	-	16,323
- Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri		1-ci Mərhələ	14,023	48,522	-	-	62,545
		2-ci Mərhələ	-	-	358	-	358
		3-cü Mərhələ	-	-	-	2,129	2,129
- Korporativ kreditlər		1-ci Mərhələ	8,932	26,658	-	-	35,590
		3-cü Mərhələ	-	-	-	9,924	9,924
- Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – sahibkarlar		1-ci Mərhələ	-	602	-	-	602
		3-cü Mərhələ	-	-	-	1,875	1,875
- Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – ipoteka kreditləri		1-ci Mərhələ	-	61,392	-	-	61,392
		2-ci Mərhələ	-	-	241	-	241
		3-cü Mərhələ	-	-	-	117	117
DMGVƏD ilə borc qiymətli kağızları	8	1-ci Mərhələ	56,215	-	-	-	56,215
Digər maliyyə aktivləri	13	1-ci Mərhələ	1,587	1,699	-	-	3,286
İstifadə edilməmiş kredit öhdəlikləri	17	1-ci Mərhələ	2,599	11,564	-	-	14,163
Akkreditivlər	17	1-ci Mərhələ	-	941	-	-	941
Maliyyə zəmanətləri	17	1-ci Mərhələ	14,000	19,293	-	-	33,293
Cəmi			172,898	173,956	599	14,045	361,498

Müştərilərə verilmiş kreditlərin dəyərsizləşməsi üçün ehtiyat haqqında daha ətraflı məlumat 7-ci Qeyddə təqdim edilir.

Maliyyə zəmanətləri, istifadə edilməmiş kredit öhdəlikləri və akkreditivlər qiymətləndirilir və gözlənilən kredit zərərləri üçün ehtiyat kreditlərlə eyni qaydada hesablanır (bax 17 sayılı Qeyd).

Bankın maliyyə aktivləri və öhdəlikləri üzrə coğrafi konsentrasiya belədir:

	2020				2019			
	Azərbaycan	İƏİT	MDB və digər xarici ölkələr	Cəmi	Azərbaycan	İƏİT	MDB və digər xarici ölkələr	Cəmi
Aktivlər								
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	82,451	20,521	2,378	105,350	57,380	26,397	1,265	85,042
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	4,346	721	-	5,067	2,925	881	-	3,806
İnvestisiya qiymətli kağızları	59,464	-	-	59,464	56,260	-	-	56,260
Müştərilərə verilmiş kreditlər	160,248	-	-	160,248	180,269	-	-	180,269
Digər maliyyə aktivləri	1,581	2,151	137	3,869	1,015	2,222	49	3,286
	308,090	23,393	2,515	333,998	297,849	29,500	1,314	328,663
Öhdəliklər								
Kredit təşkilatları və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər	101,018	8	80	101,106	97,577	8	132	97,717
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	176,743	3,731	9,298	189,772	182,195	5,025	1,075	188,295
İcarə öhdəlikləri	2,139	-	-	2,139	4,640	-	-	4,640
Digər maliyyə öhdəlikləri	2,239	-	-	2,239	335	-	16	351
	282,139	3,739	9,378	295,256	284,747	5,033	1,223	291,003
Xalis aktivlər	25,817	19,654	(6,863)	38,608	13,102	24,467	91	37,660

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

Likvidlik riski və maliyyələşdirmənin idarə edilməsi

Likvidlik riski adi və ya fəvqəladə şəraitdə ödəniş tarixində Bankın ödənişlə bağlı öhdəliklərini yerinə yetirə bilməməsi riskidir. Bu riski məhdudlaşdırmaq məqsədilə rəhbərlik mövcud minimal bank əmanətləri məbləğindən əlavə müxtəlif maliyyələşdirmə mənbələrini təmin etmişdir və bundan əlavə likvidliyi nəzərə almaqla aktivləri idarə edir və gələcək pul vəsaitləri hərəkətlərinin və likvidliyin gündəlik monitorinqini həyata keçirir. Bu proses gözlənilən pul vəsaitləri hərəkətlərinin qiymətləndirilməsini və tələb olunduqda əlavə maliyyələşdirmə əldə etmək üçün istifadə edilə bilən yüksək keyfiyyətli təminatın mövcudluğunu daxil edir.

Bank pul vəsaitlərinin hərəkəti gözlənilmədən kəsildiyi təqdirdə asanlıqla satıla bilən yüksək tələbatlı müxtəlif növ aktivlər portfelinə sahibdir. Bundan əlavə, Bank ARMB-də məcburi ehtiyat yerləşdirmiş və onun məbləği cəlb edilmiş müştəri əmanətlərinin səviyyəsindən asılıdır.

Likvidlik vəziyyəti Bank tərəfindən ARMB-nin təyin etdiyi müəyyən likvidlik əmsallarına əsaslanır. ARMB banklardan ani likvidlik əmsalını minimum 30% saxlamağı tələb edir. 31 dekabrda bu əmsallar aşağıdakı kimi olmuşdur:

	2020, %	2019, %
Ani likvidlik əmsalı (bir gün ərzində alınacaq və ya satılacaq aktivlər/tələb əsasında ödənilən öhdəliklər)	83.37	73.7

Maliyyə öhdəliklərinin ödəniş tarixinə qədər qalmış müddətlər üzrə təhlili

Aşağıdakı cədvəllərdə diskont edilməmiş müqavilə öhdəlikləri əsasında Bankın 31 dekabrda maliyyə öhdəlikləri ödəniş tarixinə qalmış müddətlər üzrə təqdim edilir. Tələb əsasında ödənilməli öhdəliklər ödəniş tələbinin mümkün olan ən tez tarixdə verilmiş kimi olması hesab olunur. Azərbaycan qanunvericiliyinə uyğun olaraq Bankın əmanətçinin tələbinə əsasən əmanət şərtinin əsas məbləğlərini ödəmək öhdəliyi var. Lakin Bank gözləyir ki, bir çox müştərilər Bankdan ödəmə tələb oluna biləcək ən erkən tarixdə ödəniş tələb etməyəcək və cədvəldə Bankın əmanətlərin saxlanması tarixinə uyğun gözlənilən pul vəsaitlərinin hərəkəti əks olunmur.

31 dekabr 2020-ci il	3 aydan az	3-12 ay	1-5 il	5 ildən çox	Cəmi
Maliyyə öhdəlikləri					
Kredit təşkilatları və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər	9,823	3,918	34,715	68,847	117,303
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	139,426	25,519	24,317	6,615	195,877
İcarə öhdəlikləri	129	1,676	607	-	2,412
Digər öhdəliklər	2,306	-	-	-	2,306
Cəmi diskont edilməmiş maliyyə öhdəlikləri	151,684	31,113	59,639	75,462	317,898

31 dekabr 2019-cu il	3 aydan az	3-12 ay	1-5 il	5 ildən çox	Cəmi
Maliyyə öhdəlikləri					
Kredit təşkilatları və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər	4,909	13,116	39,174	55,078	112,277
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	148,341	20,750	16,524	8,381	193,996
İcarə öhdəlikləri	618	1,853	2,681	-	5,152
Digər öhdəliklər	351	-	-	-	351
Cəmi diskont edilməmiş maliyyə öhdəlikləri	154,219	35,719	58,379	63,459	311,776

Aşağıdakı cədvəldə Bankın kreditlə bağlı təəhhüdlərinin müqavilə müddətləri göstərilir. Hər bir istifadə edilməmiş kredit öhdəliyi istifadə edilə bildiyi ən erkən tarixi daxil edən vaxt civarına salınır. Buraxılmış maliyyə zamanətləri müqavilələri və akkreditiv üçün maksimal məbləğ müqavilənin çağırılı bildiyi ən erkən dövrə aid edilir.

	3 aydan az	3-12 ay	1-5 il	5 ildən çox	Cəmi
2020	36,593	-	-	-	36,593
2019	48,397	-	-	-	48,397

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

Bank gözləyir ki, potensial öhdəliklərin və ya təəhhüdlərin hamısının öhdəlik müddəti tamamlanana qədər yerinə yetirilməsi tələb olunmayacaqdır.

Bankın öhdəlikləri yerinə yetirmək qabiliyyəti müəyyən müddət ərzində aktivlərin ekvivalent məbləğini reallaşdırmaq qabiliyyətindən asılıdır. Bir ildən az müddətdə fiziki şəxslərdən və müəssisələrdən alınacaq məbləğlərin cəmləşməsi mövcuddur. Bu vəsaitlərin iri məbləğdə çıxarılması Bankın əməliyyatlarına mənfi təsir göstərə bilər. Yaxın gələcəkdə Bankın maliyyələşdirməsi həmin səviyyədə saxlanacaq və bu vəsaitləri çıxarmaq zərurəti yaranarsa, Bank əvvəlcədən bildiriş alacaq və lazımı ödənişləri aparmaq məqsədilə tez satılan aktivlərini sata biləcək.

Müddətlər üzrə təhlili cari hesabların tarixi sabitliyini əks etdirmir. Onların ödənilməsi tarixən yuxarıdakı cədvəllərdə göstərilən müddətlərdən daha uzun müddətdə aparılmışdır. Bu qalıqlar yuxarıdakı cədvəllərdə üç aydan az müddət ərzində ödəniləcək məbləğlərə daxil edilmişdir.

Bazar riski

Bazar riski maliyyə alətlərinin gələcək pul vəsaitləri hərəkətlərinin ədalətli dəyəri faiz dərəcəsi və valyuta məzənnələri kimi bazar parametrlərində dəyişikliklər nəticəsində tərəddüd etməsi riskidir. Bank bazar riski həcmələrini qeyri-ticarət portfellerinə təsnif edir. Qeyri-ticarət mövqeləri həssaslıq təhlilini istifadə etməklə idarə və monitoring edilir. Xarici valyuta daxilində cəmləşmələr istisna olmaqla Bankın əhəmiyyətli bazar riski cəmləşmələri yoxdur.

Faiz dərəcəsi riski

Faiz dərəcəsi riski maliyyə aktivlərinin ədalətli dəyərinin və ya gələcək pul vəsaitləri hərəkətlərinin faiz dərəcəsinin artması/azalması nəticəsində ucuzlaşması/bahalaşması riskidir. 31 dekabr 2020-ci və 31 dekabr 2019-cu il tarixlərində Bankın dəyişkən dərəcəli qeyri-ticarət maliyyə alətlərinin əhəmiyyətli hərəkəti olmamışdır.

Valyuta riski

Valyuta riski – maliyyə alətinin dəyərinin xarici valyuta dərəcələrində dəyişikliklərə görə tərəddüd etməsi riskidir. İdarə Heyəti ARMB göstərişlərinə uyğun olaraq valyuta mövqeləri üzrə limitlər müəyyən etmişdir. Mövqələr gündəlik olaraq monitoring edilir.

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabrda Bankın qeyri-ticarət monetar aktivləri və öhdəlikləri və proqnozlaşdırılmış pul vəsaitləri hərəkətləri üzrə əhəmiyyətli riskə məruz qaldığı valyutalar göstərilir. Təhlil, bütün digər göstəricilərin sabit qalması şərti ilə, valyuta məzənnəsinin AZN-ə qarşı məntiqi dərəcədə mümkün olan hərəkətinin mənfəət və ya zərər haqqında hesabat təsirini (valyutaya qarşı həssas olan qeyri-ticarət monetar aktivlərin və öhdəliklərin ədalətli dəyərinə görə) hesablayır. Kapitala təsir mənfəət və ya zərər haqqında hesabat təsirdən fərqlənir. Cədvəldə mənfəəti məbləğ mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda və ya kapitalda potensial xalis azalmanı, müsbət məbləğ isə xalis potensial artmanı əks etdirir.

Valyuta	Məzənnədə artım % 2020	Vergidən əvvəl mənfəətə təsir 2020	Məzənnədə artım % 2019	Vergidən əvvəl mənfəətə təsir 2019
ABŞ dolları	10.00%	(10)	10.00%	994
Avro	10.00%	336	10.00%	74

Valyuta	Məzənnədə azalma % 2020	Vergidən əvvəl mənfəətə təsir 2020	Məzənnədə azalma % 2019	Vergidən əvvəl mənfəətə təsir 2019
ABŞ dolları	-3.00%	3	-3.00%	(298)
Avro	-6.00%	(202)	-6.00%	(44)

Əməliyyat riski

Əməliyyat riski – sistemlərin nasazlığı, işçilərin səhvi, saxtakarlıq və ya xarici hadisələr nəticəsində yaranan riskdir. Nəzarət sistemi işləməyəndə əməliyyat riskləri nüfuza xələl vura, hüquqi nəticələrə və ya maliyyə zərərlərinə gətirib çıxara bilər. Bank bütün əməliyyat risklərinin aradan götürülməsini təmin edə bilməz, lakin nəzarət sisteminin köməyi ilə, potensial risklərə monitoringi həyata keçirməklə və potensial risklərlə bağlı tədbir görməklə Bank həmin riskləri tənzimləyə bilər. Nəzarət sisteminə vəzifələrin səmərəli bölünməsi, məlumat bazasına daxil olma, əməliyyatların təsdiq etmə və tutuşdurma prosedurları, heyətin təlimlərə cəlb edilməsi və qiymətləndirilməsi prosesləri, eləcə də daxili auditdən istifadə daxildir.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

22. Ədalətli dəyərin ölçülməsi

Ədalətli dəyər iyerarxiyası

Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini qiymətləndirmə mexanizmləri ilə müəyyən etmək və açıqlamaq üçün Bank aşağıdakı iyerarxiyadan istifadə edir:

- ▶ 1-ci Səviyyə: oxşar aktivlər və ya öhdəliklər üçün fəal bazarlarda kvotasiya edilmiş (təshih edilməmiş) qiymətləri mövcud olanlar;
- ▶ 2-ci Səviyyə: uçota alınmış ədalətli dəyərə əhəmiyyətli təsir göstərən, birbaşa və ya dolayı yolla bazarda müşahidə edilən ilkin məlumatlardan istifadə edən mexanizmlər;
- ▶ 3-cü Səviyyə: uçota alınmış ədalətli dəyərə əhəmiyyətli təsir göstərən, müşahidə edilən bazar məlumatlarına əsaslanmayan ilkin məlumatlardan istifadə edən mexanizmlər.

Ədalətli dəyəri açıqlamaq üçün Bank yuxarıda göstəriləyi kimi aktiv və öhdəliklərin siniflərini aktiv və ya öhdəliyin təbiəti, xüsusiyyətləri və riskləri və ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələri əsasında müəyyən etmişdir:

Ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün istifadə edilən göstəricilər					
	Qiymətləndirmə tarixi	Aktiv bazarlarda kvotasiya edilən qiymət (1-ci Səviyyə)	Əhəmiyyətli müşahidə edilən giriş məlumatları (2-ci Səviyyə)	Əhəmiyyətli müşahidə edilməyən giriş məlumatları (3-cü Səviyyə)	Cəmi
Ədalətli dəyərle ölçülən aktivlər					
DMGVƏD ilə ölçülmüş investisiya qiymətli kağızları	31 dekabr 2020-ci il	-	59,419	45	59,464
Digər maliyyə aktivləri	31 dekabr 2020-ci il	-	-	67	67
Ədalətli dəyərləri açıqlanan aktivlər					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	31 dekabr 2020-ci il	105,350	-	-	105,350
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	31 dekabr 2020-ci il	-	-	5,067	5,067
Müştərilərə verilmiş kreditlər	31 dekabr 2020-ci il	-	-	160,248	160,248
Digər maliyyə aktivləri	31 dekabr 2020-ci il	-	-	3,802	3,802
Ədalətli dəyərləri açıqlanan öhdəliklər					
Kredit təşkilatları və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər	31 dekabr 2020-ci il	-	79,719	21,387	101,106
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	31 dekabr 2020-ci il	-	-	189,772	189,772
Digər maliyyə öhdəlikləri	31 dekabr 2020-ci il	-	-	2,306	2,306

Ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün istifadə edilən göstəricilər					
	Qiymətləndirmə tarixi	Aktiv bazarlarda kvotasiya edilən qiymət (1-ci Səviyyə)	Əhəmiyyətli müşahidə edilən giriş məlumatları (2-ci Səviyyə)	Əhəmiyyətli müşahidə edilməyən giriş məlumatları (3-cü Səviyyə)	Cəmi
Ədalətli dəyərle ölçülən aktivlər					
DMGVƏD ilə ölçülmüş investisiya qiymətli kağızları	31 dekabr 2019-cu il	-	56,215	45	56,260
Ədalətli dəyərləri açıqlanan aktivlər					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	31 dekabr 2019-cu il	85,042	-	-	85,042
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	31 dekabr 2019-cu il	-	-	3,806	3,806
Müştərilərə verilmiş kreditlər	31 dekabr 2019-cu il	-	-	180,269	180,269
Digər maliyyə aktivləri	31 dekabr 2019-cu il	-	-	3,286	3,286
Ədalətli dəyərləri açıqlanan öhdəliklər					
Kredit təşkilatları və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər	31 dekabr 2019-cu il	-	59,716	38,001	97,717
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	31 dekabr 2019-cu il	-	-	188,295	188,295
Digər maliyyə öhdəlikləri	31 dekabr 2019-cu il	-	-	351	351

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

Ədalətli dəyərle əks etdirilməmiş maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin ədalətli dəyəri

Aşağıda Bankın maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında ədalətli dəyərle əks etdirilməmiş maliyyə alətlərinin qalıq dəyərləri və ədalətli dəyərləri siniflər üzrə müqayisə edilir. Cədvəldə qeyri-maliyyə aktivlərin və öhdəliklərin ədalətli dəyərləri təqdim edilmir.

	<i>Qalıq dəyəri 2020</i>	<i>Ədalətli dəyər 2020</i>	<i>Realizasiya edilməmiş gəlir/(zərər)</i>	<i>Qalıq dəyəri 2019</i>	<i>Ədalətli dəyər 2019</i>	<i>Realizasiya edilməmiş gəlir/(zərər)</i>
Maliyyə aktivləri						
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	105,350	105,350	-	85,042	85,042	-
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	5,067	5,067	-	3,806	3,806	-
Müştərilərə verilmiş kreditlər	160,248	160,248	-	180,269	180,269	-
Digər maliyyə aktivləri	3,869	3,869	-	3,286	3,286	-
Maliyyə öhdəlikləri						
Kredit təşkilatları və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər	101,106	101,106	-	97,717	97,717	-
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	189,772	189,772	-	188,295	188,295	-
Digər maliyyə öhdəlikləri	2,306	2,306	-	351	351	-
			<u>-</u>			<u>-</u>

Qiymətləndirmə üsulları və ehtimalları

Aşağıda maliyyə hesabatlarında ədalətli dəyərle əks etdirilməmiş aktivlər və öhdəliklər və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ədalətli dəyərle ölçülməmiş, lakin ədalətli dəyəri açıqlanmış maddələrin ədalətli dəyərlərini müəyyən etmək üçün istifadə edilən metodologiya və fərziyyələr təsvir olunur.

Ədalətli dəyərləri qalıq dəyərlərinə təxmini bərabər olan aktivlər

Tez satıla bilən və ödəmə müddəti qısa (üç aydan az) olan maliyyə aktivləri və öhdəlikləri ilə bağlı olaraq ehtimal edilir ki, onların qalıq dəyərləri təxminən ədalətli dəyərlərinə bərabərdir. Bu ehtimal xüsusi bitmə müddəti olmayan müddətsiz depozitlərə və əmanət hesablarına da tətbiq edilir.

Mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərle ölçülən kreditlər

Mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərle ölçülən kreditlər bir neçə yanaşmadan istifadə edərək qiymətləndirilir. Uyğun olduqda, kreditlər borcalan və ya müqayisə edilən müəssisələr tərəfindən buraxılmış borc qiymətli kağızlarının müşahidə olunan qiymətlərinə istinad edilərək qiymətləndirilir. Digər hallarda, qiymətləndirmə cari dəyər üsullarına əsaslanan daxili modellərdən və ya bəzi şəraitlərdə (məsələn, girov kimi saxlanılan aktivlərdən pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı) xarici qiymətləndirmə hesabatlarından istifadə edərək aparılır. Modellərdə müşahidə olunmayan giriş məlumatlarına kredit üçün düzəlişlər, borcalanın fəaliyyətindən və ya girovun qiymətləndirilməsi üzrə gözlənilən pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı bazar və likvidlik riskləri daxildir.

İnvestisiya qiymətli kağızları

Hər hansı qiymətləndirmə modelləri ilə dəyəri müəyyən edilən investisiya qiymətli kağızları əsas etibarilə kvotasiya edilməyən kapitaldan və borc qiymətli kağızlarından ibarətdir. Bu qiymətli kağızların dəyəri bəzi hallarda yalnız bazarda müşahidə edilən məlumatları, digər hallarda isə bazarda həm müşahidə edilən, həm də müşahidə edilməyən məlumatları əks etdirən modellər vasitəsilə müəyyən edilir. Bazarda müşahidə edilməyən giriş məlumatlarına investisiya obyektinin gələcək maliyyə göstəriciləri, onun risk profili, eləcə də investisiya obyektinin fəaliyyət göstərdiyi sənaye sahəsi və coğrafi yurisdiksiya ilə bağlı iqtisadi fərziyyələr daxildir.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

Amortizasiya hesablanmış dəyərle uçota alınan maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri

Kvotasiya edilməyən alətlərin, müştərilərə verilmiş kreditlərin, müştəri depozitlərinin, kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlərin, dövlət təşkilatları və kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklərin, digər maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin ədalətli dəyərini ölçmək üçün gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti eyni şərtlər, kredit riski və qalan ödəmə müddəti olan borclar üçün hazırda mövcud olan dərəcələrlə diskont edilir.

23. Aktivlərin və öhdəliklərin ödəmə müddətlərinin təhlili

Aşağıdakı cədvəldə aktivlər və öhdəliklər onların qaytarılması və ya ödənilməsi gözlənilən müddətlər üzrə təhlil edilir. Bankın müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş diskont edilməmiş ödəmə öhdəliyi "Risklərin idarə edilməsi" adlı 21-ci Qeyddə göstərilir.

	2020			2019		
	1 il ərzində	1 ildən artıq	Cəmi	1 il ərzində	1 ildən artıq	Cəmi
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	105,350	-	105,350	85,042	-	85,042
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	5,067	-	5,067	3,806	-	3,806
İnvestisiya qiymətli kağızları	36,943	22,521	59,464	53,120	3,140	56,260
Müştərilərə verilmiş kreditlər	64,099	96,149	160,248	76,778	103,491	180,269
Əmlak və avadanlıqlar	-	6,501	6,501	-	9,065	9,065
Qeyri-maddi aktivlər	-	5,902	5,902	-	5,264	5,264
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	-	199	199	-	-	-
Digər aktivlər	7,060	-	7,060	5,922	-	5,922
Cəmi	218,519	131,272	349,791	224,668	120,960	345,628
Kredit təşkilatları və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər	14,418	86,688	101,106	30,962	66,755	97,717
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	162,970	26,802	189,772	167,824	20,471	188,295
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi	3	-	3	765	-	765
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi	-	-	-	-	9	9
İcarə öhdəlikləri	1,625	514	2,139	2,129	2,511	4,640
Digər öhdəliklər	4,758	-	4,758	2,181	67	2,248
Cəmi	183,774	114,004	297,778	203,861	89,813	293,674
Xalis	34,745	17,268	52,013	20,807	31,147	51,954

24. Əlaqəli tərəflərə dair açıqlamalar

24 sayılı MHBS "Əlaqəli tərəflərə dair açıqlamalar"ə uyğun olaraq tərəflər bu halda aidiyyəti olan hesab edilir ki, bir tərəf digər tərəfə nəzarət etmək və ya maliyyə və ya əməliyyat qərarlarının qəbul edilməsində mühüm təsir göstərmək iqtidarındadır. Hər bir potensial *Əlaqəli tərəf* münasibətlərini nəzərdən keçirdikdə, diqqət bu münasibətlərin yalnız hüquqi formasına deyil, mahiyyətinə də yönəldilməlidir.

Səhmdarlar vasitəsilə fəaliyyət göstərən Azərbaycan Respublikasının hökuməti Bankın fəaliyyətinə nəzarət edir. Azərbaycan Respublikasının hökuməti öz dövlət orqanları və digər təşkilatlar (birlikdə "dövlət müəssisələri") vasitəsilə əhəmiyyətli sayda müəssisələrə birbaşa və ya dolayısı ilə nəzarət edir və bunlara əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərir. Azərbaycan Respublikasının Hökuməti ictimaiyyətə və ya mülkiyyəti/nəzarəti altında olan müəssisələrə hökumətin mülkiyyətində və ya birbaşa və ya dolayısı ilə nəzarəti altında olan müəssisələrin tam siyahısını təqdim etmir. Belə vəziyyətdə Bankın rəhbərliyi yalnız hazırkı daxili idarəetmə sisteminin dövlətin nəzarəti altında olan müəssisələrlə əməliyyatlarla bağlı təqdim etməyə imkan verdiyi məlumatı, habelə rəhbərliyin ən yaxşı biliyinə görə dövlətin nəzarəti altında olan müəssisə hesab oluna bilən müəssisələr haqqında məlumatları açıqlamışdır.

Əlaqəli tərəflər əlaqəli olmayan tərəflərin həyata keçirə bilmədiyi əməliyyatlarda iştirak edə bilər və Əlaqəli tərəflər arasında əməliyyatlar əlaqəli olmayan tərəflər arasında əməliyyatlarla eyni şərtlər, müddət və məbləğdə aparılmaya bilər.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatların həcmi, ilin sonunda qalıq balansları və il üzrə əlaqəli xərc və gəlir aşağıda göstərilir:

	2020			2019		
	Səhmdarlar	Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	Əsas rəhbərlik heyəti	Səhmdarlar	Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	Əsas rəhbərlik heyəti
1 yanvarda kredit qalığı, ümumi	-	16,323	162	-	27,818	231
II ərzində verilmiş kreditlər	-	-	30	-	-	-
II ərzində kredit ödəmələri	-	(10,011)	(128)	-	(11,495)	(69)
Digər hərəkətlər	-	-	-	-	-	-
31 dekabrda kredit qalığı, ümumi	-	6,312	65	-	16,323	162
Çıxılsın: 31 dekabrda dəyərsizləşmə üçün ehtiyat	-	-	-	-	-	-
31 dekabrda kredit qalığı, xalis	-	6,312	65	-	16,323	162
Kreditlər üzrə faiz gəliri	-	190	14	-	758	16
Kredit zərərinin qaytarılması	-	-	-	-	18	-

	2020			2019		
	Səhmdarlar	Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	Əsas rəhbərlik heyəti	Səhmdarlar	Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	Əsas rəhbərlik heyəti
1 yanvarda depozitlər	-	-	-	-	76,960	-
II ərzində alınmış depozitlər	-	10,668	-	-	-	-
II ərzində ödənilmiş depozitlər	-	-	-	-	(76,960)	-
31 dekabrda depozitlər	-	10,668	-	-	-	-
31 dekabrda cari hesablar	-	54,092	12	-	21,222	10
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	-	61,162	-	-	31,084	-
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	-	4,346	-	-	1,725	-
Kredit təşkilatları və dövlət təşkilatlarına ödəniləcək məbləğlər	-	91,903	-	-	96,163	-
İnvestisiya qiymətli kağızları	-	53,924	-	-	56,215	-
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər üzrə faiz gəliri	-	566	-	-	1,746	-
İnvestisiya qiymətli kağızları üzrə faiz gəliri	-	2,099	-	-	2,613	-
Müştəri depozitləri üzrə faiz xərci	-	1,091	-	-	205	-
Kredit təşkilatları və dövlət təşkilatlarına ödəniləcək məbləğlər üzrə faiz xərci	-	1,305	-	-	1,669	-
Digər əməliyyat xərcləri	-	806	-	-	2,902	-
Əməliyyat gəliri	-	1,195	-	-	768	-

Əsas rəhbərlik heyətinə ödənişlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	2020	2019
Əmək haqqı və digər ödənişlər	446	412
Sosial sığorta xərcləri	98	91
Əsas rəhbərlik heyətinə cəmi ödənişlər	544	503

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə əsas rəhbərlik heyəti üç (2019-cu il: üç) üzvdən ibarət olmuşdur.

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

25. Kapital adekvatlığı

Bank fəaliyyətinə məxsus olan risklərdən qorunmaq məqsədilə kapital bazasını fəal şəkildə idarə edir. Bankın kapitalının adekvatlığına ARMB tərəfindən Banka nəzarət çərçivəsində nəzarət edilir.

Bank tərəfindən kapitalın idarə edilməsi siyasətinin əsas məqsədi – Bankda kapitalla bağlı müəyyən olunmuş xarici tələblərin yerinə yetirilməsinin, habelə fəaliyyətin həyata keçirilməsi və səhmdar dəyərinin maksimal artırılması məqsədilə yüksək kredit reytinginin və sağlam kapital nisbətlərinin dəstəklənməsinin təmin edilməsidir.

Bank iqtisadi şərait və fəaliyyətinin risk xüsusiyyətləri dəyişdikcə kapital strukturunu idarə edir və müvafiq düzəlişlər aparır. Kapitalın strukturunu saxlamaq və ya bu strukturda düzəlişlər etmək məqsədilə Bank səhmdarlara dividend ödənişləri məbləğində düzəlişlər edə, kapitalı səhmdarlara qaytara və ya kapital qiymətli kağızlarını buraxa bilər. Keçən illərlə müqayisədə məqsəd, siyasət və proseslərdə dəyişikliklər baş verməmişdir.

31 dekabr 2020-ci il tarixində çıxılmalardan sonra Bankın tənzimləyici kapitalı 50,038 AZN olmuş, bu da ARMB tərəfindən müəyyən edilmiş 50,000 AZN minimal səviyyədən aşağıdır.

Azərbaycan Respublikasının hökuməti Bankın ARMB-nin tənzimləyici tələblərinə uyğunluğunu və normal fəaliyyətini davam etdirməsini təmin etmək üçün zəruri kapital qoyuluşunu təmin etməyə hazırdır.

Rəhbərlik hesab edir ki, Bank gələcəkdə Banka qarşı sanksiyalarla rastlaşmayacaq.

ARMB kapitalın adekvatlığı əmsalı

ARMB banklardan kapital üçün minimal 1-ci dərəcəli kapitalı və məcmu kapitalın adekvatlığı əmsalını risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlərin, müvafiq olaraq, 5% (2019-cu il: 5%) və 9% (2019-cu il: 10%) dərəcələrində saxlamağı tələb edir.

31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə Bankın bu əsasla kapitalın adekvatlığı əmsalı aşağıdakı kimi olmuşdur:

	2020	2019
1-ci dərəcəli kapital	47,940	48,227
2-ci dərəcəli kapital	2,278	2,452
Çıxılsın: kapitaldan tutulmalar	(180)	(355)
Cəmi nizamlayıcı kapital	50,038	50,324
Risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər	158,025	147,970
Kapital adekvatlığı əmsalı (1-ci dərəcəli kapital)	30.34%	32.59%
Kapital adekvatlığı əmsalı (Cəmi kapital)	31.66%	34.01%